לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ' באייר תשמ"ו, 29 במאי 1986 / שנת מ"ג מס' 13049 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

חוסיין ייפגש עם ריגן ב־9 ביוני

וושינגטון. — הנשיא רייגן יארח ב־9 ביוני את חוסיין מלך ירדן בבית־הלבן, נמסר אתמול רישמית.
המלך חוסיין יערוך בראשית יוני ביקור פרטי בארה"ב, כדי להשתתף בהענקת תעודות לשניים מילדיו, שסיימו את לימודיהם במדינה זו.
לרגל בואו לוושינגטון, ייפגש חוסיין גם עם סגן הנשיא בוש ושר החוץ, שולץ.
דובר הבית־הלבן אמר, כי השיחות בין רייגן וחוסיין יקיפו את תהליך השלום הערבי־הישראלי ושאלות בעלות ענין משותף לשתי המדינות.
(ע"ר, ע"צ)

בהיותו ראש־ממשלה נתן שמיר גיבוי מלא לכל פעולותיו של ראש השב"כ

„הגיבוי" מתייחס להוראה לחסל את שני המחבלים וכן לפרשת החיפוי בפני ועדות החקירה ● לשרי הקבינט ברור עתה כי אין מנוס מחקירה והשאלה באיזו לבחור: חקירה משטרתית – ועדת בדיקה – ועדה בראשות שופט או ועדת חקירה ע"פ חוק ● גורמים מקורבים לשרותי הבטחון נפגשו עם חוגים פוליטיים במגמה לשכנעם למנוע חקירה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" ואלכס פישמן, כתבנו הצבאי

לכל פעולותיו של ראש השב"כ, החל במתן ההוראה לחסל את שני המחבלים וכלה בפרשת החיפוי על כך בפני ועדות החקירה, היה גיבוי מטעם ראש־הממשלה דאז, יצחק שמיר. גורמים יודעי דבר ציינו, כי שמיר גילה עניין מיוחד בתקופת היותו ראש־

(סוף בעמוד 16)

נסיון לעקוף את היועץ המשפטי

עו"ד גולדנברג — יועצו של מודעי לפרשת השב"כ

שימש סניגורו של תא"ל מרדכי בפרשת האוטובוס בקו 300

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

המשפטן ד"ר אמנון גולדנברג קיבל את הצעת שר־המשפטים, לשמש לו יועץ מיוחד לפרשת ראש השב"כ.
ד"ר אמנון גולדנברג, משפטן תל־אביבי בעל מוניטין, הוא המועמד הכמעט קבוע של חוגים שונים בממשלה למשרת היועץ המשפטי.
ד"ר אמנון גולדנברג שימש בשעתו סניגורו של תת־אלוף (דאז) יצחק מרדכי בפרשת האוטובוס בקו 300.

ייצוג המדינה בבג"ץ

כתבנו דליה שחורי מוסיפה:
בקשר למינויו של עו"ד אמנון גולדנברג ליועץ מיוחד לשר המשפטים יצחק מודעי בפרשת ראש השב"כ, נודע לי, כי מדובר בייצוג המדינה בבג"ץ, שהגיש אחד משלושת אנשי השב"כ שהתלוננו על ראש השב"כ. מאחר שפרופ' זמיר הודיע, כי אינו מוכן לייצג את המדינה בתיק זה ומאחר שהמדינה אינה יכולה להיוותר בלי הגנה, הוחלט לשכור את שרותיו של עו"ד גולדנברג לעניין זה בלבד.

מילוא: היה נסיון להדיח ראש השב"כ

סגן שר החוץ רוני מילוא גילה אמש, כי „יש חשדות שהיה נסיון מצד גורם מסויים, שמסר גם עדות, לבוא לראש השב"כ ולדרוש ממנו לפנות את מקומו, ואם לא — הוא ינקוט בצעדים מסויימים".
„אותו גורם", המשיך הדובר „הלך גם לראש הממשלה ואיים עליו, אך ראש השב"כ גירש אותו וראש־הממשלה גירש אותו. מדובר כאן בדברים חמורים מאוד".
מילוא השמיע את הדברים בריון בתכנית „מוקד" בטלוויזיה.

נפגעו יחסי העבודה בין השב"כ למשרד המשפטים

מקורות משרד המשפטים אמרו אתמול לכתב עתי"ם כי בעקבות „פרשת ראש השב"כ נפגעו יחסי משרד המשפטים עם שרות הבטחון הכללי, „בצורה חמורה הפוגעת בעבודה התקינה". משרד המשפטים עומד בקשר הדוק עם שרות הבטחון הכללי בכל הנוגע להכנת חומר משפטי נגד חשודים בפעילות עויינות ופעילות שוטפת אחרת. המקורות המשפטיים ציינו, כי שיתוף הפעולה ההדוק והקשר השוטף שהיה במשך כל השנים נפגעו. הפגיעה מתבטאת בביטול פגישות בין נציג השב"כ לעובדי הפרקליטות. בוטלה פגישה של ועדה משותפת הדנה בנושאים ייחודיים וחומר משפטי הנוגע להכנת כתבי תשובה לערכאות שיפוטיות ומעין שיפוטיות שונות, מתעכבת העברתו מהשב"כ. (עתים)

אשתו של תא"ל ברעם: ארה"ב חטפה בעלי ● עמוד 2

מאות ילדים מברזיל אומצו בקיבוצים ● עמוד 18

קולס מציע נוסח חדש לחוק נגד גזענות ● עמוד 3

עיסקה מערך ליכוד על מינוי נגיד בנק ישראל ● עמוד 20

סערה בשניר: היוזמן שרון לחנוכת המפעל? ● עמוד 20

„עזה תחילה" — בעוני ובסבל

לאחר כמעט עשרים שנים של כיבוש ישראלי, רצועת עזה מצויה היום במצב של דירדור כלכלי וחברתי עמוק, והיא הסוואטו של מדינת ישראל. קובע הדו"ח האחרון של חוקר השטחים מירון בנבנישתי. הדו"ח, שפירסומו בתחילת השבוע הועמד בצל אירועים אחרים, מוצג בתוכנו ומדכא במסקנותיו. רצועת עזה הפכה, בעשור האחרון, לספק של כוח עבודה זול למשק הישראלי, כשהפעילות הכלכלית המקומית דועכת וגוועת. החקלאות העצמית סובלת ממדיניות ממשלתית מפלה־לרעה, שהביאה בשיטתיות לנסיגה חמורה ביצוא פרי הדר מן הרצועה, מחד, ולפתיחת שווקיה בפני חיצף יצרני ישראלי (כדברי הדו"ח) מאידך. התעשייה ברצועה לא התפתחה כלל וכלל, ובתי המלאכה המקומיים עובדים רובם ככולם כקבלני־משנה של מפעלים וסוחרים מישראל. גם הדיג, ענף נוסף שפירנס בעבר את תושבי הרצועה, נפגע קשות מהגבלות ותקלות שונות. התוצאה: יותר ממחצית ההכנסה הלאומית של הרצועה מקורה בישראל, לעומת כשלושים אחוזים לפני עשר שנים. זו היא התפתחות המנוגדת לכל הגיון כלכלי ופוליטי: היא משלבת לתוך ישראל איזור, שצפיפות האוכלוסין בו היא הגבוהה בעולם, והוא כחבית אבק שריפה, הממתינה לגפרור שידליק בה את להבת הלאומנות האלימה.

דו"ח בנבנישתי על עזה מקדיש גם פרק מיוחד לישובים היהודים (התנחלויות), היוצרים חיץ וחסם מתוכנן על כל התרחבות חיונית של הישובים הפלשתיניים. רמת חייהם של המתנחלים היהודים שב, כנאמר בדו"ח עצמו, גבוהה לאין שיעור מזו של התושבים והפליטים הפלשתיניים. וכך חיים זה לצידו של זה הכבוש, השייך בהכנסתו ובאיכות חייו לעולם השלישי המפגר, והכובש, הדואג לספק לעצמו הכנסה ושרותים כנהוג במדינה מערבית „מתקדמת". המצב ברצועת עזה הוא איפוא דרום־אפריקני טיפוסי, ואין פלא שד"ר בנבנישתי השתמש לתיאור עובדה זו בדוגמא של עיר־השחורים בסוואטו, שהפכה לסמל האפרטהייד ועיוותיו.

לבסוף קובע הדו"ח, כי התהליכים השליליים ברצועת עזה כבלתי הפיכים; הם גברו מאוד בשנים האחרונות, ובמיוחד התחזקו המנגנונים המינהליים, המדיניים והכלכליים התומכים במערכת של אפליה מכוונת. כל זה מתחולל אומנם עשרים דקות נסיעה מאשקלון, ובכל זאת הרחק מעיניה של דעת הקהל הנאורה בישראל, כאילו היה מדובר על ארץ שכוחה ורחוקה. רוב הישראלים משוכנעים, כי ברצועת עזה שופרו תנאי החיים, כי הכיבוש שלנו שם נאור ומתקדם, כי „אין בעייה". אמונה שקרית זו, אומר דו"ח בנבנישתי, היא בעייתנו הגדולה.

כאשר הוקמה ממשלת האחדות הלאומית, אמרו שרי מפלגת העבודה והחברים בה, כי הטיפול ברצועת עזה נמצא גבוה בראש סדר היום המדיני שלהם: עזה תחילה! זה היה הרעיון. דו"ח בנבנישתי חושף את המשמעות העגומה, האירונית והטראגית של הראשוניות הזאת: עזה בראש פירושו עזה בראש העוני, הסבל, הצפיפות, התלות המוחלטת בישראל והאפליה השיטתית. על צילו של פתרון מדיני, מסוג כזה או אחר, לא נראה באופק הקרוב. של הרצועה, זו עתידה להיות, מדברי מירון בנבנישתי, דוגמא מובהקת של דיכוי פוליטי של בעייה אנושית אמיתית וכבדה.

גורמים ב„עבודה" תמהים על פרס: עליו להשאיר „ההסברה" בפרשה לשמיר

לדבריהם שמיר הוא הנושא באחריות לאירועים שהיו בעת שכיהן כראש ממשלה ● לשרים שהל... וייצמן הצטרף גם השר... להמשיך בהליכים ● ז...

מאת אלכס פישמן ובצלאל עמיקם, כתבי „על המשמר"

בין שרי המערך אין אחדות דעים לגבי גישתו של ראש־הממשלה בפרשת הפקיד...

כבולים ... ברנ...

בין החש...

מאת חנה איש הורוביץ כת...

אתמול אוה"צ לפי שעות ניו־יור... „פאן אמריקן" וכן עצורי פרשת בה... ושאר הישראלים, העצורים ירדו מ... ומניידת משטרה, שהתקרבה למטוס... העצורים הועלו לנייידת שעוכה את... העצורים המריאו שעתיים קודם... אמריקה" מברמודה לשרה...ה... העצורים החליט המושל של ברמו... המשפט לערעורים של ברמודה ביום... החלטתו רק כעוד מספר ימים, א... שניתנו הנימוקים. בדרך־כלל מתק... לכמה חודשים במועד קבוע מראש... הקדים את המושב כדי שלא להת... מעל הדרוש — כך הסביר לכתב...

שחקני תיאטרון חיפה מכחישים התבטאויות נגד המדינה בארה"ב

„לא הישוונו את ישראל והישראלים לנאצים" — אמרו דורון תבורי ויוסף אבו־וורדה ● עיריית חיפה שוקלת פיטורי השחקנים ● נבון הורה לחקור הפרשה

מאת יואב אביב ועלינא תורי, כתבי „על המשמר"

השחקנים דורון תבורי ויוסף אבו־וורדה מהתיאטרון העירוני בחיפה יפוטרו ככל הנראה אם יוברר כי התבטאו נגד מדינת־ישראל ונגד היהדות בעתונות האמריקנית.

אתמול פנה יו"ר החזית הדתית בעיריית חיפה, משה בליטנטל, לראש עיריית חיפה, אריה גוראל, ותבע את פיטוריהם של שני השחקנים באם אכן יתברר כי כך התבטאו.

בליטנטל נתמך בשידור התוכנית „בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל בה נאמר, כי בראיון לעתון בוושינגטון אמר השחקן דורון תבורי, כי „בכל ישראלי קיים נאצי קטן". ואילו בראיון שנערך עם השחקן אבו־וורדה הישווה השחקן את ישראל לגרמניה הנאצית.

ראש עיריית חיפה הבטיח לבדוק את העניין ואמר, כי אם אכן כך התבטאו השניים, יורה להנהלת התיאטרון לנקוט נגדם בצעדים המתאימים.

משרד־החינוך חוקר

סגן ראש הממשלה ושר־החינוך־והתרבות, מר יצחק נבון, הורה אתמול לחקור ביסודיות את התבטאויותיהם של שחקני תיאטרון חיפה.

שר־החינוך שוחח אתמול על הפרשה עם מנהל אגף התרבות והאמנות במשרד החינוך, אבנר שלו והטיל עליו לבדוק את העניין ברחיפות.

בעקבות זאת שיגר אתמול שלו מכתב ליו"ר ההנהלה הציבורית של התיאטרון, אברהם המאירי, בו ביקש ממנו לברוק בהקדם פרשה זו ולהביאה לדיון בהנהלה הציבורית, וכן להסיק את המסקנות המתאימות ממקרה זה.

„סילוף והשמצה"

נועם סמל, מנכ"ל תיאטרון חיפה, הגדיר אתמול את הידיעה ששודרה ברדיו כסילוף והשמצות המבוססות על עובדות לא נכונות.

סמל אמר, כי בדיון שהתקיים בשיקאגו בערב יום השואה, 5.5.86.

לאחר הצגת „גיטו", אמר השחקן יוסף אבו־וורדה: „למדתי מן ההצגה „גיטו" על השואה ואני חושב שהלקח חשוב לכל אחד, על מנת שלא תישנינה תופעות כאלה. תופעת הכהאניזם מזכירה לי את גרמניה של שנות ה־20, תקופת עליית הנאצים, והצגה זו תפקידה להתריע בפני תופעות כאלה". יוסף אבו־וורדה נתן כדוגמה את המתרחש בדרום אפריקה וציין כי התופעה של כהנא במדינת־ישראל מזכירה את קארל לואיגר.

דורון תבורי, שחקן התיאטרון, נשאל על־ידי חברת הטלוויזיה הגרמני אומבריכר למה עיצב את דמות הנאצי בצורה כל־כך אנושית. תשובת תבורי היתה: „נאציזם הוא לא רק הזוועות שבוצעו על־ידי הנאצים. זה עולם רוחני שלם, ואני חושב שהעולם המערבי השתחרר מכל אותם מושגי יסוד שהם תשתית הנאציזם. לכן גילמתי את דמות הקצין הנאצי כאדם ולא כמפלצת".

בראיון שמסר דורון תבורי ל„שיקאגו טריביון" לא נאמר שבכל אדם יש נאצי, אמר סמל.

הגדלת התמריצים ליצוא לארה"ב תעלה עשרות מיליוני דולרים

מזהירים בכירים באוצר, החוששים מכניעת פרס לשרון ויעקבי בנושא זה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בלחץ התעשיינים והשרים גד יעקבי ואריאל שרון עומדת הממשלה להגדיל את התמריצים ליצוא לארה"ב. דבר אשר ייצור עיוותים רבים במשק ויעלה עשרות מליוני דולרים לקופת המדינה. כך אמרו אתמול פקידים בכירים במשרד־האוצר.

באוצר חוששים שהמשרד עומד להפסיד במאבק נגד הגדלת התמריצים ליצואנים.

היום אמורה להתכנס בלשכת ראש הממשלה שמעון פרס פגישה לדון בנושא זה ובאוצר חוששים שפרס יכריע לטובת שר התעשייה אריאל שרון ושר הכלכלה גד יעקבי.

הסיוע לתעשיינים כלול בתוכנית שהגיש השר שרון לפני כמה שבועות. לדברי הפקידים הבכירים, כל יועץ כלכלי באוצר, בבנק־ישראל ובמשרד ראש הממשלה מתנגד לתוכנית זו. אך על פרס מופעל לחץ שעלול להביא להגדלת הסיוע, אפילו שכשהדבר הרסני מבחינת המשק.

הפקידים ציינו, שבהתאם לכמה חישובים שנערכו באוצר העלות של תוכנית שרון יכולה להגיע לכ־200 מיליון דולר. עלות זו כוללת 70 עד 80 מיליון דולר לסיוע מורחב ליצואנים לארה"ב דרך תוכניות ביטוח שער, סכום רומה עבור תמריצים ליצואנים שיגדילו את היצוא יותר מ־5 אחוזים, ועוד כ־20 מיליון דולר לתוכניות שיווק בחו"ל.

ירידה בריווחיות

לאחרונה מתלוננים היצואנים על ירידה ניכרת בריווחיות היצוא מתחת ל„קו האדום". לדבריהם הדבר נבע מתוספות שכר. כמו כן נפגע היצוא לארה"ב עקב החלשות הדולר.

באוצר דחו הסבר זה ואמרו שהאחריות על הירידה בריווחיות מוטלת ברובה על התעשיינים עצמם, במיוחד אלה בתעשיית האלקטרוניקה, אשר נתנו תוספות שכר „מתחת לשולחן", ועכשיו רוצים שהממשלה תממן תוספות אלה מקופת המדינה.

הפקידים הוסיפו, שאם תתקבל תוכנית שרון, הדבר ייצור יחס כין המטבעות האירופאיים לדולר שיהיה מיוחד לישראל ושונה מהיחס האמיתי בעולם. לדבריהם מצב זה לא יוכל להחזיק מעמד והציבור ידע שיהיה אפשרי לתקן זאת רק באמצעות פיחות.

באוצר מוכנים להפחית את תשלומי הביטוח הלאומי של המעסיקים בכ־4 אחוזים. לדברי הפקידים הפחתה זאת יחד עם הורדות במחירי האנרגיה שהיו לאחרונה. יהיו בהם כדי לקזז את ההשפעה השלילית של תוספת היוקר שתשולם בקרב לשכירים במשק.

● קתדרה לחקר ההיסטוריה בת־זמננו של המזרח־התיכון, עליה יופקד פרופ' איתמר רבינוביץ, ראש מרכז דיין לחקר המזרח־התיכון ואפריקה, תחנך היום במסגרת מושב חבר הנאמנים השנתי באוניברסיטת תל־אביב.

צוות הפנטגון יבוא לפתור בעיית ה„לביא" והצוללות

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וואשינגטון. — צוות של הפנטאגון יגיע לישראל השבוע להמשך הדיונים על פיתוח מטוס „הלביא" ועל שאיפת ישראל להשיג צוללות חדשות מונעות בדיזל וכן ספינות סיור.

תת שר ההגנה ד"ר זקהיים יעמוד בראש המשלחת האמריקנית. זקהיים הוא זה שהכין לאחרונה דו"ח מפורט ושנוי־במחלוקת על עלות „הלביא".

דו"ח זקהיים הגיע למסקנה, שהמשך פיתוח „הלביא" יחבל ביכולתה של ישראל להשיג ציוד צבאי אמריקני אחר שנחוץ לה. הערכת הדו"ח עומדת בניגוד משווע לתחשיב התעשייה האווירית.

האמריקנים אומרים, שהם לא יביעו התנגדות להרכבת צוללות במספנות חיפה אך חיל הים הישראלי חושש שהציוד הנמצא בחיפה איננו מספיק מתוחכם כדי לענות על הדרישות. חיל הים מעדיף, שהצוללות ייבנו במספנות קיל, שבמערב־גרמניה.

אולם הבעיה היא, שהקרנות האמריקניות לרכישת ציוד צבאי בחו"ל לא יוכלו להנתן עבור צוללות מערב גרמניות, אלא לבנייתן בארץ.

הישראלים מרגישים, כי יעדיפו בניית הצוללות בארה"ב, אולם הצי האמריקני מתנגד להקצות את משאביו לבניית צוללות שאינן גרעיניות. מאחר שהדבר יצור לחץ על הצי האמריקני עצמו לרכוש צוללות דיזל.

נראה, שהאמריקנים יעבדו הצעה חדשה שתכלול פתרון גם להרכבת ספינות הסיור החדשות שיחליפו את רגם סער 4 בחיל הים הישראלי.

מזג־האוויר

תחזית להיום: מעונן חלקית.
מידות החום החזויות: ירושלים 14–24, רמת־הגולן 14–28, נהריה 15–26, צפת 14–26, נמל חיפה 16–26, טבריה 17–31, נצרת 16–26, עפולה 16–29, השומרון 15–26, הקריה ת"א 17–26, נמל ... התעופה בן־גוריון 16–27, ירחו 20–34, עזה 17–24, ב"ש 16–29, אילת 20–35. (שח"ם)

נבון הורה להפסיק ההכנות לקראת שידורי בוקר בטלוויזיה

בגלל המחלוקת בין הכללית לחינוכית על שעות השידור

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

שר־החינוך, יצחק נבון, הורה אתמול למנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, ולמנכ"ל הטלוויזיה החינוכית, יעקב לורברבוים, להפסיק מיד את כל ההכנות להפעלתם של שידורי הבוקר בטלוויזיה עד אשר יכריע למי — אם בכלל — יינתנו שעות השידור בין 06.30־8.00 בבוקר. לחינוכית או לכללית.

המחלוקת בין הכללית לחינוכית התחדשה אתמול בעקבות החלטת הוועד המנהל של רשות השידור, שהורה להנהלת הטלוויזיה להתחיל לאלתר בהכנות לקראת שידורי בוקר של חדשות ואקטואליה בטלוויזיה הכללית.

בתגובה, הזכיר אתמול מנכ"ל החינוכית לשר נבון, כי הצעתה המפורטת של הטלוויזיה החינוכית לתוכניות בוקר, הכוללות מבזקי חדשות מגל"צ, שיעורים של האוניברסיטה הפתוחה ותוכניות לכל המשפחה, קיימת כבר מנובמבר 85' והחינוכית מחכה רק לאור הירוק להפעלתה.

ואילו בכללית טענו אתמול, כי גם להם תוכנית מגירה, שהוכנה לפני שנה וחצי, וגם היא כוללת מבזקי חדשות, ראיונות קצרים וכו'. תפקידה של החינוכית היא לשרת לבתי־הספר ושום בית־ספר איננו מתחיל את שיעוריו לפני 8.00 בבוקר — אמרו אתמול בכללית.

יצויין, כי ב־81 הכינה הטלוויזיה החינוכית יחד עם גל"צ תוכנית בוקר, שלא שודרה לבסוף בגלל סיבות תקציביות. בנובמבר 85' דחה שר־החינוך הצעה נוספת של החינוכית לתוכניות ואמר, שהוא איננו נוטה לאשר שידורי בוקר לאף אחד משני הגופים.

עתה ממתינים מנכ"לי הכללית והחינוכית גם יחד להכרעת שר־החינוך במחלוקת ביניהם.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ישיבת מזכירות פתוחה
בנושא
„הזדהות עם מאבק יהודי בריה"מ"
בהשתתפות מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ
חיים צ'סלר
תתקיים היום, יום ד' 28.5.86 בשעה 16.00, בבית הקבה"א, רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13, תל־אביב.
הציבור מוזמן

פסטיבל ישראל '86

מחול הצלמים במוזיאון

עם ישראל, צאן קדושים (יותר צאן, פחות קדושים) אוהבי אמנות. כולם נהרו בהמוניהם לביתני מוזיאון ישראל בשעת ערביים ירושלמית מקסימה כדי להשתתף ב„גלריה בתנועה" — מופעים ומייצגים בתנועה, צליל ומלל בין יצירות האמנות — החל בגן הפסלים וכלה בביתן האמנות הישראלית החדשה. את רוב הלהקות סיפקה התנועה הקיבוצית — רקדני האולפנים האזוריים מנשה, מטה אשר, עמק־הירדן, בני שמעון וסמינר הקיבוצים.

קשה מאוד היה לראות את הביצועים של המשתתפים, כי הקהל חנק כל מופע בטבעת הדוקה של עניין וסקרנות. את עיקר התנועה ביצעו הצלמים וצלמי הטלוויזיה למיניהם. להם הירשו לזוז, התיעוד הוא העיקר.

המוני ילדים טיפסו על הבוגרים. הצפיפות היתה כשל חגיגה עממית. חבל שהמארגנים — סילבן ביגלאיון וציפי אדר — לא נתנו בדמיון מספיק כדי לקדם את פני הרעה. רעיון מוצלח, שעלה על שרטון הבאלגן.

שחור וחזק מאמריקה

ביל ט. ג'ונס וארני זיין ולהקתם, המונה 8 רקדנים ורקדניות, הביאו לפסטיבל משהו מעולמם המיוחד, שיש בו צירוף יוצא דופן בין איטיות וכוח, היוצר בריקודיהם מתח רב. שני דואטים — האחד לרקדנית אמיפייבאר וג'ונס והשני לג'ונס ולריקרדו כושי אחר, מצויין אף הוא — הם החלק השלם והמעניין של התוכנית.

קשה לתאר שעדיין אפשר בכלל להמציא משהו למחול בין שני אנשים או גבר ואשה, שלא השתמשו בו כבר בעבר, אבל ג'ונס ווזיין מצליחים בכך. לעיתים הם נוקטים בתכסיסים מבית מדרשו של „פילובולוס", אקרובטיקה משעשעת, ולפעמים הם אפילו גולשים ל„שאריבינגס". כגון במחול הקבוצתי הראשון שלהם, „קרחת הביצה".

המופע, שהיה בו עניין רב וריקודים השופעים מרץ, למרות שלפעמים היוצרים לא ידעו איך לגמור קטע זה או אחר, הסתיים במחול קבוצתי נוסף.

זו להקה, בה כל אחד חי כאילו בעולמו שלו, תוך אוטונומיה אמנותית, ובכל זאת נוצר סגנון ייחודי משותף לקבוצה.

גיורא מנור

150 אלף בחגיגות ל"ג בעומר במירון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

250 איש נזקקו לטיפול של ניידות מ.ד.א. במהלך חגיגות ל"ג בעומר הנמשכות מזה יומיים באתר מירון.

רוב הנזקקים לטיפול סבלו ממיחושים קלים, שלשולים וחבלות קלות. 8 מהם פונו לבית החולים בצפת להמשך הטיפול. במקום הוקם בית חולים מאולתר למקרי חירום בו משרתים צוותים ממ.ד.א. במקום שני רופאים, 35 חובשים הנעזרים ב־2 ניידות לטיפול נמרץ ו־8 אמבולנסים.

עד אמש הגיעו למקום כ־150.000 איש. אולם למרות ההמון הרב לא רווח על אירועים חריגים ולא היו הפרות סדר משמעותיות, למעט כמה ויכוחים והתנגשויות קלות. המשטרה לא נאלצה להתערב.

מאות אוטובוסים של אגד ושל אירגונים פרטיים המשיכו אתמול להסיע אלפי אנשים. שורמו כל העת עד השעות המאוחרות של הערב לאתר מירון. מצפים שהיום בשעות הבוקר ישארו עדיין במקום אלפי חוגגים.

בית־הדין לעבודה: אין לשנות פסק בוררות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אין אפשרות לבטל או לשנות פסק־בוררות שהוצא, וכל פסק נוסף באותו נושא, אין בו כדי לבטלו — להחלטה זו הגיע השבוע בית הדין הארצי לעבודה בירושלים, בעקבות בקשתה של הנהלת „צים" לבטל את פסק הבוררות הראשון שניתן לבקשת קציני הים לתשלום ימי חופשתם.

המחלוקת שנתגלעה בין ההנהלה לקצינים הועברה להכרעתו של ראש ההבל הימי לישראל אליעזר מולק, שקיבל את עמדתו של נציג הימאים עו"ד ישראל גיל וקבע שאין להבדיל בין חישוב חופשה שנתית רגילה לבין חישוב חופשת שבתות וחגים.

שמונה ימים מאוחר יותר פנה בא כח „צים" לבורר וביקש ממנו הבהרות. בישיבה נוספת שזימן הבורר הוא אמר, כי אין באפשרותו להסיק מסקנות מחייבות בנושא.

איגוד קציני הים, שראה בדבריו של מולק ביטול הפסק שניתן, פנה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים — וזה קבע, כי משסיים בורר או שופט את מלאכתו, הוא אינו מוסמך יותר לגעת באותו עניין.

יצויין, כי לאחרונה החל משא ומתן לחידוש הסכמי השכר והחלטתו של הבורר עשויה להוות קלף־מיקוח בידי הקציניים.

יוגורט מסוג חדש מיוצר ב„תנובה"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„תנובה" חולשת על 90 אחוז מתוצרת החלב ומוצריו, והם מיוצרים ללא מגע אדם במחלבותיה, שהן מן המשוכללות בעולם. תהליך הייצור ממוחשב ומופעל בפיקוד אלקטרוני מתוחכם; באמצעות טכנולוגיות חדשניות שפותחו באחרונה מיצרת „תנובה" יוגורט עם החיידק „לקטובצילוס־אצידופילוס" התופס מקום חשוב ברוב המזונות בעולם והמבוקש בישראל.

מנכ"ל „תנובה" בישראל, יצחק לנדסמן, אמר בסיור־עתונאים שנערך אתמול במחלבת „תנובה" בתל אביב, כי המוצר התעשייתי של המחלבה עומד בכל הביקורות והרמות בהשוואה לאירופה וארה"ב, ולעתים אף עולה עליהן. לנדסמן אמר, כי תהליך ייצור הקוטג' יחיד ומיוחד ב„תנובה", פרי פיתוח מקורי של אנשי „תנובה".

בקרוב ייצאו לשוק מוצרים חדשים, כגון, יוגורט הבלקן מחלב כבשים, חלב בפרי 4.5 אחוז, שומן לשתיה כארוזות של חצי ליטר ומוצרים אחרים.

בהשקת כוסיות בוועדת הכספים — שר־האוצר היוצא נוזף ביורשו

מודעי תוקף את ניסים בגלל שוויתר על אגרת חינוך והטל על הקשישים

ניסים הגן על החלטתו: ההיטלים מוטעים ונבעו מגישה לא צודקת

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־המשפטים יצחק מודעי יצא אתמול בהתקפה גלויה על ההחלטה לבטל את אגרת־החינוך ואת המס על הגימלאים. שר־האוצר לשעבר אמר שלא היה מקום לקבל החלטה זו לפני שמצאו תחליפים מתאימים למיסים שבוטלו.

ההצהרות של מודעי נמסרו בטקס השקת כוסית שערכה ועדת הכספים של הכנסת לשר היוצא מודעי ולשר־האוצר הנכנס משה נסים. דבריו של מודעי התפרשו כהתקפה ראשונה שלו על יורשו. אך מאוחר יותר הכחיש זאת מודעי ואמר שהוא ביקר לא את שר־האוצר אלא את ועדת הכספים, אשר לא אמרה לנסים שלמעשה המיסים שבוטלו היו מוסכמים על הקואליציה.

נסים משיב למודעי

השר נסים הגן על החלטתו לבטל את אגרת־החינוך וההיטל על הגימלאים וציין שההחלטה להטיל את המסים החדשים „נבעה בזמנו מגישה מוטעית ולא צודקת שגם בעלי הכנסה נמוכה היו צריכים לשאת בנטל הזה.

נסים הודיע שהוא שוקל את האפשרות להאריך בחודשיים את ההחזר של הביטוח הלאומי בשיעור של 5.35 אחוזים למעוטי יכולת. הוא אמר שהציבור היחיד שיש לדאוג לו הוא ציבור של מעוטי הכנסה.

בתחום התקציב אמר נסים שיש למצוא את הכלים שיאפשרו להביא את התקציב למקומו הנכון ולטפל בחריגות של כ־250 מיליון דולר שנוצרו.

אשתו של תא"ל (מיל) ברעם: ארה"ב חטפה את בעלי

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

„ארה"ב מעולם לא ביקשה את הסגרתו של בעלי תת־אלוף (מיל) אברהם ברעם מברמודה. הוא לא עבר שום עבירה שעבורה יש לנקוט בהליכי הסגרה. יש כאן מעשה חטיפה טהור. הם חוטפים את בעלי" אמרה אתמול רונית ברעם אשתו של תא"ל (מיל) אברהם ברעם, תושב ראשל"צ שנעצר בסוף החודש שעבר בברמודה כחשוד בניסיון למכור נשק לאיראן. רונית התרגשה מאוד, ובעת השיחה עם „על המשמר" הוסיפה כי היא „יודעת שנעשתה קנוניה בין ארה"ב לברמודה כדי לגרום לכך שהישראלים יובאו לארה"ב עוד לפני שכל הקבוצה הגיעה לברמודה" אך סרבה להוסיף פרטים.

תחבולה נוראה

היא ביקשה ש„לא ימחקו לאברום את כל העבר שלו ושלא יתנו לתחבולה הנוראה למחוק זאת. הוא ארם שנגרם בגלל כל התהליך מבחינת הכבוד העצמי שלו, שמו הטוב והכפש בצורה בלתי רגילה" אמרה.

לדבריה שוחחה עמו מאז מעצרו מידי יום בטלפון והוא הסביר לה בשיחות אלה מה מתרחש בברמודה מבחינת מעצרו ומבחינת ההליכים המשפטיים שם. כן סיפרה כי הוא מודע לכל אשר התפרסם אודותיו בארץ והם טוענים כי כל מה שפורסם בישראל אודות הפרשה אינו נכון, ולא כך ארעו הדברים, אך גם במקרה זה היא סרבה לפרט.

בשעת השיחה עדיין לא ידעה רונית היכן נמצא בעלה והאם הוחל כבר בגרושו מברמודה והיא ממתינה בביתה לקבלת הודעה.

מרגיש כחטוף

רונית ברעם סיפרה שהיא עושה כל מאמץ אפשרי ותעזור גם בחברים כדי לנסות ולשחרר את בעלה בערבות, עד לפתיחת משפטו בארה"ב. „אברום יודע באופן מפורש שלא ביצע עבירה כלשהי ומרגיש כחטוף. הוא יודע שהוא בסדר במאת האחוזים והוא מוכן לעמוד למשפט ולהוכיח את תמותו. אך קשה מאוד לעשות זאת מתוך בית הסוהר. הוא צריך להתכונן כראוי למשפט וזאת ניתן לעשות רק מבחוץ".

הוצאות עצומות

לצורך כך שכרה המשפחה את שרותיו של עו"ד מניו־יורק, אך להערכתה המשפט יעלה להם סכום עתק, שאינה יודעת עדיין כיצד יעמדו בו. במקצועה היא מארגנת תצוגות אופנה ומטבע הדברים, היא אומרת, ירד מאוד קצב ההזמנות. „אך יש לנו חברים רבים שמתקשרים ללא סוף, תורמים ונותנים כפי יכולתם ואני מקווה שנעבור את זה. אך ההרגשה כבדה. ההוצאות עצומות ובמיוחד שיודעים שזה האשמות שווא. אבל ברגע שאדע היכן הוא אקח את הילדה, שמתגעגעת מאוד לאביה, וניסע אליו וכולנו נעמוד בזה ביחד".

כ־500 ילדים עולים התארחו אתמול במשכן הכנסת במסגרת „יום הילד העולה", שאורגן ע"י משרד הקליטה. בתמונה: סמנכ"ל משרד הקליטה אפרים כהן, משוחח עם הילדים. (צילום: סקופ 80)

דו"ח בנק ישראל: לראשונה עודף של 1.1 מיליארד דולר בחשבון השוטף

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בפעם הראשונה מודה מסמך רשמי של מדינת־ישראל שממשלת ארה"ב לחצה על ממשלת ישראל לבצע תוכנית כלכלית מקפת כתנאי לכך שהממשל האמריקני יעביר סיוע חירום לישראל. דו"ח בנק ישראל אשר עומד להתפרסם בתחילת שבוע הבא מציין שב־1985 התנתה ארה"ב את העברת החלק הראשון של סיוע החירום לישראל בסך 750 מיליון דולר בביצוע של תוכנית כלכלית.

הדו"ח של הבנק המרכזי מציין שבדיעבד התברר שלא היה שום צורך בסיוע החירום, שכן היה אפשר לממן את עודף היבוא על היצוא גם ללא סכומים שהתקבלו. יחד עם זאת הדו"ח מציין שסיוע החירום עזר להגביר את אמינות ישראל ובחו"ל. הדו"ח אומר שישראל סיימה את שנת 1985 עם עודף בחשבון השוטף של 1.1 מיליארד דולר, דבר ללא תקדים בהיסטוריה של מדינת־ישראל.

עודף זה נוצר לאחר שארה"ב העבירה סיוע חוץ בסך 5.1 מיליארד דולר, אשר כיסה גרעון בסך 4 מיליארד דולר בחשבון סחורות ושירותים.

צלצול מהיר

ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו

כשאני מתרכזת במשחק אני שוכחת הכל

כחובבת כדורגל נלהבת — האם תעקבי אחרי אליפות העולם בכדורגל שתיטתה במוצאי שבת במקסיקו?

— בטח. גם בפעם שעברה צפיתי במשחקים ואפילו הקלטתי אותם בווידיאו.

איזו מין אליפות צפויה לנו?

— אני חושבת, שההתמודדות תהיה בין קבוצה אירופית לבין ארגנטינה או ברזיל שהן ארצות כדורגל מבטן ומלידה. ראיתי את הארגנטינאים שהיו כאן והם שיחקו ממש כמו שדים. אז יהיה מה ללמוד מהם בטקטיקה, שיטות משחק וכו'.

מתי התחלת להתעניין בכדורגל?

— ההתחלה שלי בכדורגל היתה כשצפיתי במשחק בין ישראל ובריה"מ, והגול של סטלמך היה משהו שלא אשכח לעולם. ומאז אני בעניין הזה.

מה זה עושה לך?

— כשאני מתרכזת במשחק אני שוכחת הכל. זה מוציא אותי משטף מכל דבר אחר. הנה במשחק בין מכבי חיפה והפועל ת"א הייתי בגרמניה עסוקה באיזו קבלת פנים, ועוד לפני הסוף לא התאפקתי וצלצלתי לשגרירות. שם עקבו כולם אחרי המשחק ברדיו, ושאלתי לתוצאות. ואז חגגתי יחד עם המארחים הגרמנים, שהודו כסוציאליסטים בעצמם עם נצחונה של הפועל.

ואיך את מרגישה במיעוט נשי בתוך רוב גברי מאסיבי?

— טוב, אני באמת בין הפוליטיקאיות היחידות שמתעניינות בספורט. ובהתחלה החבר'ה התפלאו ולא הבינו למה אני באה למשחקים. אבל, במשך השנים רואים את זה כבר כתופעה טבעית ורגילה. וכשאני לא באה שואלים: איפה שושנה? בכל זאת, אני רוצה לומר לך, שאני רואה בבלומפילד גם לא מעט נשים. ואני חושבת, שאם התנאים היו נוחים יותר אז היו באות יותר. עובדה שלכדורסל, שם תנאי המגרש יותר טובים, באות יותר נשים.

אז הנשים מסכירות, שהן אינן מתעניינות יותר בספורט?

— אני מתפלאת באמת על ארגוני הנשים, שלא נותנות את הדעת על הספורט, שעצם העיסוק בו חשוב גם לבריאות וגם להנאה. ובקרוב אני מתכוונת להכניס תרגילי התעמלות יום יומיים למקומות העבודה כדי לאוורר את העובדות מישיבתן הממושכת במשרדים.

אתי רונאל

אמש ב„מוקד" דורית גנן

מי מעוניין להסתיר

הוויכוח בין עוזי ברעם (עבודה) ורוני מילוא (ליכוד) גילה אמש בקיעים ראשונים בחומה המוצקה של תמימות־הדעים שהיתה עד כה בין שתי המפלגות בפרשת החקירה של ראש השב"כ, אם־כי כל אחד מהם דיבר בתוכנית בשם עצמו.

מילוא עשה כל מאמץ — ולא בחל גם בדימגוגיה המוכרת — להוכיח בעליל כי קיומה ובטחונה של מדינת־ישראל תלוי ועומד חלילה בשאלה אם תקום ועדת חקירה שתבדוק את החשדות לכאורה נגד ראש השב"כ. מילוא גם לא התבייש להשתמש בטענה שאין לה כל שחר, כאילו חקירה כזו, שתתנהל בדלתיים סגורות, תחשוף בפני המחבלים ר"ל את כל סודותיהם של השירותים החשאיים. שטויות.

מול מילוא התייצב יוסי שריד שהאשים אותו כמהלך חריון במקצועיות וטען כי חקירה כזאת מתחייבת ואין להימנע ממנה.

בין שני הקצוות הללו עמד עוזי ברעם, אשר אחדות מעמדותיו היו דומות לאלה של שריד. גם הוא כמותו הגן על מוסד היועץ המשפטי, על אי־תלותו ועל זכותו להכריע — לאחר התייעצויות ושיקול־דעת — אם לפתוח בחקירה.

בתום הוויכוח קשה היה שלא להצטרף לשאלה שאותה זרק שריד לעבר מילוא שעמד בתוקף נגד כל חקירה: אז בכל זאת יש לכם מה להסתיר?

את הדיון ניהל יורם רונן.

דורית גנן

קצין בכיר בח"א מתריע: מירוץ חימוש נערך במצרים

אומר כי כוונותיה של קהיר אינן תמימות

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

קצין בכיר בחה"א, תת־אלוף פ., מתריע נגד מירוץ החימוש המתבצע במצרים, וטוען כי כוונות מנהיגיה אינן תמימות.

בשיחה שהתקיימה בקיבוץ רביבים עם צעירי התק"ם המתגייסים בקרוב לצה"ל, אמר אתמול הקצין: „המצרים מצטיידים ומחליפים את מטוסי „מיג 19" ו„מיג 21" במטוסי „אף 16" חדישים. מי שטוען כי הם עושים זאת כמו שרוכשים מצרכים בחנות מכולת, הרי שיש לי ויכוח איתו. התחמשות כזאת, עם כל מה שמשתמע ממנה, לא רוכשים ככה סתם".

תא"ל פ. סיפר, כי באחד הטקסים שנערכו לאחרונה במצרים לאחר סיום קורס קצינים, אמר שר בכיר בממשלת מצרים לצוערים: „אני מקווה שאתם יודעים היכן נמצאת זירת הקרב האמיתית שלכם".

תא"ל פ. אמר עוד, כי ביחד עם מנהיג לוב, מועמר קדאפי, סוריה היא המובילה כיום מאחורי הקלעים את הפעילות החבלנית במזה"ת. מאז מלחמת „שלום הגליל" הכפילה סוריה ההשקעה בבטחון, אשר מתפש את מה שהוא מכנה „איזון אסטרטגי", מושג שהוא מעולם לא השתמש בו בעבר. עם זאת, המצב הכלכלי בסוריה הולך ומדרדר, ודווקא גורם זה עלול לסכם את פני הדברים כלפי חוץ".

תא"ל פ. אמר עוד, כי להערכתו, הולך וגדל הפער האיכותי בין ישראל לבין מדינות ערב, וכי הפער הזה הוא לטובת ישראל. „רק מדינה ישראלית שמציגה יכולת והרתעה יכולה לתת תשובה למניעת מלחמה בעתיד", אמר.

איב מונטאן ברכבת מוסקבה־ירושלים

[illegible]

ביום ב' נסיון נוסף לגבש הצעה לחוק נגד הגזענות

קולאס יציע נוסח המוציא אל מחוץ לחוק כל אירגון גזעני

קולאס: הנוסח המתוקן של הממשלה כמוהו כאספירין לסרטן ■ לפגישת ועדת החוקה ביום ב' יוזמנו נציגי הליכוד והמערך ■ שחל: סיעת המערך תתמוך בוועדה בהצעת התיקון של הממשלה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט א. קולאס יכנס ביום ב' הקרוב את הוועדה כדי לדון במתכונתה בהצעת החוק האוסרת הסתה גזענית. בשעות הבוקר באותו יום מתכוון קולאס להזמין לפגישה את ראשי המערך והליכוד, בהשתתפות השר משה שחל ומרכז המערך בוועדה זאת ח"כ דוד ליבאי, כדי לנסות לגבש הצעה מוסכמת על דעת שתי הסיעות הגדולות.

קולאס מסר לכתבנו, כי הוא מתנגד להצעת התיקון מטעם הממשלה, לפיה ניתן יהיה להעמיד לדין אדם, רק אם היתה לו מטרה להסית לגזענות. הממשלה הוסיפה את המלה „במטרה" כדי להוציא מכלל תחולת החוק, את האומר בהגדה „שפוך חמתך על הגויים".

שחל: נתמוך בתיקון

לדעת קולאס מחלישה הצעת הממשלה את אפשרויות הפעולה והנוסח הקודם כמוהו כאספירין לסרטן. לפיכך מתכוון קולאס להביא לוועדה הצעה, לפיה יוצא אל מחוץ לחוק כל ארגון גזעני, החותר תחת קיום המדינה.

השר שחל אמר אתמול, כי הממשלה מעוניינת שהנושא יועלה בשבוע הבא בוועדת החוקה חוק ומשפט. סיעת המערך תתמוך בוועדה בהצעת התיקון של הממשלה. נציג מפ"ם בוועדה י. שם־טוב סבור, כי נוסח הממשלה מחליש את החוק ולא מתקן.

צרפת השעתה המגעים הטכניים על אספקת כור גרעיני לישראל

ההשעיה — תוצאה של לחץ ערבי וחברות צרפתיות ■ שחל הותקף בידי ח"כים מימין ומשמאל על הימנעות הממשלה מקיום דיון ציבורי בנושא

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

השר משה שחל גילה אתמול בוועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה, כי בלחץ ערבי ובלחץ חברות צרפתיות שחששו מחרם ערבי, השעתה צרפת מגעים לבחינת ההיבטים הטכניים של מכירת כור כוח גרעיני לישראל.

השר הבהיר כי המגעים שקויימו בנושא נועדו לבחון את ההיבטים הכלכליים והטכנולוגיים, לפני הבאת הנושא לדיון בממשלה. שר האנרגיה הצהיר, כי למרות האסון בצ'רנוביל והזהירות המתחייבת ממנו כלקח בסיסי, יהיה זה בלתי אחראי לדחות על הסף הצעה ומניעה כלשהי לאספקת כור גרעיני לישראל, בלא לבדוק את היתכנות.

הדברים נאמרו בדיון שקיימה הוועדה בדו"ח מבקר המדינה על הקמת כורי כוח גרעיניים בישראל. חברים בוועדה תקפו את משרד האנרגיה על דרך טיפולו בנושא.

טקטיקה של הרגעה

יאיר צבן (מפ"ם) האשים את ראשי המשרד בנקיטת טקטיקה של הרגעה בעקבות אסון צ'רנוביל ופרסום דו"ח מבקר המדינה בנושא. הוא הציג בפני הוועדה ידיעות בעתונות שפורסמו בשם השר שחל, ולא הוכחשו, ולפיהן, הקמת כור כוח גרעיניים היא שאלה אקטואלית עם לוח זמנים לביצוע. צבן הזהיר מפני חזרה על פרשת תעלת הימים שמתנגדיה זכו להטפות מוסר בשם הקידמה והמדע. לדעתו יש להטיל פיקוח פרלמנטרי הדוק בנושא.

חיים רמון (מערך) אמר, כי הוא מתנגד להקמת כור כוח גרעיני. הוא התרשם כי הממשלה מנסה למנוע דיון בכנסת בנושא וביקש מהשר הבטחה, כי לא ינקטו צעדים מעשיים בלא שיתוף ופיקוח מטעם הכנסת.

חוסר כדאיות

עוזי לנדאו (ליכוד—חרות) העיר, כי אין להיכנס בשום אופן לפרוייקט כור הכוח הגרעיני משיקולים של חוסר כדאיות כלכלית. הוא תהה כיצד מגן משרד האנרגיה בלהט על פרוייקט שכה רבים סימני השאלה לגביו.

יהושע מצא (ליכוד—חרות) הציע, שמבקר המדינה ילווה ויבקר מקרוב את כל תהליך קבלת ההחלטות בנושא. מדובר בנושא בעל השלכות קיומיות למדינה ואין להעלות על הדעת מערכת קבלת החלטה שגויה.

לעומת השוללים התבטא אהרן הראל (מערך) ברוח אוהדת לרעיון. הוא אמר כי פרוייקטים רבים במדינה הוקמו בתעוזה ואגב לקיחת סיכונים רבים, ולא יתכן שבכל העולם יהפכו כורים גרעיניים למרכיב מרכזי בהפקת אנרגיה ואילו ישראל תזנח את הנושא לחלוטין. אין מקום לפסילה טוטאלית של הרעיון.

השר שחל העיר בתשובה כי משרדו בוחן את שאלת הקמת הכור הגרעיני באמות מידה מקצועיות לחלוטין ובלא כל דעה קדומה או הטיה המונעת משיקולים שאינם לגוף העניין.

צל"ש לאהוד באום מיו"ר הכנסת

מאת כתבנו בכנסת

יו"ר הכנסת ש. הלל העניק אתמול צל"ש מיוחד לילד אהוד באום (12) מירושלים, בזכות גילוי תושיה קור רוח ואומץ לב בשעה שהציל כמה מחבריו בזמן שקבוצת המטיילים הותקפה בידי מרצח בראס־בורקה.

אהוד נפצע, אך לא איבד את עשתונותיו. הוא הוריד מן הגבעה את אחיו הפצוע ועוד 2 ילדים שלא נפגעו. אחד מאחיו נהרג. אהוד פקד על חבריו לזחול במורד הגבעה עד שנפגשו עם אביו ומבוגרים אחרים שהיו למטה.

הצל"ש הוענק במסגרת שבוע הילד בישראל ובמסגרתו הוענקו תעודות הערכה ל־37 ילדים, בני נוער וקבוצות, אשר הצטיינו באימוץ משפחות עולים, עזרה לקשישים, סיוע למסגרים, התנדבות במד"א ובמשמר האזרחי, עזרה בבתי־חולים ועוד.

● שליט סוואזילנד לשעבר, הנסיך דלאמיני, הורשע אתמול בקשירת קשר במטרה להפליל פוליטיקאים יריבים ונידון ל־7 שנות מאסר, מסרו מקורות בבית־המשפט.

הילדים מכורים לטלוויזיה; צוברים יותר שעות צפייה מלימודים

טוען מנהל ביה"ס לעובדי הוראה בכירים אליעזר מרקוס

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

ילדים בבית הספר היסודי צופים בטלוויזיה בממוצע שלוש שעות ועשרים דקות מידי יום. בסוף ביה"ס היסודי יש להם 4000 שעות צפיה יותר מאשר שעות לימודים, טען אתמול בוועדת החינוך של הכנסת ד"ר אליעזר מרקוס, מנהל ביה"ס לעובדי הוראה בכירים.

אתמול קיימה ועדת החינוך דיון בנושא „הילדים כצרכני טלוויזיה". בדיון השתתפו מורים באוניברסיטאות ת"א וחיפה, אנשי תקשורת וחברי הוועדה.

ד"ר אליעזר מרקוס טען כי ילדים מבוססים רואים טלוויזיה קצת פחות מאשר ילדים טעוני טיפוח. הראשונים חווים בעיקר בתוכניות המיועדות להם, מה שלא נכון לגבי האחרונים. היום הדמיון של הילדים מגוון, והוא שונה מזה של הוריהם ומוריהם.

הלגה קלר, מביה"ס לחינוך באוניברסיטת ת"א, תקפה את בתיה"ס, על שאינם דנים, בתוכניות שמוקרנות בטלוויזיה. ד"ר יעקב מלכין, מחוג לקולנוע באוניברסיטת ת"א, טען כי אמצעי התקשורת האלקטרוניים, מזלזלים באוכלוסית הילדים. ד"ר דפנה למיש מאוניברסיטת חיפה העירה כי בית הספר פוחד מהטלוויזיה, וכי בין השניים קיימת תחרות.

ח"כ עטשי: אפרוש מהקואליציה הברית עמנו מתפוררת

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

במכתב לשר אמנון רובינשטיין הודיע ח"כ זיידאן עטשי (שינוי) לפרוש מן הקואליציה לאלתר. במכתבו אמר ז. עטשי, כי איננו יכול עוד לתמוך בממשלה אשר מתעלמת מצרכים קיומיים של 70 אלף דרוזים בישראל.

הממשלה מוציאה מאות מליוני דולרים ליישובים יהודיים בגולן, לסבסוד התנחלויות ומוסדות דת, בינהם סקטוריים, לקופות החולים ולסולל בונה אך משפילה את העדה הנאמנה למדינה ולעם היהודי.

הברית בין הדרוזים ליהודים אמר ח"כ עטשי לכתבנו, עומדת על סף כשלון. במשרדי הממשלה אין מעסיקים דרוזים בתפקידים בכירים. בכפרים דרוזיים חסרה תשתית של כבישים, ביוב, מים, חשמל, טלפון, חינוך ובריאות, שעה שתשתית זאת נבנית בהתנחלויות. חיילים משוחררים רבים אינם מתקבלים למשטרה, מפקחי מס הכנסה, רשות שמירת הטבע ואחרים יורדים לחיי הדרוזים, כמויות המים המוקצות לחקלאים דרוזים הינן מוגבלות.

ליצחק פרכטמן
ולצוות חבורתנה בנגבה
קבלו מיטב ברכותינו לזכייתכם
בפרס סם המבורג
מנפטת „השלום"
העובדים וההנהלה

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)
הודעה למגדלי השקדים
מועצת הפירות (ייצור ושיווק) מודיעה בזאת, כי אושרו על ידיה המשווקים המורשים לשקדים לשנת 1986 דלהלן:
1) „השקד", אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, שד' שאול המלך 41 (בית הדר־דפנה), תל־אביב.
2) מפעלים למזון, קבוצת גבע
3) שותפות שקד התבור, אום אל פחם.
ככל שיאושרו משווקים מורשים נוספים תבוא על כך הודעה
עזרא מאיר, מנכ"ל
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

שיתוף פעולה בין מפ"ם והמפלגה הקומוניסטית ההולנדית בעניין יהודי בריה"מ

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„המפלגה הקומוניסטית בהולנד תומכת בחידוש היחסים הדיפלומטיים בין בריה"מ לישראל, בזכות הסדר נורמלי של יציאת יהודים מבריה"מ לישראל ובמאבק נגד אנטישמיות בכל מדינה, לרבות בריה"מ" כתבה אלי איזבוד, נשיאת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית בהולנד, באיגרתה לסיעת מפ"ם בכנסת.

על כך מסר ח"כ אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם, בישיבת מזכירות מפ"ם שהתקיימה אתמול ושהוקדשה ל„הזדהות עם מאבקם של יהודי בריה"מ".

איגרתה של המפלגה הקומוניסטית ההולנדית, באה בתשובה לפנייה של סיעת מפ"ם בכנסת בעניינו של אסיר ציון אולג זליצ'ונק, הכלוא במחנה עבודה, ואשר חלה חמורה קשה במצב בריאותו.

גרנות מסר, כי בביקורה האחרון במוסקבה העלתה איזבוד בשיחותיה עם המנהיגות הסובייטית, את שאלת מעמדם של יהודי בריה"מ. „זו הפעם הראשונה שמפלגה קומוניסטית כלשהי נוקטת עמדה ברורה בעד הסדר של יציאת יהודי בריה"מ ובעד חידוש מיידי ביחסים הדיפלומטיים בין בריה"מ לישראל", אמר.

בדיון במזכירות השתתפו עולים מבריה"מ ואסירי ציון לשעבר, אלכסנדר לוין, ד"ר לב אוטבסקי, דוד שורק, גרימורי כנוביץ, איתן פארס, אלי ספרן ושלמה קלאס, חנן ארז פתח את הדיון וסיכם אותו חיים אנגלברג, שהודיע כי הקיבוץ הארצי ומפ"ם אימצו 28 משפחות של אסירי ציון בבריה"מ, ומהן הגיעו לישראל 4 משפחות.

חיים צ'סלה, מזכיר המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, סקר בישיבה את אירועי חודש ההזדהות וציין את תרומתם של הקיבוץ הארצי ומפ"ם בארגון ובביצוע האירועים.

מזכירות מפ"ם החליטה, ביוזמת חברת הכנסת אמירה סרטני, המאמצת את משפחות אסירי ציון ולדימיר ליפשיץ, לשגר מברקים למיכאיל גורבצ'וב, מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, שר הגנה סרגיי סוקולוב, ושר הבריאות סרגיי בורנקוב. במברקים נאמר: „מדאיגה אותנו העובדה שלטונות הגיוס של איזור פטרוגרדסקי של לנינגרד מנצלים את השירות בצבא האדום ככלי לחץ על ילדי מסורבי העלייה בבריה"מ. נודע לנו, שבעת נעשים נסיונות להכריח את הרופאים הצבאיים לבטל את האבחנה של אולקוס קשה אצל מסורב העלייה בוריס ליפשיץ (שאביו נשפט ל־3 שנות הגלייה למחנה עבודה) שבעבר נמצא לא כשיר לשירות הצבאי".

מזכירות מפ"ם תובעת „את התערבותכם כדי להפסיק את הכפשת שמו של הצבא האדום וכן של הרופאים הסובייטים".

וזה מה שלמדה תאצ'ר מהישראלים:

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר התפעלה מהנקיון בישראל, ומיד עם שובה ללונדון הורתה לשר איכות הסביבה לפתוח במבצע נקיון לסילוק האשפה מרחובות הבירה הבריטית.

כתב גלי צה"ל בלונדון מסר אתמול בערב, כי בדרך מנמל התעופה היתרו ללשכתה בדאונינג סטריט, הבחינה גב' תאצ'ר בכמויות גדולות של פחיות בירה ריקות, עיתונים ישנים ותפיסות סיגריות.

„אני מתביישת", אמרה לעוזריה. „ישראל היא מדינה צעירה וענייה. בעוד שלבריטניה יש תקציב ענק לצרכי נקיון". היא הוסיפה, כי לא רק ירושלים, אשקלון ורמת גן היו נקיות, אלא גם הדרך בין ירושלים לנמל התעופה בן גוריון. (עתים)

● אלוף בריה"מ לשעבר בשחמט, בוריס גולקו ורעיתו ובנם, וכן מספר משפחות יהודיות אחרות קיבלו רשות לעלות ארצה, מסרה אחת המשפחות.

● שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, אמר אתמול, כי „ארה"ב תשתף פעולה עם ישראל במאבק נגד הטרור, כדי לחסל נגע זה מעל פני עולם".

„תעשיות מזון תנובה"
אגודה שיתופית חקלאית בישראל בע"מ
הזמנה לאסיפה כללית של חברי האגודה
חברי האגודה מוזמנים בזה לאסיפה כללית, שתתקיים ביום ה' – י"ב סיון תשמ"ו (19.6.86), בשעה 11.00 לפנה"צ באולם הקונגרסים (גני התערוכה, שד' רוקח) בתל־אביב.
סדר היום:
1. בחירת יו"ר ומזכיר האסיפה;
2. דין וחשבון המזכירות על פעולות האגודה ומצב עסקיה;
3. דין וחשבון ועדת הביקורת;
4. בחירת רשויות האגודה (מועצה וועדת הביקורת);
5. שונות.
אם במועד שצויין לעיל לא יהיו נוכחים רוב חברי האגודה, תידחה פתיחת האסיפה בשעה אחת (לשעה 12.00) והיא תתקיים באותו מקום.
החלטותיה של האסיפה הנדחית תהיינה תקפות בכל מספר משתתפים.
בשם הנהלת האגודה
מ. הופשטטר
מזכיר

"ישראל השמטה מחוברות תיירות אמריקניות"

סוכני תיירות אמריקניים רבים השמיטו את ישראל מחוברות התייר שלהם לשנת 1987. הם נקטו צעד זה, על רקע משבר התיירות הפוקד את אירופה והמזרח התיכון ואשר נובע מהגזמות אנשי התקשורת בתאור הסכנה האורבת לנוסעים — אמר אתמול ג'ון קאפילוטס נשיא חברת שרון.

קפילוטס, שכיהן בעבר בישראל ועומד היום בראש התשלובת, המפעילה 500 בתי מלון ב־63 ארצות, חיווה דעתו שבתי המלון של הרשת העולמית שבישראל יהיו הראשונים שיתאוששו ממשבר הטרור, משום שלישראל קהל אורחים נאמן ומתמיד, שישוב לבקר כאן תוך זמן קצר.

קאפילוטס בא לישראל לחגיגות לציון 25 שנה לקיום החברה בישראל שהפעילה את המלון הבינלאומי הראשון בארץ, ואשר יוצאת כעת במבצע שיווק כלעולמי, כדי להבטיח את קהל לקוחותיה.

צויין שחלה ירידה של 40 אחוז במספר האורחים של שרתון פלאזה בירושלים. כתוצאה מביטול ביקורים של קבוצות רבות. אך המלון בתל־אביב — המשרת יותר אנשי עסקים בודדים, לא נפגע בצורה קשה במיוחד, מסרו ראשי המלון.

(עתי"ם)

● כמאה שתילי עצים מוגנים נעקרו באחרונה בידי אלמונים מאיזור חורבות בית־אשל שבמבואותיה הדרומיים של באר־שבע.

● מצצות התפוצצו אתמול במשרדיהן של שלוש חברות תעופה אמריקניות וסעודיות בקארצ'י, בגורמן למותו של אדם אחד ולפציעתם של 4 אחרים.

(ע"צ)

● צוללנים גילו עתה את המקום המדוייק בו ירדה למצולות האוניה "פטריוט" ביולי 1798, ליד אלכסנדריה. עתה נעשות הכנות למשות את שרידי האוניה מהמצולות יחד עם המטען בעל הערך הרב שכלל מכשירים מדעיים.

(עתי"ם)

פעמיים מאסר עולם לרוצחי המורים מעפולה

עותמן בני חסאן — פעמיים מאסר עולם, וחברו האזע סעדה, מאסר עולם ועוד 20 שנה

מאת כתב "על המשמר" בנצרת

פרשת רצח זוג המורים יוסף אלידו ולאה אלמקיים מעפולה הגיעה אתמול לסיומה כאשר שופטי בית־המשפט המחוזי בנצרת עלית, יוסף בהלול והשופטים אביהדור משאלי ומיכה לינדנשראום, גזרו עונשי מאסר כבדים על שני הנאשמים לאחר שהורשעו ברצח בכוונה תחילה.

השופטים גזרו על הנאשם עותמן בני חסן בן 19 פעמיים מאסר עולם ועל האזע סעדה בן 18, מאסר עולם ועוד 20 שנה. שניהם מהכפר ערבונה שבנפת ג'נין.

התובע, ד"ר מרדכי למברג, פרקליט מחוז הצפון, הצליח להוכיח במהלך המשפט שנמשך יותר מחצי שנה, כי הנאשמים פגשו בחודש יולי אשתקד את זוג המורים שישבו במכוניתם באתר טיולים בהרי הגלבוע. שני הנאשמים נטלו רובה קרבין שגנבו מחוותו של יוסי מס, סכין וחבל, והנאשם עותמן ירה במותנו וצווארו של המנוח יוסף אליהו, ואילו חברו קשר בחבל את ידיה של לאה מאחורי גבה וכאשר החלה לצעוק סתמו שני הנאשמים את פיה והנאשם האזע הידק את החבל סביב צווארה וחנקה עד צאת נשמתה.

בתחילת המשפט טען הסניגור עו"ד מוסטאפה לידאווי, שמונה מטעם בית־המשפט להגן על שני הנאשמים, כי ההודאות הוצאו מהם בתחבולות ומכות. אך השופטים דחו את הטענה וקיבלו את ההודאות והשיחזורים, לאחר ששמעו עשרות עדי תביעה, בעיקר אנשי משטרה וזרועות הבטחון.

נפגעה מערכת היחסים

השופטים דחו גם את טענת הנאשמים, כי גנבו את הרובה מהחווה על־מנת לחסל משתפי־פעולה עם השלטונות, והם לא הרגו את זוג המורים אלא מצאו את הגופות.

בטכניון כבר מתכננים את הדור הבא של ה"לביא"

מאת צבי ציפר, כתב עתי"ם

מדעני הטכניון כבר עוסקים כיום במחקרים ובניסויים לצורך פיתוח דגמים מתקדמים יותר של מטוסי קרב ישראליים, בעתיד הקרוב כגון בדגמי "לביא 2" ודומיו. מטוס ה"לביא" עצמו יעמוד בשנות ה־90 בשורה הראשונה של מטוסי קרב־תקיפה בעולם. זאת אמר נשיא הטכניון פרופ' יוסף זינגר לכתבי תעופה שסיירו בפקולטה להנדסה אוירונאוטית ובמכון לחקר החלל בטכניון.

דיקן הפקולטה לאווירונאוטיקה פרופ' מנחם ברודאמר, כי הטכניון יתחיל כבר בשנה הבאה בתיכנון לוויינים.

פרופ' זינגר אמר, כי מטוס הלביא אכן יטוס "ובעקבותיו תמריא התעשייה הישראלית".

הוא הזכיר שפיתוח מטוס הכפיר בא כדי לענות על צורך בטחוני, ובמחיר סביר. הפרוייקט גרם להקמת תשתית תעשייתית רחבה מתוך למסגרת התעשיה האווירית.

הוא הזכיר שפיתוח מטוס הכפיר בא כדי לענות על צורך בטחוני, ובמחיר סביר. הפרוייקט גרם להקמת תשתית תעשייתית רחבה מתוך למסגרת התעשיה האווירית.

וההחלטה לייצר את הלביא מתבססת על השיקול שזו הדרך היעילה ביותר לנצל את הנסיון המבצעי של חיל האויר ולבנות כלי טיס המתאים לצרכים המשתנים של החיל. "נוכחנו לדעת שאי אפשר להגיע ליישום אופטימלי בפיתוח מערכות האוויוניקה על "פלטפורמה" זרה. כלומר, אי אפשר מבחינה הנדסית וכלכלית לפתח אוויוניקה ברמה הדרושה לחיל האויר, כשמרכיבים אותה על מטוס זר" הסביר פרופ' זינגר.

הוא סבור שלמרות הלחץ מצד התעשיה האמריקנית, הרואה בלביא מתחרה, כבר מאוחר מדי להפסיק את הפרוייקט.

ראשי המעבדות ומדעני הפקולטה מסרו שבטכניון משלימים עתה תא גובה. יחיד מסוגו בארץ ואולי בעולם, לבחינות ביצועי מנוע המטוס בגובה.

במתקן הושקעו כ־100 מליון דולר ובהמשך יביא המחקר במערכת זו למהפכה במבנה המטוסים וביכולת תמרונם. כאן יתפתחו היכולות של "היפוך דחף" בטיסה על ידי וקטורים משתנים, אשר יקנו למטוסי העתיד כושר תימרון אדיר באויר.

רבים מהמחקרים האלה נערכים בשיתוף ובמימון חיל האויר האמריקני נאס"א – רשות החלל האמריקנית, חיל האויר הישראלי, התעשיה הבטחונית והאזרחית וגורמים אחרים.

כן נעשית עבודה מתקדמת ביותר בחקר הנעה רקטית וסילונית, ניסויים במנוע מגח־סילון ועוד. (עתי"ם)

רשימות בנושא ה"לביא" ראה "על חיום"

אנשים ואירועים

פרופ' טלר מציע לבנות כור גרעיני תת־קרקעי בישראל

מאת זכריה דורורי כתב "על המשמר"

במושב השנתי של חבר הנאמנים באוניברסיטת תל־אביב, שנפתח השבוע באווירה לבבית ובמעמד אישי ציבור, מהארץ ומחו"ל, השתתפו גם מדענים ידועי שם בכללם, מייסדה של אוניברסיטת תל־אביב, ד"ר ג'ורג' וייז, ופרופ' אדוארד טלר.

פרופסור אדוארד טלר, העלה בדברים שנשא בטקס הפתיחה, הצעה מהפכנית לישראל: לתכנן בנייתו של כור גרעיני תת־קרקעי לייצור חשמל. הקמתו של כור תת־קרקעי זה, תרחיק ממנו את סכנת הטרור והנשורת הרדיואקטיבית במקרה של תקלה.

אמנם, טרם נבנה עד כה כור תת־קרקעי בעולם, אך קיימת אפשרות תיאורטית לבנותו — דברי טלר.

באשר למיקומו של הכור התת־קרקעי בישראל, הרי המקום האידיאלי להקמתו הוא באיזור הנגב, בשל מיעוט האוכלוסין שבו.

"פסטיבל אנטבה" החל מה־4 ביולי

לקראת ציון יום העשור למבצע חילוץ חטופי המטוס באנטבה ב־4 ביולי (1976–84), צפוי חודש של "פסטיבל אנטבה".

צה"ל, משרד הבטחון והממשלה יערכו בתקופה הקרובה שורת ארועים לציון העשור למבצע הנועז של חילוץ החטופים שהשיא יהיה החשיפה הראשונית של פקודת המבצע, התדריך והתחקיר שנערך למפקדים וללוחמים שהשתתפו בו.

נשיא המדינה יערוך קבלת פנים מיוחדת לכל הניצולים ומשפחותיהם. במפגש זה יטלו חלק גם שרי הממשלה שכיהנו ב־1976 – מטכ"ל צה"ל דאז, ואלופי צה"ל כיום. בפארק הירקון יערך מפגש המוני של הניצולים, המצילים, חברי הממשלה דאז ואלופי צה"ל. כן מתוכננים שורה של כנסים בכל חלקי הארץ ובפני הציבור יופיעו קצינים בכירים שנטלו חלק באותו מבצע ובראשם האלופים דן שומרון, אהוד ברק ואורי שגיא.

מכון "טרומן" ואונ' ת"א יקיימו סמפוזיון גדול בנושא לוחמה בטרור בהשתתפות מומחים בעלי שם בתחום זה. במחנות צה"ל יערכו כנסים מיוחדים בהם ישוחזרו פרטי המבצע ותוקרא לראשונה פקודת המשימה שלו.

אבי בניהו

מת "שיעמום חובה" בצה"ל — יחי הווידאו

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

צה"ל בשיתוף האגודה למען החייל, החלו בהפקת מגזין וידאו שיופיע אחת לחודש. את רעיון המגזין הגה קצין חינוך ראשי תא"ל נחמיה דגן, שחיפש תחליף הולם ל"ערב המפקד" שמתקיים על פי נוהלי הצבא אחת לשבוע בכל רחבי צה"ל.

המגזין שעל הפקתו הופקד צבי שפירא מפקד גלי צה"ל לשעבר, יכיל ראיונות בנושא צבא ובטחון, סרטים קצרים וכן תדריכים בנושא בטיחות בדרכים, הכוונה לחיילים העומדים בפני שיחרור, חידון בידיעת הארץ ונושאים שונים אחרים.

מגזין ראשון נמצא כעת בהכנה לקראת הפצה ביחידות צה"ל. עלות כל מגזין מוערכת ב־5000 דולר שימומנו ע"י האגודה למען החייל. בצה"ל מקווים כי מגזין הווידאו יפיח רוח חיים בערבי המפקד שחיילים רבים מגדירים בעת אותו "כשעמום חובה".

לאחר הקרנה ביחידה אמור המגזין להישאר בספריית היחידה לשימוש חוזר. הפקת המגזין מצריכה הצטיידות מהירה של כל יחידות, בסיסי ומוצבי צה"ל במכשירי וידאו, שרבים מהם, כידוע, הם כבר מצויים.

הרעיל את פילגשו וצילם פרפורי גסיסתה

סיאול. — שלטונות דרום־קוריאה הוציאו להורג 13 עבריינים, ובכללם צלם שהרעיל את פילגשו והנציח את פרפורי גסיסתה על גבי סרט קולנוע — מסרו אתמול פקידי משרד המשפטים בסיאול.

האיש, לי דונג־שיק, בן 41, חבר אגודת אמני הצילום בקוריאה, הורשע ב־1984 ברצח הצעירה קים קיונג־הי, בת 24, כדי למנוע בעדה מלספר לאשתו על פרשת האהבים ביניהם.

במהלך המשפט הוצגו בפני השופטים שורה של צילומים מתוך סרט, ובהם נראית קים גוועת תוך ייסורים גדולים. לי הודה באשמה וסיפר לבית המשפט, כי כבל את ידיה והפשיט אותה ערומה, ואחרי כן הסתיר את גופתה בתוך חפירה.

(ע"ד)

דו"ח על הפורנוגרפיה: להיט חדש בארה"ב

וושינגטון. — דו"ח של הממשלה האמריקנית על הפורנוגרפיה, הכולל תיאורים מפורטים על פירסומים פורנוגרפיים במטרה להילחם בהם — עלול להשיג בדיוק את ההיפך. האגודה האמריקנית למען חירויות האזרח אומרת, כי הוא עלול להיהפך לרב־מכר שטרם היה כמותו בכל הזמנים.

הדו"ח טרם הופץ בציבור, אולם ידוע כי הוא מכיל רשימה אלפאביתית מקיפה של 2,325 כתבי־עת, 725 ספרים ו־2,870 סרטים — כולם על נושאים פורנוגרפיים.

נוסף על כך, יש בו מאות דפים ובהם תיאורים מפורטים ומפורשים ביותר על מה שניתן לראות בסרטים ובצילומים השונים המופיעים בפרסומים למיניהם.

"האופי המפורש של חלקים מסויימים בדו"ח עשוי לגרום לכך כי הוא יהפך לפרסום המבוקש ביותר בכל ההיסטוריה של המימשל האמריקני" אמר פרקליט האגודה לחירויות האזרח, בריי לין.

(ע"צ)

הרמטכ"ל הורה לפעול לרווחת התושבים במחנה הפליטים בלטה

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי הורה לפעול למען רווחת תושבי מחנה הפליטים בלטה שליד שכם, מסרו אתמול, מקורות צבאיים.

הנחת הרמטכ"ל, אמרו המקורות, היא שבדרך זו ייִמנעו מרבית התושבים מלבצע פעולות טרור.

המדובר בהרחבת כבישים, הקמת מבני ציבור, גני ילדים ופינות נוי. הביצוע הוטל על המינהל האזרחי ביהודה ושומרון.

המקורות מסרו כי פעילות מסוג זה הופעלה במחנה הפליטים דהיישה שליד בית לחם והוכיחה את עצמה. כמקום נרשמה ירידה של ממש בהיקף הפיגועים.

בשיחת תידרוך לעתונאים מסרו המקורות, כי בתקופה האחרונה חלה ירידה של ממש ברמת הפיגועים.

מאחר באפריל ועד 25 במאי נרשמו ביהודה ושומרון 28 אירועים של פעילות חבלנית עויינת. לרבות: הנחת מטענים, דקירות סכין והטלת בקבוקי תבערה שמרביתם לא התפוצצו. מספר זה הינו נמוך ביותר, לעומת תקופות מקבילות בעבר.

(עתי"ם)

דובר "המתקדמת" לא ייצא לחו"ל: "עלול לשמש בלדר של אש"ף"

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

החומר שהעביר שירות הבטחון הכללי לשר הפנים, קבע כי יציאתו של דובר התנועה המתקדמת לשלום עלולה לפגוע בבטחון המדינה. מהחומר עולה כי הדובר, עוזי במאל דאהר, עלול לקיים קשרים אסורים עם אנשי אש"ף, שימסרו לידיו כספים לצורך מטרות עויינות. על סמך חומר זה מנע שר הפנים את יציאתו של במאל דאהר לחו"ל. פרטים אלה כלולים בפסק דין של בית המשפט הגבוה לצדק.

לאחר שנמנעה מדאהר הזכות לצאת מהארץ, הוא עתר לבג"ץ ואל העתירה הצטרפה גם האגודה לזכויות האזרח בישראל. בג"ץ דחה את העתירה וחייב את העותרים בתשלום 1500 ש"ח למדינה — הוצאות משפט.

מחר ב"חותם"

מי שולט ברובע הארמני?
בפעם ראשונה: רצח
מאת עוזי מהנימי

*

"מחוסר הוכחות מספיקות"
מי לא הרג את האמפיור
מאת אהרון ניר

*

מכשולים במבני עוורים
מתעללים במרכזונים
מאת אפרת עוז וירון אליוסף

*

טירונים גמורים
תרבות הנוער משנות ה־50
מאת עופר ניר

חול החופים אוזל
איפה נתפרקר?
מאת אהוד דור

מחבל נלכד — בעין המצלמה
צרות בתקשורת האמריקנית
מאת ג'יימס קלי (טיים)

*

ראיון: "תיאטרונים מלאים בצורך במפגש"
עם דן אורייון
מאת חנה רוונטל

חותם אישי — מאת מירה אריאל
שלום בית — מאת חיה יוסף
חראקירי — מאת לוד

מרורים וטורים:
עודד ליפשיץ, עמירם כהן, מיכאל הרסגור, אלי הכהן, עדנה קברסקי, ראובן רדביצקי, אילן שיינפלד, זאב צדור, שאול קנן, יעל ישראל, שמואל בונים, יעקב רבי.

כסא טוב באמצע

מאת דורית גפן

הזוג המוזר

יצחק שמיר — לא ראה ולא שמע!

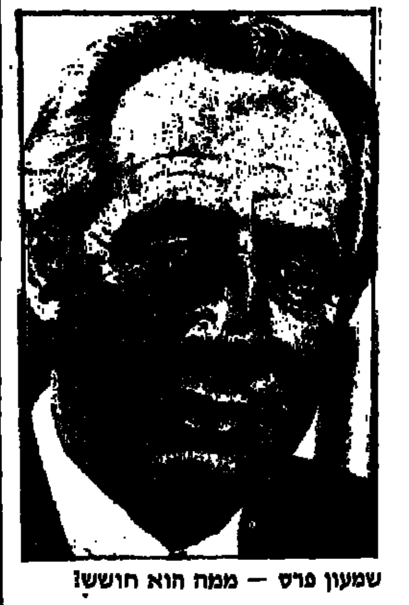

שמעון פרס — ממה הוא חושש?

כמו בפרשות "ערינות" מן הסוג של "הפקיד הבכיר" ועיסוקיו המקצועיים, רק מקצת יודעים את רוב הפרטים, בעוד שכל האחרים ניזונים משמועות, הדלפות ובעיקר ספקולציות, שבהן הדמיון וההשערות ממלאים את כל החורים של היעדר עובדות של ממש. במקרה הזה, למשל, מצבם של פוליטיקאים רבים, ביניהם גם שרים, אינו טוב בהרבה מזה של העיתונאים. אלה וגם אלה מחפשים הדלפות למידע הקטוע שבידיהם.

מה בכל זאת יודעו? אנו יודעים במי מדובר. בראש השב"כ. אנו גם יודעים, כי בידי היועץ המשפטי חומר שיש בו לכאורה חשדות חמורות נגדו. את פרטי אותן חשדות איננו יודעים בדיוק. הם לא נתפרסמו על־ידי גורם מוסמך, אלא כהדלפות ללא ציון המקור. אנו יודעים מפי ראש הממשלה, כפי שאמר בכנסת, כי יעץ ליועץ המשפטי לא להורות למשטרה לחקור את העניין. אנחנו יודעים גם, כי היועץ המשפטי לא קיבל את עצתו של ראש הממשלה, אשר קרוב לוודאי גם היתה מנומקת. אנחנו יודעים, כי יש הסכמה מלאה בעניין זה בין פרס לשמיר, אם כי שמיר אינו יוצא מגדרו (בניגוד לפרס) בפרהסיה להגן על הפקיד הבכיר. אנחנו יודעים, כי האירוע שבעקבותיו הוקמה ועדת חקירה, ועלו השמות על הדחת עדים וסילוף עדויות, האירוע הזה התרחש בעת ממשלת יצחק שמיר, כאשר משה ארנס כיהן כשר הבטחון. לכאורה אפשר לשבח את ראש הממשלה, שאינו הופך נושא בטחוני־לאומי ממדרגה ראשונה לעילה למשבר ממשלתי אפשרי. אנחנו כמובן איננו יכולים לדעת האם טמון בפרשה הזו גרעין של משבר כזה, ומה אחריותם של שמיר וארנס לאירועים ולהתפתחויותיהם השליליות. אך אחריות מיניסטריאלית כלשהי בוודאי חלה עליהם. אפשר כמובן לשער כי שמיר כהרגלו יטען כי לא ידע ולא ראה ולא שמע. זה לא מפתיע.

אך החידה האמיתית היא הדבקות הכפייתית כמעט של פרס בהגנתו על הפקיד הבכיר, והרי קשה להניח, כי היועץ המשפטי סתם נטפל אל הפקיד הבכיר, וכי לא בחן היטב ובקפידה את החומר שבידיו לפני שהגיע למסקנות שהגיע. קשה גם להניח, כי לא הביא בחשבון את כל השיקולים והנימוקים שהעלה בפניו ראש הממשלה, כאשר ביקש ממנו להניח לפרשה. ההגיון הפשוט אינו תופש מדוע — אם ראש הממשלה בטוח כל כך, אין בפקיד הבכיר כל רבב יש לחשוש מפני חקירה. הרי חקירה אינה משפט. גם משפט עדיין אין פירוש הדבר, כי האיש יוצא בהכרח חייב, הוא עשוי גם לצאת זכאי. כבר היו דברים מעולם. אך כאן לא מדובר במשפט, אלא בחקירה משטרתית בלבד. זהו שלב מוקדם, אשר יכול להפריך אולי את כל החשדות, ולנקות את הכתמים המיותרים שבהם הוכתם האיש, אם אכן מישהו הכתימו לשווא. אדרבא, גם לאיש עצמו וגם לראש הממשלה צריך להיות עניין שלא להותיר ספיקות אצל אף אחד. בוודאי לא כאשר מדובר במוסד כל כך רגיש ובאיש העומד בראשו. מדוע אם כן אותה עקשנות של פרס? ממה הוא חושש? הרי ניתן להפקיד את החקירה בידי גורמים שיישמרו על סודיות מוחלטת.

האם ההסכמה בין פרס לשמיר בפרשה הזו נובעת רק מהשיקול הלאומי? היתכן כי אנחנו עדים כאן לאיזו ברית מיוחדת, שתשפיע גם על השותפות הפוליטית בין השניים ומפלגותיהם? ואולי עתידם הפוליטי תלוי באיזו דרך מוורה בפרשה העלומה הזו?

בין חמור לסוס

לשר מודעי יש עולם דימויים ואסוציאציות בלתי שגרתי אצל פוליטיקאים. הביטויים של מודעי אינם מוגבלים לתחום מסויים יש ביניהם כאלה השאולים מעולם הקצבים: סכינים, דם וכו', וכמובן מעולם החיות. בישיבת מועצת הליברלים ביום ראשון שמר מודעי על איפוק מסויים בדימוינו המפליג, וכך הסתפק, למשל, בהגדרת התנהגותם של כמה מחבריו במפלגה כ"מקצוע העתיק". זה, כידוע, מעודן יותר מאשר לומר סתם זונות פוליטיות.

כאשר דימה את המצב ב"חרות" לחמור, שאינו יכול לזוז, הבהיק שר המשפטים במבטיהם של העתונאים, שרשמו את דבריו והעיר: כדי לא להעליב, אומר סוס. מה שמעניין באמת אינו לשונו העסיסית של מודעי, אלא מי באמת החמור ומי הסוס. אחד מעסקני הליברלים שנעתר לבוא לאותה ישיבה מגוחכת, שכל כולה לא היתה אלא קפריזה של מודעי, שביקש פעם נוספת להוכיח לחבריו מי בעל־הבית במפלגה, אמר בסיומה: "חרות" לא תאשר את האיחוד, ולקראת הבחירות הם יקצצו לנו עוד כמה מקומות בכנסת. אם יסכימו לתת לנו שמונה מקומות — גם זה יהיה הרבה.

החפזון הוא מן השטן, אך הליברלים אינם צריכים להרחיק לכת עד כדי כך בהאשמותיהם על המצב הבלתי נורמאלי שאליו נקלעו כאשר החליטו למעשה על חיסולה של מפלגתם, בטרם היתה בידיהם אלטרנטיבה ממשית אחרת. את החפזון הכתיבו ראשי הליברלים, אשר סברו, כי מוטב לחטוף מייד את ההצעה של מנהלי המו"מ ב"חרות", שהסכימו לתת להם 30 אחוזים במפלגה המאוחדת. לכאורה, היה זה צעד נבון. אך פוליטיקאים מנוסים אינם שמים את העגלה לפני הסוסים. והרי שום מוסד ב"חרות" לא דן ולא אישר את אותה טיוטת הסכם, שראשי הליברלים הביאו לוועידתם, בדיוק לפני שנה, לאישור. ב"חרות" לא עשו זאת גם לפני ישיבת מועצת הליברלים, לפני כ־שלושה חודשים מספר אשר חזרה ואישרה את האיחוד, אך העמידה אולטימטום של זמן לאישור האיחוד גם במוסדות "חרות", כמובן, תמיד אפשר להיתלות בתירוץ של "כוח עליון". וכי מי יכול היה לשער מראש, כי ב"חרות" תיפתח מלחמה פנימית שתמנע כל הסכמה, וממילא גם תדחק לקרן זווית את האיחוד עם הליברלים?

האמנם גזז מישהו באישון לילה את מחלפות ראשו של מודעי והוציא ממנו את רוח־הקרב? כבר מזמן לא נשמע מנהיג הליברלים דפנסיבי כל כך. קצת מוזר היה לשמוע אותו אומר את האמת העירומה, כי למעשה אין לליברלים שום אופציה. פירוש הדבר, כי מה שנותר עתה לליברלים זה לשבת ולהמתין עד שב"חרות" יחליטו — וזה כידוע תלוי בהרבה גורמים, שלליברלים אין שליטה עליהם. בדבר אחד צודק מודעי: אין כל טעם להביא לקרע במפלגתו, שכן כפי שהוא אומר, אין עוד מה לקרוע. כאשר הוא מדבר על רה־ארגון של המפלגה, זה יותר ממציק. על איזו מפלגה הוא מדבר? יש אומרים, כי כל המפלגה הליברלית היום היא המועצה, או לכל היותר הוועידה. חלק מהאנשים הרשומים עדיין במוסדות אלה עזבו אותה לטובת המרכז הליברלי החדש. מה שמדאיג את מודעי, זה מה יקרה, אם ב"חרות" יחליטו להפוך את הוועידה שלהם (שציריה טרם אושרו על־ידי ועדת המנויים שעדיין לא נבחרה שם) למרכז החדש. הרי אז יהיה החלק הפרופורציונאלי של הליברלים במרכז החדש (בהנחה כי האיחוד יתקיים ולליברלים יהיה רצוע של 30 אחוז בכל המוסדות) למעלה מ־600 חברים. מאין יביאו הליברלים כל כך הרבה אנשים? צריך להתחיל לחפש אותם.

מודעי מעולם לא סבל מתסביך של צניעות. אם יש למישהו דעה טובה מאד עליו, הרי זה קודם־כל לו עצמו. מה שנכון הוא, כי בתוך הקולקציה של מפלגתו הוא בולט למדי. בכל זאת, קשה שלא לגחך כאשר הוא מרמז כאילו ההצעה של החדשים ב"חרות", כי כל מפלגה תבחר את האיש מספר אחד שלה, קשורה בצורה כלשהי לחשש של מישהו ב"חרות" מהאפשרות שמודעי יציג את מועמדותו להוביל את הליכוד בבחירות. הפנטזיה שלו קיימת. והיא בוודאי לגיטימית. אך לטעון, כי זו הסיבה שב"חרות" לא רוצים לתת לליברלים לבחור את מספר אחד, זו בדיחה גרועה. שהרי ב"חרות" חוששים, כי הליברלים הידועים בעסקאות שלהם ישפיעו על יחסי הכוחות בתוך "חרות", ועלולים להטות את המצב לטובת צד אחר. בעניין זה האיש שחושש ביותר הוא דוד לוי. אך למודעי מחמיא כנראה להציג את ההתנגדות של "חרות" כחשש שלהם מהאפשרות שהוא ייבחר לראש הרשימה. האמנם הוא באמת סבור, כי מישהו אכן מעלה בדעתו סיכוי כזה?

ללא תיק האוצר איבד מודעי משהו מן הבטחון העצמי המתפרץ שלו. העוצמה הרבה שהיתה בידיו — שווייה של כל חתימה שלו על מינוי בחברה ממשלתית כל אלה פרחו ישר לידיו של משה נסים. במפלגה הליברלית, יותר מכל מפלגה אחרת, הכדאיות היא שם המשחק. כל נאמנות היא אך חוק — כל עוד אתה יכול לספק את הסחורה. מה יכול היום מודעי להציע? לא הרבה, כמעט כלום. זאת יודע הוא וזאת יודעים חבריו.

יצחק מודעי — מה נשאר לו להציע?

המאגיה של מאגי

מרגרט תאצ'ר — מה עם מיליוני המובטלים

לא נפלא אם לאחר קבלת הפנים הנלהבת שהעניק יו"ר מפלגת הליכוד הישראלית למנהיגת מפלגת השמרנים הבריטית מרגרט תאצ'ר, מתכננים עכשיו במרכז מפלגת הליכוד הבריטית פעולת תגמול.

יתכן, כי כאשר יבוא ללונדון מי שהיום הוא שר החוץ, ובעוד חודשים ספורים יהיה ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר איש הליכוד, יפרשו לפניו ראשי הלייבור שטיח אדום, וירעיפו עליו מחמאות.

נכון שתאצ'ר היא ראש ממשלה ותשומת־לב הרבה שהוענקה לה מצד עמיתה הישראלי, שייכת למאמץ החשוב להידוק היחסים עם מדינות ידידותיות. גישה כזו עדיפה על פני מה שמכונה בג'ארגון הדיפלומטי "יחסים קורקטיים". אבל גם כך נדמה, כאילו קצת נסחפו אצלנו. מה עם הסולידאריות שלנו עם האיגודים המקצועיים הבריטיים, הסובלים מנחת זרועה הקשוחה של האשה בעלת ההופעה העדינה כל כך? מה עם מיליוני המובטלים הבריטיים, שהם חלק מהמדיניות הכלכלית שלה?

האם למישהו יש עניין לעזור לתאצ'ר לבנות את מעמדה, אשר אינו נמצא בשיא בארצה?

הנעלם הגדול

בשבוע הבא, בלי נדר ובעזרת השם, יתקיימו הבחירות הפנימיות בתוך המפד"ל. בכך יגיע לסיומו עוד שלב חשוב בשיקום הגדול שעוברת המפלגה הדתית־לאומית בדרך להרחבת שורותיה, וחזרת הפזורה אל חיקה החמים והאי־בטחון. במפד"ל מקווים שהבחירות יעברו בשקט יחסי וללא תקלות. אחרים אומרים כמעט בטוח יותר ללא זיופים. אמנם זיופים, הרי היו כאלה שהאשימו כי בעת המפקד היו זיופים. ונרשמו אנשים שלא התפקדו באמת. לא מכבר קראנו באחד העיתונים, כי בבדיקה שנערכה נמצא שהאשמות אלה הין חסרות שחר, והבחירות הפנימיות יקבעו למעשה את יחסי הכוחות הפנימיים. אמנם אחת ההמלצות העיקריות של הוועדה המיוחדת שחקרה את מצב המפד"ל היתה לבטל את הסיעות בתוכה, שהם להערכתה שורש כל צרותיה ומריבותיה הפנימיות. אך מי שמכיר את המבנה של המפד"ל יודע, כי אפשר לבטל את השם, אך לא את החלוקה הבית־ארגונית, אולי לא יהיו סיעות, אך קבוצות יוסיפו להיות.

ראוי לזכור, כי כבר, שנים רבות לא נערכו בחירות פנימיות בתוך המפד"ל, וחלוקת הכוחות בתוכה נעשתה על־ידי הסכמים בין הסיעות. הבחירות עכשיו יקבעו את פניה של הוועידה של המפד"ל, אשר בין היתר תצטרך לבחור את היורש של בורג וכמובן, את מוסדות המפלגה.

רשות הקורא

המרכז הליברלי, שום דבר חדש

מפלגה חדשה קמה בישראל, המרכז הליברלי שמה. אבותיה־מייסדיה הם פנים מוכרות בנוף הפוליטי — שרידי חטיבת הליברלים בליכוד. כרגיל, אפשר להצטרף למקהלת המאחלים להם "עלו והצליחו" ו"אריכות־ימים". אך באותה נשימה אפשר גם לשאול, בפעם המי יודע כמה את השאלה הקלאסית הבלתי נמנעת — למי זה נחוץ. לא די לנו בריבוי המפלגות הקיים בלאו הכי?

למשמע הצהרותיהם של קברניטי המרכז הליברלי אפשר לחשוב שהם גילו את אמריקה. אנחנו בעד הורדת המיסים, הם אומרים: במדיניות חוץ ובטחון אנו בעד פשרה טריטוריאלית (שטחים זה רק אמצעי); איננו, חלילה, מפלגה קפיטליסטית, אבל אנו בהחלט בעד עידוד היוזמה הפרטית בתחום השקעות הון, ועוד כהנה וכהנה.

האמת היא, שאין כאן כל בשורה חדשה. אותה הגברת בשינוי אדרת. למעשה, אין כל שוני בהשקפותיהם של חברי מפלגה חדשה זו לבין השקפות ידועות ומסורתיות הן של הליכוד והן של המערך. למשל, מדיניות פנים. הם בעד עידוד הצמיחה במשק והבראת הסקטור הפרטי. כך גם הליכוד. מדיניות חוץ ובטחון, תואמת את הקו הנקוט במפלגת העבודה.

הייתי מייעץ איפוא לחברי המרכז הליברלי להישאר במרכז, אבל לעשות "רגע חושבים", לנסות אולי לבדוק אם קיים רקע מתאים להצטרף לגוש מפלגות רחב יותר. כזה העונה על ציפיותיהם, בטרם יקפצו למימיה הגועשים של הפוליטיקה הישראלית, וימצאו עצמם אולי רטובים עד לשד עצמותיהם. אבל — שוחים על החוף.

אבי גרין,
תל־אביב

גם לי בא לנפץ

כאדם חילוני המכבד את ריבונותו של האדם על חייו, ומגנה את הכפייה מכל כיוון שהוא, הריני קובעת שלוחות הפרסומת המציגות בגדי־ים בחוצות הערים, וכמעט בכל רחוב בארץ, הן כפייה של אלימות חזותית וולגארית ופגיעה בכבוד האדם. אלימות זו, המציגה את הנשים בתנוחות לא־אנושיות, גוררת אחריה אלימות מסוג אחר, של ניפוץ הפרסומות או מריחתן בצבע.

אין אני באה לומר שאני בעד התגובה האלימה, אבל במקרה הזה גם לי בא לנפץ את הפרסומות הללו. על הנשים בישראל, ועל החברה כולה, להחרים את כל אותן חברות לבגדי־ים הנותנות יד לפרסומות המבזות הללו, ואולי ע"י כך יבינו בעלי העוצמה הכלכלית, קרי: בעלי בתי החרושת לבגדי־ים והפרסומאים, שיש גבול לאלימות ויש לשמור על הטעם הטוב.

נעמי ריפתין,
מרכז מפ"ם ת"א

כדור משחק במלחמה הקרה

נאומיו של שצ'רנסקי בוושינגטון, על מצב היהודים בבריה"מ, הרגיזו לא מעט את שליטי הקרמלין. דומני שהאצילות, וגם הדאגה לנשארים, מחייבות לא להרעיש עולמות. כנראה שנבצר משצ'רנסקי להבין כי הוא הופך לכדור משחק במלחמה הקרה בין המעצמות, וכי האמריקנים מנצלים זאת. יש להניח שהופעות כאלה מקשות את לב פרעה הסובייטי ביחס לאחינו הנמקים שם.

חיים חצורי,
איילת השחר

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

הטובים, הרעים והצבועים (לקסיקון)

וכרגיל... כלי התקשורת אשמים. אם ראש הממשלה לא רוצה שהתיקשורת תשפוט את אברהם שלום, שיתנו לו להגן על עצמו במשפט הוגן — אפילו בדלתיים סגורות

מאת לוי מורב

מרגלית דן: עיתונאי, כתב „הארץ", ידוע כמקורבו של שמעון פרס בכל הגילגולים. האיש שפוצץ את סיפור חשבון הדולרים של לאה רבין כדי להפיל את יצחק רבין ולפנות את כסאו לשמעון פרס. תקף בחריפות את אופירה נבון, כאשר היה נדמה לו שיצחק נבון עלול לעמוד בראש המערך לקראת הבחירות של '84. כתב אתמול על נאומו הנרגש והעצבני של שמעון פרס („ראש השב"כ לא הלך לעשות קנוניות בבנקים") שזה היה „נאום מזהיר". לשמעון פרס היו תמיד משרתים בתקשורת („יונייטדס פרס" קראו להם בשנות ה־50' וה־60'), חלק מהם ממשיך במלאכה. יש לצפות שחגי אשר יכתוב בקרוב מאמר מבריק ב„דבר" נגד ח"כ ויקטור שם־טוב ובעד שמעון פרס.

יחיאל גוטמן: מכנה את עצמו „פרשן משפטי". היה היועץ המשפטי של סיעת המערך בכנסת ומתנגד פומבי של היועץ המשפטי. כך הוא „פירשן" בידיעות אחרונות ביום שני: „... היועץ המשפטי לממשלה, בתפקידו בראש התביעה הכללית, הוא פקיד ממונה על־ידי הממשלה, ועליו לפעול על פי שיקוליה ועל פי מדיניותה".

כל הפרשנים המשפטיים האמיתיים כתבו ואמרו בדיוק את ההיפך הגמור. ד"ר ברוך ברכה, שהוא בר־סמכא בנושא, כתב ב„הארץ" באותו יום: „היועץ המשפטי אינו כפוף לתכתיבי הממשלה. הן בית המשפט העליון והן ועדת משפטנים, שמונתה על־ידי הממשלה, קבעו את עצמאותו של היועץ בהפעלת ההליך הפלילי".

יחיאל גוטמן לא מביא שום אסמכתא לקביעתו המופרכת. ד"ר ברכה מביא אסמכתאות.

* * *

יצחק זמיר: אדם אמיץ בצורה יוצאת־דופן. עם ישראל ומדינת ישראל צריכים להיות גאים שאדם זה הוא היועץ המשפטי שלהם בימים אלה. מאבקו לגילוי האמת הוא המאבק על עצם קיומה וחייה של הדמוקרטיה הישראלית. האם תהיה ישראל מדינת חוק או מדינת מנגנון החושך זאת השאלה.

יצחק זמיר, בחיוך הביישני ובדיבור המהוסס הוכיח שוב שיש לנו גיבורים אמיתיים השומרים על ציביונה הדמוקרטי והפתוח של ישראל.

* * *

מאיר זורע: עוד דמות מופת. אני חלוק עם האדם הזה כמעט בכל עניין פוליטי, חברתי או כלכלי (והיה ח"כ מטעם ד"ש). ההופעה שלו ב„על המשמר" ואתמול ברדיו היו בית־ספר להגינות, לאומץ לב ציבורי, ליושר, ומה שלא פחות חשוב — לבטחון לאומי אמיתי.

זורע אמר ל„על המשמר": „שום בטחון לא יכול להתקיים על שקר" ולמיכה פרידמן מגלי צה"ל אמר: "במלחמה כמו במלחמה, להרוג מותר וגם צריך, אבל אסור לרצוח". וזה כל ההבדל. ואם אלה הגנראלים שלנו, אז אין לערבים כל סיכוי נגדנו. אם הגנראלים כבר לא כאלה — ראה רו"ח ואלד — או אנחנו באמת בצרה.)

שמעון פרס: לא מבין כנראה את גודל העניין בו הוא מעורב. תלמיד (גרוע) של דוד בן־גוריון, שהעיף בזמנו את אל"מ (מיל.) אורי בן־ארי, קצין שיריון מצטיין במבצע סיני (1956)

בגלל שלא העמיד לדין קצין שגנב שק סוכר, שהיה תחת פיקודו.

וכרגיל כלי התקשורת שוב אשמים. אם ראש הממשלה לא רוצה שהתקשורת תשפוט את אברהם שלום, שיתנו לו להגן על עצמו במשפט הוגן, אפילו בדלתיים סגורות.

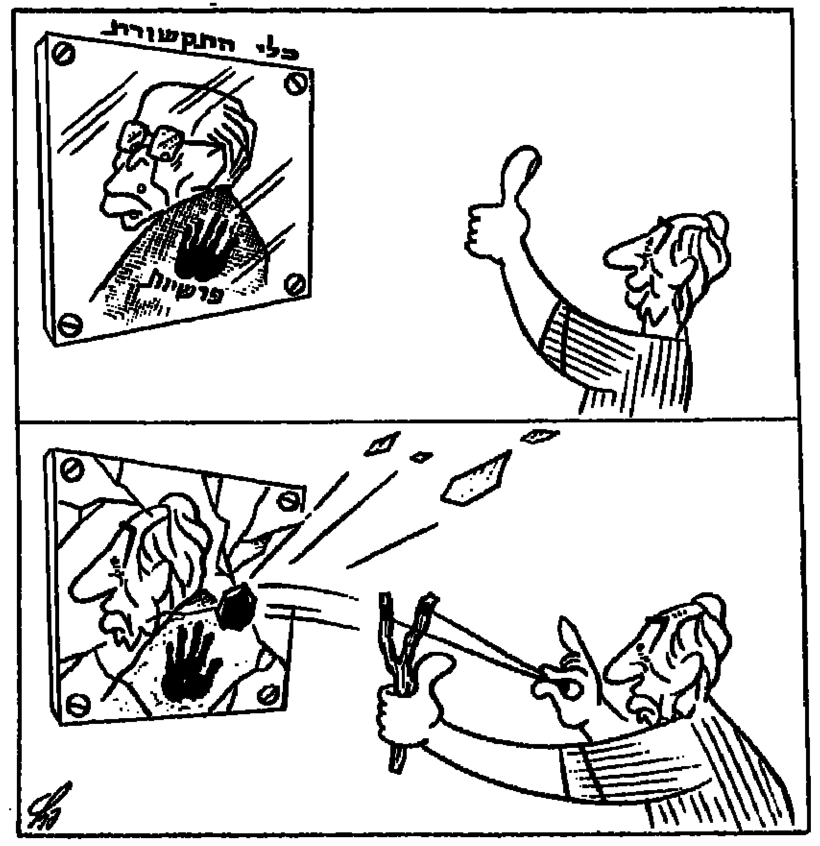

מסמך

ההולנדים לא שכחו

זכויות האדם ומעמדם של יהודי בריה"מ הם נושא מאבק קבוע של המפלגה הקומוניסטית ההולנדית. נציגיה לא שכחו להעלותו בקונגרס המפלגה הסובייטית במוסקבה ■ תגובה לפנייתה של מפ"ם

לכבוד מפ"ם, הכנסת — ירושלים

חברים יקרים

במכתב זה ברצוני להשיב למכתבכם, שהגיע אלינו בזמן שמשלחת המפלגה הקומוניסטית ההולנדית (גב' אלי איזבוד — נשיאה, ומר ייאפ וולף — חבר הוועד המרכזי) כבר יצאו לקונגרס המפלגה הסובייטית, כך שהיה בלתי אפשרי להעביר דרכם את פנייתכם. זה לא שינה את העובדה שהמאבק למען זכויות האדם הוא נושא קבוע במדיניותנו בארצנו ובזירה הבין־לאומית.

אנו יכולים להודיעכם, שמשלחתנו בפגישתה עם המחלקה הבין־לאומית של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית העלתה את עניין מעמדם של היהודים בבריה"מ. בהקשר זה, הם העלו גם את שמו של רואלד זליצ'נוק. בפגישה זו הדגישה משלחתנו את חשיבותם של יחסים דיפלומטיים נורמליים בין ישראל לבריה"מ.

בהרצאתה במכון ההידרולוגי במוסקבה התייחסה אלי איזבוד לנושא. תרגום של חלק זה של נאומה הוא כדלהלן:

„בדיוק בימים אלו אנו מציינים בעירנו אמסטרדם את השביתה ההירואית ומעניקת ההשראה שהתקיימה לפני 45 שנים, בפברואר 1941. בשביתת המונים זו הופגנה נגד הטרור הפאשיסטי האכזר ונגד רדיפת אזרחינו היהודים. זכר האירוע מאחד צעירים ומבוגרים, הולנדים ועובדים זרים בארצנו, שנאבקים גם כיום למען שלום, נגד תחיית הפאשיזם ונגד כל צורה של גזענות, שנאת זרים ואנטישמיות. שביתת פברואר, ביוזמת מפלגתנו, התבססה על ההתפתחות השלימה, של ההתנגדות בשנים 1940־45, למען עצמאות לאומית של ארצנו. באותן שנים התפתח הקשר הבין־לאומי עם כל האנשים שנאבקו בפאשיזם, במאבקי המחתרת, בחזיתות, במיוחד עם המאבק של העם בבריה"מ.

הנשיאה, אלי איזבוד

„בשנה שעברה נחוג ואוזכר הנצחון של הפאשיזם לפני 40 שנה עם מבט לעתיד ועם השכנוע הפנימי העמוק: לעולם לא עוד מלחמה. לעולם לא עוד פאשיזם".

לאחר שובה הביתה העלתה נשיאתנו נושא זה שוב בראיון בעיתון היומי שלנו „דה וואראיר".

תרגום קטע זה בראיון הוא כדלהלן:

שאלה: בנאומך במוסקבה הרגשת את הצורך במאבק בגזענות ובאנטישמיות בכל מקום בעולם. האם היתה תגובה כלשהי להתייחסות ברורה זו לאנטישמיות בבריה"מ?

אלי איזבוד: „לא ישירות. אכן, היה זה אחד האלמנטים של נאומי. העליתי נושא זה בהקשר לציון להפגנת פברואר, שהתקיים באותו זמן באמסטרדם. בפגישה שהיתה לנו עם המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, אמרנו גם שלדעתנו יש להגיע לנורמליזציה ביחסי ישראל־בריה"מ כדי שהגירת יהודי בריה"מ תוסדר באופן טבעי. עניינים אלה — השיבו לנו — לא ניתן לצפות שהם יתקדמו בפשטות".

אנו מקווים שנתנו לכם תשובה מספקת למכתבכם. אם מישהו ממפלגתכם ישהה בארצנו, נשמח תמיד למסור לכם אינפורמציה.

בברכות ידידות

[illegible]

מזכיר הוועד המרכזי

שמעון פרס — „נאום מזהיר"

חלום ליל קיץ

מאת נדיר צור

חלום חלמתי, ובחלומי שופט בית־המשפט העליון, איש צבא, [illegible] ושלושתם אינם אלא — ועדת חקירה ממלכתית. והם יושבים על כס רם ונשא ועגפי הזית מעליהם ו„רמי מעלה" הם סניגוריהם, מהטובים שיש, יוצאים ובאים אליהם. זה מעיד, זה יוצא וזה בא. וגם ראש הממשלה וסניגורו עמהם. [illegible] והעדים — „פקידים בכירים", שרים וראשי ממשלה בעבר, בהווה [illegible] משיבים: „לא זוכר", „לא חופיתי", „אני אחראי על הבטחון והוא על החוק".

והימים חולפים, והוועדה מסיימת את דיוניה ומזהירה את מוזהריה. [illegible] וכולם כבר נתונים בעיצומה של פרשה אחרת, גם המוזהרים וגם העם. [illegible] השוקרת עדיין על ממצאיה מפרסמת אותם בספר עב־כרס. [illegible] חלק מתפטרים מיוזמתם, וחלק ממתין שיאלצוהו לכך — אחרי ככלות הכל [illegible] אינן עניין של מה בכך... וכולם מבקרים את ממצאי הוועדה [illegible] והדמוקרטיה נשארת והצמיחה בשער ותשקוט הארץ 40... וגו'.

כאן תם החלום. צלצולו של שעון הקיץ הפריעו. בלילה, לפני שנרדמתי, עוד צפיתי ב„מבט ראשון" וב„מבט שני" — על עיתונאים, טרוריסטים וצבא. ועל בתי־משפט [illegible] הרחוקה. אפשר, שמישהו בטלוויזיה ניסה לקשר בין תוכנם של שני ה„מבטים", [illegible] שכאן אנו נכנסים לעוביו של ה„סוב־יודיצה המוסרי" — מנוח, שראש הממשלה [illegible] ופירושה קרא בעיתוני ארה"ב את האמת שנמנעת ממך בישראל.

עסק ביש בראשי פרקים

● 14 באפריל 1984: כוחות צה"ל, באמצעות יחידת עלית של צה"ל, משתלטים על אוטובוס קו 300 לאשקלון. שני מחבלים נהרגים מייד במהלך ההשתלטות, ושניים אחרים מורדים חיים ומוצאים את מותם אחר כך.

● 26 באפריל 1984: שר הביטחון, משה ארנס, ממנה ועדת חקירה בראשותו של אלוף (מיל.) מאיר זורע לבדיקת האירועים.

● 28 במאי 1984: הוועדה מפרסמת מסקנותיה. מהמסקנות עולה, כי שני המחבלים שהורדו חיים מתו ממכות, שגרמו להם שברים בגולגולת. הוועדה ממליצה לערוך חקירה על־ידי הפרקליטות, המשטרה והמשטרה הצבאית.

● 15 ביוני 1984: לאחר עיון בחומר, מחליט היועץ המשפטי לממשלה למנות ועדה לחקור את הסוגיה בעקבות המלצות ועדת זורע. בראש הוועדה הועמד פרקליט המדינה, יונה בלטמן, וחברים בה המשנה לפרקליט המדינה, דורית ביניש, איש משטרה, איש הפרקליטות הצבאית, נציג שב"כ ונציג משטרה צבאית חוקרת.

● אוגוסט 1985: לאחר שנה של עבודה, מפרסמת ועדת בלטמן את מסקנותיה. הוועדה קובעת כי לא ניתנה הוראה להרוג את המחבלים, ותת־אלוף יצחק מרדכי השתמש בכוח והיכה בקת אקדחו את שני המחבלים מייד עם לכידתם. הוועדה קובעת עוד, כי חמישה אנשי שב"כ ושלושה שוטרים מאנשי מג"ב ושני חיילים הפעילו אלימות כלפי המחבלים. הוועדה אינה יכולה לקבוע איזו מהמכות הביאו למותם. הוועדה קובעת עוד, כי קיימות ראיות־לכאורה לעבירות לפי חוק העונשין, עבירות משמעת והתנהגות שאינה הולמת. פרופ' זמיר מאמץ את המסקנות של ועדת בלטמן ומחליט להעביר את החומר לפרקליט הצבאי הראשי, וזה מחליט להעמיד לדין את תת־אלוף מרדכי בפני דן יחיד.

● 18 באוגוסט 1985: תת־אלוף מרדכי מזוכה על־ידי אלוף (מיל.) חיים נדל. הוא קובע כי תת־אלוף מרדכי חקר את המחבלים והעבירם חיים לאנשי השב"כ. פרופ' זמיר מורה להעמיד לדין משמעתי שלושה מאנשי שב"כ, ואלה מזוכים בהליך משמעתי פנימי בשב"כ. בעקבות הזיכוי, מחליט פרופ' זמיר לסגור את ההליכים המשפטיים נגד החיילים והשוטרים.

● על־פי החשדות שהועלו עתה, הגיעו כל גופי החקירה והשיפוט למסקנות שהגיעו — בעקבות מידע מעוות ומגמתי שהוצג בפניהם. חומר הראיות האמיתי הוסתר מעיניהם, ועדים שהיו אנשי שב"כ הודחו בחקירה.

● לפני חודשים אחדים הביאו בפני ראש הממשלה שלושה מאנשי שב"כ שהיו מעורבים בפרשה חומר המצביע על החשדות נגד ראש השב"כ: ראש הממשלה הביא את החומר לידיעת ממלא מקומו ושר הביטחון, ואלה זימנו את תגובתו של ראש השב"כ. לא ברור מה הניע את השלושה להציג את החומר בפני ראש הממשלה. נודע כי השלושה נימקו זאת בכך שאינם יכולים לעמוד מאחורי מסכת השקרים. בעקבות הצגת החומר בפני ראש הממשלה, פוטרו שניים מאנשי השב"כ — פלג רדאי וראובן חזק, ואדם שלישי, שעמד בפני פרישה לאחר שנות שירות ארוכות, פרש בתנאים מעורערים. לאחר הפיטורים, מסרו שני אנשי השב"כ את החומר ליועץ המשפטי לממשלה.

● פרופ' זמיר בדק את החומר, התייעץ עם צמרת משרד המשפטים, והחליט שיש לחקור את החשדות ולהעביר את החקירה לידי המשטרה. אך במשך כשלושה חודשים מנעו זאת ממנו ראש הממשלה והשרים.

על הפרק

„לביא" (דגם). להרקיע שחקים על חשבון תקציבים אמריקניים

(צילום: ישראל סימיונסקי)

לא לבלוע, לא להקיא

מאת ישראל זמיר

הלביא אינו נותן מנוח. בישראל הויכוח אינו פוסק, בארה"ב יש אי־נחת אמיתית. האומנם ישראל מסוגלת „הרים לשמיים" מטוס שיהיה זול ויעיל? מה ההגיון להשקיע במטוס 2.5 מיליארד דולר כאשר אין בו „בשורה" טכנולוגית? כשעלות ייצורו גבוהה פי כמה מן ה־אפ־16? האם „גאווה ישראלית" מצדיקה בזבוז כספי מענק אמריקני?

יש מי שיטען, שההחלטה על הקמת „הלביא" ביסודה החלטה פוליטית־כלכלית, שנועדה לסייע לכלכלה הישראלית ולעשרות מפעליה „לנשום אוויר פסגות" ולהתפרנס. בארה"ב הקונגרס תוהה ושואל: האומנם זוהי תוכנית הסיוע לישראל? האם לשם כך אנו תורמים כסף לישראל? אם כבר לסייע לישראל — מוטב לסייע לה במגזרים יותר חיוניים. אילו ההחלטה היתה בידי צה"ל — גם הוא היה מוציא את הכסף אחרת, קונה ציוד יותר חיוני לסל קניותיו הבטחוניות.

*

ולרגע אחר אתה נזכר. היה זה בדיוק לפני שנתיים, בסוף אפריל, בביקור בתעשיה האווירית, כשהמנגינות היו שונות לחלוטין. המנכ"ל דאז אריאב, דיבר על „פריצה", על „מטוס פשוט שאינו עושה גלים", על שותפות עמוקה עם חיל־האוויר, כשהמטוס תואם במדוייק את צורכי חיל־האוויר ונועד לחסוך למדינה כסף רב. הוא התלהב ושר שיר הלל על „דימוי חדש לישראל" — שתהיה אחת המדינות המפותחות והמתקדמות בעולם, כבר עתה ישנה התעניינות עצומה בעולם. מתעניינים ב„לביא".

בפברואר 1980 החליט שר־הבטחון עזר וייצמן על מטוס קטן ויעיל. מחליפו אריק שרון בדק את המספרים ונתן אור ירוק. ההסבר הצבאי היה, שאצלנו טסות מערכות נשק אמריקניות: אפ־15, אפ־16. אך גם לסעודיה ולירדן אפ־16 וכנ"ל למצרים.

אותו סיפור אמור לגבי טילי קרקע־אוויר. הוסף על אלה את טילי בריה"מ המצויים בסוריה ובעיראק. כדי להתמודד בהצלחה נזקקה התעשיה האווירית ונזקקה ישראל למטוס מיוחד שמצוי רק אצלנו ויבצע בהצלחה משימות מיוחדות. יהיה זה מטוס כחול־לבן שלא יימכר לאמריקנים, כי הללו ימכרוהו לאחרים. המנגינות והמילים עדיין מהדהדים.

„ייצור מטוס לביא על־ידי ישראל יציג אותנו כמדינה עצמאית ובלתי תלויה באחרים בייצור מערכות נשק מתוחכמות. יהיה זה מפתח לעתיד. הלביא תפור במדוייק לפי צרכי חיל־האוויר. הפרוייקט יגרום לפיתוח היכולת הטכנולוגית של המדינה, לפיתוח תעשיות, למתן פרנסה ל־3 אלף משפחות." ומה יעשה אותו לביא? יגן על שמי הארץ. יתקוף מטרות קרקע בלילה בטווח קרוב וכינוני. מחירו הכולל יהיה כ־1.5 מיליארד דולר עד 1990, במחירי 1982. מערכות קשר מתוחכמות („אלתא", „תדיראן") ורעיונות טכנולוגיים מבריקים („רפא"ל"). הוסף עוד כתריסר וחצי מפעלים, כמפעלי־משנה, הבונים חלקים שונים, שגם הם מביאים תרומה יחודית. למטוס יהיו כעשרים מחשבים, חמישים מיקרו־פרוססורים וכו'.

שר־הבטחון משה ארנס שר באותם ימים שיר־הלל לעובדה שיהיה לנו מטוס שאינו נמצא בצד האחר. „עם יצור הלביא — מדינת־ישראל תהיה מדינה אחרת, יותר חזקה" והכל על חשבון משלם־המסים האמריקני. היו אלה הנשיא קארטר וראש הממשלה בגין שהחליטו על הפרוייקט. והם ראויים, להערכתו של ארנס, להמון הערכה ותודה.

*

בקיצור, שיר־הלל למטוס שיהפוך את ישראל למדינה אחרת. 16 שנה חלפו מאז והלביא תקוע לנו בעצמות. לא לבלוע ולא להקיא. ארה"ב מנסה לשכנע אותנו שנרד מן הפרוייקט, שנהיה הגיוניים, שהלביא אינו בבחינת מהפיכה, שעלותו גדולה פי־חמישה מאשר אפ־16 ושאין כל בטחון שלמטוס יקר כל־כך יימצא שוק בחו"ל. על תרומותיו הייחודיות — אומרים לי בחיל־האוויר — שיש להם תשובה יותר זולה ועדיפה. מי שמדבר על הלביא כפרוייקט בטחוני טהור — טועה ומטעה. זוהי החלטה לאומית בעלת היבט כלכלי, שנועדה לסייע לישראל לייצר מטוס יקר מאד, שאפילו חיל־האוויר „אינו משתגע עליו".

הוא היה מוציא את ה־4.5 מיליארד דולר שאמריקה התחייבה בעבור הלביא — לכלים אחרים שהם יותר חיוניים.

לרגע דומה, שבכוחותינו אין אנו מסוגלים לקרקע עוד את הלביא. יהיו אלה ככל הנראה האמריקנים, שברגע מסוים יחליטו שדי לבזבז כספים אמריקניים על „שגעונות ישראליים" ויסגרו את ברזי ההקצבות. אז, אולי, נחזור אל עצמנו, אל השפיות, ונבין כי שרוליק הקטן אינו גיבור כזה גדול מן הראוי להעמידו במקומו, על רגליו, ושלא יינסה להרקיע שחקים במטוסים יקרים, בזבזניים ובעיקר על תקציבי הזולת.

מועד המראתו של הלביא קרב. אך הוא יקר, אין בו מהפכה טכנולוגית ואיש לא יקנה אותו. אילו היה הדבר תלוי בחיל־האוויר — הוא היה מעדיף מטוס אחר.

אנו קרובים לרגע של אמת. „בעל־הבית", הפנטגון האמריקני, כבר זועם ורותח. ארה"ב נוהגת עדיין בג'נטלמן מושלם. אך אם לא נבין את הרמז הגס — יש לחשוש שיום אחד הצ'קים יפסיקו להגיע.

להרים לשמיים, ב־1986, מטוס בלתי אטרקטיבי ויקר מאד — מזמין מראש צרות צרורות, אולם פוליטיקאים משופשפים משני צדי האוקיינוס, שם וכאן, מסתכלים על העניין בהיבט לאומי־פוליטי רחב. שבו הכסף הוא רק מרכיב אחד מכלל הנימוקים הקשורים. שתי מדינות והבחירות אף הן קרובות ומטוס בשמיים — זה כבר משהו שאפשר להצבע עליו ולמען יוצריו.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

ההחלטה כולה שלנו

מאת צבי טימור

בעוד כשלושה שבועות, ב־17 ביוני, יגיעו לארץ שני שליחי מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ למושב מיוחד של „הקבוצה המשותפת לפיתוח כלכלי". שני השליחים, ה"ה הרברט סטין וסטנלי פישר, יסדירו לנו את בעיות הכלכלה, יקבעו את הסדרי ההצמדה ואת תנאי פעילות הממשלה בשוק ההון. קשה יהיה לא להתחשב „בעצותיהם הידידותיות", כאשר עצות אלו מלוות בהמחאה על סך 375 מיליון דולר.

סמוך למועד זה תגיע גם משלחת אמריקנית נוספת, שתבדוק את תחשיבי „הלביא" ואת מידת הכדאיות ביצור המטוס לעומת האלטרנטיבה של הספקת מטוסים אמריקניים. מאחר שהלביא ממומן מכספי הסיוע הצבאי האמריקני, אין ספק כי משלחת זו תהיה הקובעת ביחס לכדאיות יצור המטוס.

„הלביא" עבר גילגולים רבים מאז הוחלט על ייצורו. מלביא קטן עברו ללביא גדול. ממטוס שייוצר בישראל הפך למטוס שרובו (המנוע, הכנפיים וחלקים חשובים נוספים) מיוצר בארה"ב ומורכב בישראל, על פי התאמות מיוחדות.

יתכן כי למגן ביטחונה של ישראל אין צורך כי חיל האוויר ירכוש בשנות התשעים 200־300 מטוסים. יתכן כי חיל האוויר גדול מדי על המדינה והרכישות מתבצעות עבור „נושאת המטוסים הגדולה ביותר במזרח־התיכון", כפי שמכנים את ישראל חוגים אמריקניים שונים — אולם אם האלטרנטיבה הריאלית היא בין רכישת הלביא לבין רכישת מטוסים אמריקניים מקבילים באותה כמות ובמחיר דומה — קיימת עדיפות ברורה לייצור המטוסים בארץ, עדיפות זאת היא גם כלכלית וגם טכנולוגית. אם להשתמש בכספי הסיוע האמריקני להעסקת עובדים בארץ או להעסקת עובדים בארה"ב — עדיף תעסוקה בארץ. אין כיום בארץ אלטרנטיבות תעסוקתיות ריאליות מושכות במישור הטכנולוגי. יש לזכור גם, כי עד כה הושקעו בפיתוח הלביא כמיליארד דולר ואם יוחלט לא לייצר את המטוס, סכום זה ירד לטמיון. כלומר, מכאן ואילך כדאי להמשיך ביצור הלביא, גם אם המטוס האמריקני המקביל זול יותר ב־5 מיליון דולר לכל מטוס.

אין ספק כי ישראל לא מסוגלת להרים פרוייקט גדול מסוג זה לבדה. לכן, מימון הפרוייקט כולו יפול על כספי הסיוע האמריקני. אולם לאחר שהאמריקנים הסכימו במשך שלוש שנים לתת את המימון ולאפשר גם את ההמרה, הם לא רשאים פתאום לשנות את דעתם ואת כללי המשחק. אם הלביא יופסק כעת, אבדו לא רק מיליארד דולר, אלא גם 3־4 שנים של תכנון ומחקר. לו היו הכוחות המחקריים המועסקים בתעשייה האווירית מנוצלים באופן אלטרנטיבי, יתכן כי היו יכולים לספק תוכניות יצוּר למגוון של מוצרים חרשניים.

אם ממשלת ארה"ב מתכוונת לשנות את דעתה, היא חייבת לפצות את המשק הישראלי גם בגין אובדן הסכום וגם בגין אובדן האלטרנטיבות. אם ממשלת ארה"ב סבורה, כי מסגרת הסיוע הבטחוני הנוכחית לא תספיק לרכש בטחוני מסוג אחר, עליה לדאוג להגדלת הסיוע הבטחוני.

לישראל אין משאבים נוספים להעמיד לצרכי בטחון וגם המשאבים הנוכחיים ממקורות־פנים הם פי־חמישה מאשר בארצות אירופה. המסים הכבדים הנובעים מכך פוגעים ביכולת ההתחרות של התעשייה הישראלית והיצוא. ישראל לא מסוגלת לממן לבדה צרכים ביטחוניים כאלה והם מעבר לכוחה של מדינה בודדת. אין להתבייש בכך וניתן להודות בכך שישראל נסמכת על שולחנה של ארה"ב בתחומים בטחוניים אלה. כל עוד התמונה האזורית היא כפי שהיא.

על ממשלת ארה"ב לממן את תוספת ההוצאה הבטחונית של ישראל, מכיוון שהיא אחראית לא במעט להיווצרותה וגם בגלל מעמדה כמעצמה בלעדית. אולם עדיף שהיא תממש את הכלל המוצהר על ידה, כי המימון לא כרוך בקביעת היעדים הספציפיים. לכן, את ההחלטה על המשך יצור הלביא יש להשאיר לקובעי המדיניות בישראל.

המטוס שיקרקע את המדינה

מאת עודד ליפשיץ

הנתונים של המומחה האמריקני יהודי של הפנטאגון, דב זקהיים, לפיהם ה„לביא" יקר ובזבזני לישראל „להחליט בעצמה" על הפסקת הפרוייקט, נכונים וגם אינם מוצצים מהאצבע: הם פורסמו פעמים רבות, במשך השנים האחרונות, על־ידי מתנגדי ה„לביא" בארץ.

ה„לביא" הוא פרוייקט פוליטי יותר מאשר פרוייקט צבאי או טכנולוגי, ולשם כך די להציץ בשתי השדרות, זו התומכת בו וזו המתנגדת לו.

עם תומכי ה„לביא", שגויסו על־ידי התעשיה האווירית, נמנים פרס ויועצו, אל שווימר, מייסד התעשיה האווירית, ארנס, שר הביטחון לשעבר שהיה איש התעשיה האווירית ומייצג גם אותה וגם את השדרה האקדמית של מהנדסי האווירונאוטיקה בטכניון, וכן שרים אחרים, כמו רבין, שאינם נמנים עם תומכיו הנלהבים של הפרויקט, אבל רוצים בשלום־בית.

בין מתנגדי ה„לביא", אפשר למנות את עזר וייצמן, ומודעי, ובמיוחד מעניינת העובדה, שבונים מטוס שרבים מעדיפים שלא ייוצר — ואומרים זאת בפומבי שלא ידברו על כך, שבמטכ"ל, והשישים חלק מהאלופים. מחילות אחרים, שהמטוס יבלע מקורות שהיו עשויים לשמש תוכניות הצטיידות אחרות.

הברירה היא „לביא" או צמיחה, „לביא" או התעצמות צבאית בתחומים אחרים וחיוניים יותר. גם אם הנזק גדל ככל שמשקיעים יותר בפרויקט — עדיין גדול יותר הנזק שיביא המשכו

להתחבר בשלבים

את ה„לביא" מכרה התעשיה האווירית לממשלה בשלבים: דובר על מטוס קטן בשישה מיליון דולר, אח"כ החליף המטוס הקטן, החד־מנועי, במטוס דו־מנועי גדול. כשדובר על הוצאות הפיתוח, עוד לפני שנתיים, דיברו על 800 מיליון דולר — כשהמתנגדים טענו כבר אז שהסכום יעבור את סף שני מיליארד הדולרים. דיברו אז על יצוא המטוס — והיום כבר יודעים שהמטוס לא ייוצא. דיברו על גירסה של מטוס הדרכה — שגם היא לא תיוצא — והיום כבר ברור שאין טעם לחשוב על מטוס הדרכה במחיר עשרות מיליוני דולרים.

נתונים, לוח זמנים ואלטרנטיבות

היום מדברים על מטוס שמחירו כמחיר ה־אף־16 ואולי יקר יותר, הוצאות ייצור שוטפות של כ־15 מיליון דולר והוצאות פיתוח — על־פי מספר המטוסים שייוצרו בין 100 ל־400 מטוסים, על־פי יכולתה הכלכלית של מדינת ישראל בשנות ה־90 וה־2000.

בהנחה של 100 מטוסים, הוצאות הפיתוח יגיעו ליותר מ־20 מיליון דולר למטוס, סכום אבסורדי, ובהתאם ירדו הוצאות אלה ל־10 מיליון דולר בהנחה שייוצרו עבור חיל־האוויר 200 מטוסים ו־5 מיליון דולר למטוס אם ייוצרו 400 מטוסים. — אלא, שאין כל סיכוי שייוצרו יותר מ־200 עד 250 מטוסים, במקרה הטוב.

אחרי שייצור הכנפיים, הזנב והמנוע הועבר

(המשך בעמוד 10)

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

משל חזירי

מאת גיורא מנור

"חוות החיות", מאת ג'ורג' אורוול. עיבוד: פיטר הול; בימוי: גדי רול; נוסח עברי: אהוד מנור; תפאורה ותלבושות: רות דר; כוריאוגרפיה: דניאלה מיכאלי; מוסיקה: מולדי שצמן, מישה בלכרוביץ'; תאורה: בריאן האריס. בתיאטרון הקאמרי של תל-אביב.

ספרו של ג'ורג' אורוול, "חוות החיות" יצא לאור בזמן שסטאלין היה בשיא כוחו, בתום מלחמת העולם השניה. עתידות היו לחלוף עשר שנים עד נאומו של חרושצ'וב בוועידה ה־20, בו התכחש עולם המאמינים של סטאלין על רודנותו המחרידה של "אבי האנושות ושמש העמים". בספרו לא אמר אורוול דבר, שלא נכתב מאז שנות ה־20 בכל העיתונות המערבית האנטי־סובייטית. העובדות היו לנחלת הכלל אלא שאלה, שביקשו לברוא עולם טוב יותר, סרבו בעקשנות לבוא, להאזין ולראות. יכול להיות, שאורוול בחר במשל ובדמויות סמליות מעולם החיות, כדי לחדד את המסרים שלו מצד אחד ומצד שני להקל על ידי האלגוריה המהלכת על ארבע על הקורא (והצופה) לקבל את האמת המרה, המיסתתרת תחת הסיסמאות הנאות של מה שכונה אז "עולם המחר". כי קשה ומכאיב היה לכולנו להיפרד מהאשליות.

אורוול לא היה אידיאליסט חולמני, רחוק מהמציאות. בנעוריו היה פקיד קולוניאלי בריטי בבורמה, וזה ריפא אותו מכל אשליה לגבי תפקידו המתקדם של משטר קולוניאלי, אפילו הכיב ונאור כמו הבריטי. בשנות ה־30 היה ממתנדבי מלחמת האזרחים בספרד, וגם זה, רומני פקח את עיניו. מכל מקום הסאטירה האכזרית ב"חוות החיות" מעידה על בקורת ועל אכזבה של מי שרצה לקוות, שהקומוניזם יביא באמת לפתרון בעיות האנושות.

החיות מגרשות את האדון, בעל־החווה, ומתחילה תקופה של דמוקראטיה ואחוות חיי־תית אמיתית, המסתיימת עד מהרה בהשתל־טות חבורת החזירים על יתר בעלי־החיים. ראש החזירים, נפוליאון, משמע סטאלין, אותו מגלם שמואל וילוז'ני בקווים קאריקאטו־ריסטיים חזים, מסלק את ביאנקו, ז.א. טרוצקי, שיוסי קאנץ מעניק לו חן של מישמנים, ומבטל בזה אחר זה את החרויות, עד שהחוות הופכת למחנה־דיכוי.

גדי רול הוסיף נדבך אלגורי על גבי זה של אורוול: החווה אינה אלא קרקס. זו מטאפורה מסוכנת, כי היא עלולה היתה להפוך את הכל למהתלה. אבל הבמאי הצעיר נכנס לקרקס בשלום, ויצא בשלום. האקרובאטיקה והקרקסנות מספקים לו שעשועים ואמצעים עיצוביים, מבלי להאפיל על הכוונות הביקורתיות ולהפוך לקישוט בלבד. חיצי הבקורת של אורוול ואלה שחייבים להעסיק אותנו, בימינו, משאין בהם עוד כל צורך להוכיח, מי היה סטאלין ומהו המשטר הסובייטי, הם אלה המכוונים נגד תמימותנו, נגד נכונותנו להיות "חברים טובים" במפלגת החוזרים הצאורות, ולאכול בהכנעה את קישקושי התועמלנים ואת סיסמאותיהם הדמאגוגיות. לא נפוליון אשם, על שהוא מצליח להיות לרודן ולבסוף ל"ארון". הכבשים הפועות בקונפורמיזם, הסוס, המוכן להזיע עוד ועוד, ממש כמו אותם "גיבורי העבודה של ברית־המועצות", החמור העצוב, בן אחיו של איה מ"פו הדב", שחושב וחושב, אבל אינו מסיק מכך מסקנות, התרנגולות הטיפשות והגנדרניות, המרות השמנות, הכנועות — ז.א. אנחנו — המניחים לנפוליון ותבורתו הרודה, התוקפנית, המחרחרת לשלוט בנו, אשמים. מבחינה זו ההצגה לא איבדה, למרבה הצער, מערכה האקטואלי.

הפליא אותי, שהתפקה המרהיבה, התלבושות ופעלולי הבימה לא הפכו את השחקנים תחת עירמות השומנים, הקרחות, הקרניים, הזנבות ויתר אביזרי החייתיות שלהם לקולבים, לממלאי שליחות מטעם המחזאי והממשיל בלבד. להיפך, רווקא המישחק של רבים מהצות הגדול היה מעולה וגורם ראשי להנאה.

חגית בדעמי כסוסה הלבנה והגנדרנית, הבורחת בעור מועד מהחווה, למען עוד סרט צבעוני ברעמתה, קארול מרקוביץ' כסוס הנאמן עד הסוף למנהיגיו הכוזבים, דרור טפליצקי כחמור, פילוסופי, דניאלה מיכאלי, רב נבון ויעקב כהן בתפקיד התרנגולות, מישא נתן כ"חווה המדינה הסוציאליסטית", וראשון קורבנותיה, רמי ברוך כבוגדנוב, יד ימינו של נפוליון — כולם מצאו תנועה וקול, ששימשו אותם לעיצוב האופי של בעלי־החיים, שהיה עליהם לגלם.

סופו של הסוס, הנמכר במירמה לקצב, משאולו כוחותיו, היה טראגדיה בזעיר אנפין, נוגעת ללב. היכולת לעבור מקאריקאטורה מרושעת לסצינה רגשנית ללא צרימה סנגונית וחריקת בלמים, מעידה על כך, שגדי רול לא רק יודע ליצנות ואקרובאטיקה, אלא גם שולט היטב בהגה הבימוי.

חלקה השני של ההצגה יש בו עודפי הסברים, שאינם נחוצים לצופה, המכין כבר היטב את המסר. זו הסכנה, האורבת למי שממשיל משלים, שהוא עלול להיות דידקטי מדי. רק לקראת הסיום ממש, ממריאה ההצגה הדיפיה הזאת שנית.

"חוות החיות" החווה אינה אלא קרקס מימין: ש. וילוז'ני, יוסי קאנץ, ק. מרקוביץ, ד. טפלצקי ורזיה ישראלי

מבט ראשון

מיתוס דינאמי

מאת דורית קדר

במוזיאון ישראל מוצגת תערוכה מופלאה, של ציורים הודיים מן המאה ה־18 ועד המאה ה־19. הצופה בה ללא הבנה תחילה, עלול להתרשם שוות מהמכלול: כולן מיניאטורות, כולן צבעוניות, משיכת הצבע נעשית באחידות והאווירה הכוללת היא של מעין אגדה.

הסתכלות שנייה, מתעמקת יותר, מגלה שהמגוון הוא עשיר ושונה.

עבודה מצפון הודו משוייכת ל־150 ציורים הנכללים בסדרת ה־Chaira panchasika ההתרשמות היא מעין "אשורית". הגורם הנראטיבי חזק יותר מהנטייה הנאטורליסטית וחלק מהדמויות מצויירות כאפריז עליון; נטיית האב־טיפוס אף היא שלטת והדמויות מצויירות כולן בצורה דומה. כמו באשור העתיקה, אף כאן דגש מושם על פרטים זעירים ודקוראטיביים והחיות עצמן — שוב כמו באשור, מובאות — והדברים אמורים בעיקר לגבי הגופות — בטבעיות רבה. המיתוס עצמו דינאמי כמו התמונה: רמה ואחיו בלרמה בלוויית אביהם המאמץ ופמליה שלמה יוצאים להתמודד עם המלך קנסה, השונאם עד חרמה.

יצירות אחרות שוות ערך למערכת של מוסיקה מסויימת ומשוייכות לסדרת הרגמלה (ragamala). כל אחת מהתמונות תואמת למערכת מוסיקאלית שונה, שיש לשיר אותה בשעות שונות של היום והלילה.

התנועה והדראמה של המיתוס מפנים מקום כאן למעין שלווה ונינוחות. נסיך יפה־תואר ישוב לו על כסאו ואחת מנשות החצר משיבה רוח במניפה מעודנת. הרקע עצמו מתהווה באמצעות חשיבה מבנית חזקה. המיטה המלכותית; מעין חלון רחב ואפילו השולחן המונח באמצע החדר חוזרים בעקביות על הצורה המלבנית. נראה שיש כאן רצון להסגין ידע של פרספקטיבה (השפעות מערביות ניכרות) ועם זאת הפרספקטיבה נתונה באווירה לא טבעית ומשווה לה דווקא רוח של אמנות המתעסקת בצורניות צרופה. יצירה זו משוייכת לסגנון המוגאל (Mugal) הפופולרי. (סגנון המוגאל כלל אמנים הינדים ומוסלמים שעברו עבור קיסרי מוגאל [illegible]. הסגנון הושפע על־ידי הכיבוש המוסלמי, מורשת פרסית וכאמור השפעות [illegible] פלמיים ואיטלקיים). המוגאל הפופולרי [illegible] כשמו, פחות מלכותי, לא עסק בנושאים גדולים אלא בהווי חיים של פנים [illegible].

יצירה מסגנון מוגאל היא שני פלמינגו נהדרים, שעמידתם מטעה, גופם פונה אל צד זה, אבל הראשים מופנים לכיוון אחר כלל. את הניואנס הזעיר ניתן לראות [illegible] הנוסף שבצוואר אחת הציפורים. התמונה כולה עשויה אך ורק משני הפלמינגוס הללו [illegible] עונים הן על התבוננות נאטורליסטית ואורגאנית והן על מקצב אמנותי [illegible] מיחסי הצורות עצמן.

כדאי לעבור כל תמונה ותמונה ולקרוא [illegible] האיקונוגרפיה המתקשרת: ברהמה מלך [illegible] לשטות בקרישנה — אחת מהתגלמויות [illegible] האל עלי אדמות. ברהמה על כן חטף [illegible] חבריו של קרישנה — הרועים, עליתם [illegible] להדאיג את הורי הרועים הופך קרישנה [illegible] לכל הפמליה ופותר את הבעיה בצורה [illegible] עד שברהמה מחזיר את הרועים האמיתיים. ישנו גם מאבק בין שני אחים קופים [illegible] ממלכת הקופים, ואחד מהאלים כוח [illegible] עם קוף מסויים. בשתי תמונות אלה [illegible] הוא גבוה. העצים מצויירים לפרטים [illegible] הצמחיה על האדמה — פרימיטיביזם [illegible] ששוב, כמו עם הפלמינגוס וציורים [illegible] רואג שלא לשכוח את איכויות [illegible] והצבעוניות לשמם. יצירה אחרת [illegible] דיוקן של גבירה בחלון. הדיוקן הוא [illegible] המצרית האידיאלית. מבנה חצי הגוף [illegible] את השדיים העגולים מאוד מבעד [illegible] גם פטמות צבועות בחוזקה כמו [illegible] השיער הגולש תואם למקצב פנימי. [illegible] כיסוי הראש, העגילים, הפאה [illegible] והתכשיטים המרובים המקשטים את [illegible] האוזניים והאצבעות, הופכים את [illegible] לתגיגה שלמה. העיצוב התכשיטי [illegible] דגול אחר: גוסטב מורו, GUSTAVE Moreau, הסימבוליסט הצרפתי [illegible] ה־19...

תערוכת חובה.

תערוכה

שקיעתה של "וילנה הצעירה"

רפאל כוואלעס במוזיאון אמנות השואה ביד־ושם

מאת נ. חגריזי

"יונג־ווילנע — וילנה הצעירה" — היתה אחת הקבוצות האמנותיות המפורסמות ביותר בתולדות ספרות היידיש. מתוכה יצאו אלופי השירה היידית המודרנית — אברהם סוצקעווער וחיים גראדע, המספר שמריל קאצ'רגינסקי וכן שמות ידועים אחרים. הצייר שבחבורה היה רפאל כוואלעס (קרא: מולס) שבתערוכת ציוריו הרטרוספקטיבית "גיטו" מוצגת ביד־ושם, ירושלים.

הוא נולד בווילנה בשנת 1913, התחיל את לימודיו כבחור־ישיבה וגמר אצל ציירים מפורסמים של זמנו, לייבובסקי, קולשה, פצקובסקי, שטרמן ואחרים. בן־עשרים זכה בפרס ראשון בתערוכה של אמנים צעירים ובפרס מיוחד בשטח הפורטרט. התפרנס משיעורים לציור בבתי־ספר יהודיים ולמד בעקשנות לא רק מהאמנים המקומיים אלא גם מסזאן, וארגוג או בונאר, ששמעם ואמנותם הגיעו לירושלים דליטא יחד עם בשורות הפויזם, המשפיע באותו זמן על הקבוצה "יונג־ווילנע". אברהם סוצקעווער, ידיד נעוריו של כוולעס, מצביע על המשורר משה קולבאק כמקור השראתו של הצייר, אך ההשפעה העיקרית על יצירתו היתה וילנה עירו — העיר האהובה והנערצת על כל היהודים שגרו בה. כוואלעס מצייר את נופה, את רחובותיה, את יהודיה, את הגשם ואת השלג שלה בשלל צבעים, בציור ההולם את התקופה והוא מגיע עד האבסטראקט.

אחרי המלחמה, (אותה עשה בבריה"מ) הופך מוטיב הגיטו הווילנאי לנושאו העיקרי. סוצקעווער, שכתב הקדמה פיוטית לקאטאלוג של תערוכתו במוזיאון יד־ושם, ראה אותו משוטט בחורבותיה של "ירושלים דליטא", מצייר את כותלי בית־המדרש של הגאון ר' אליהו, את חורבות בית־הכנסת "רולהויף", את שרידי בית ייווא, "הוא העלה על הבד את הגלשימות שמתחת לאפר המתים". משנת 1945 עד 1958 הוא יושב בווילנה ומציג את תמונותיו מסדרת "הגיטו הנהרס" וכן "הארכיטקטורה של וילנה" בתערוכות בווילנה, במוסקווה (בגאלריה טרטיאקוב המפורסמת), בקובנה, ועירים אחרות ברוסיה הסובייטית. בשנת 1959 הוא עזב את ברית־המועצות. בפאריס... הערכות יהיה שלו. נערכות בכל רחבי פולין, מוארשה עד [illegible] צלב, מקראקוב עד לודז', ביאליסטוק וכו'. אחרי עשר שנות פעילות אמנותית וציורית ענפה (נתמנה בין היתר ליו"ר האגודה היהודית התרבותית) הגיעה השנה המשמעותית של יהודי פולין וכוואלעס עובר לפאריס. שם הוא ממשיך לצייר את הגיטו הווילנאי, משם שב קורנת אמנותו לעולם הגדול — לניו־יורק, קורנבק, טוקיו, דאלאס, ושוב ושוב ל[illegible]...

צורת ציוריו של כוואלעס היא כלתי נפרדת מתוכנם. את כל הרגשות והכאבים של כל זעמו הטראגי, את סערת רוחו מלת[illegible] מבטא בקו, במריחות הצבעים והתרכבם [illegible] בסולם הכחולים ואם בסולם החומים. הצבעים הוא כהה, קודר, מתאבל עם [illegible] קונטראסטי המאיר את מניתן של [illegible] שבמרכזו הקומפוזיציה. את הקדרות [illegible] מרגישים קווי־המיתאר השחורים [illegible] בצורה סינתטית מעצבים את [illegible] הדמויות והפרצופים. גם מריחות [illegible] היוצרת פאקטורה כמעט של תבליט [illegible] עבות עד מאוד, במכחול עצבני לפעמים [illegible] עקיב, הוא אלמנט אינטגרלי ביצירה [illegible] של איר־שקט נפשי בתמונות [illegible] כוואלעס, ובייחוד בסצינות מחיי הגיטו.

סידרה ארוכה של וילנה — [illegible] רחובותיה, חורבותיה — צויירה בטכניקה [illegible] גואש, האמן משתמש בגואש כמו בצבעי [illegible] אותם בתמים קטנים מרוחים זה ליד זה [illegible] המצטרפים למין מוזאיקה צבעונית מאוד [illegible] אחידה בטונאציה, והטעם יותר כהה. [illegible] רואים כאן דמויות ברחובות הגיטו. [illegible] יהודים והאווירה של רמטה, דמטה [illegible] שורות לכל אורך הקיר של [illegible] שבתערוכה.

כוואלעס יושב עמוק־עמוק [illegible] שולט במכחולו ובפאלטה של צבעים [illegible] ביותר. אם "יונג ווילנא" היא קבוצה של משוררים בעיקר, הרי כוואלעס שייך אליה כמשורר המכחול. תערוכה מרשימה.

תיקון טעות

הצעיר שמשך את שריקתו ביום הזיכרון בשעת נעילה בבית הכנסת הוא גיבור הסיפור "הצדיק הכמרי" פרי עטו של הסופר [illegible] אש, ולא לפי שנכתב בכתבתנו של [illegible] ובכאר "אהבות מרורות" (מוסף 16.5).

תיאטרון

"סטרייטית" על החוף

"קייץ אחרון" מאת ג'יין צ'מברס — מחזה לשמונה שחקניות ב"תיאטרון הזמן"

מאת אילן שיינפלד

"קייץ אחרון" — הספר הזה ישנה את חיי, בתמונה: עירית שלג ורחל דיין

המחזה "קייץ אחרון" מאת ג'יין צ'ימ־ברס, המועלה בימים אלה במועדון צוותא ת"א במסגרת "תיאטרון הזמן", בבימויה של רחל יריב, בעזרת אורני פויירינג, עם התפאורה והתאורה של דורית מלין ובהפקת דני שלם, הוא מחזה מיוחד, שככמותו אינם נפוצים בארץ.

"קייץ אחרון", המוצג זה שנתיים בתוף המערבי של ארה"ב ועתה אף בברודוויי, מספר על שבע נשים לסביות, הנפגשות מדי שנה לנופש קיץ בחוף מיוחד, שהוקם על־ידי שתי אוהבות ישישות. ליל היא הרווקה ביניהן, אף כי היתה חברתה לחיים של קיטי למשך שנתיים. וזהי אשה תוססת ומלאת חיים, אלופת דיג ויודעת יצר (רחל דיין). קיטי, היא ד"ר קייה, (דינה לימון) היה עם ריטה. קיטי היא מחברת מפורסמת של ספרים על שחרור האשה, כ"צו המיניות הנשית". הספרים מת־עכבים, אמנם, על אודגאזמה קלטוריאלית בחברת הבעל, אך מכוונים את האשה להפוך לעצמאית, לעמוד ברשות עצמה, אולי אף לגלות פתיחות מינית. ריטה, חברתה, (גדרי ליטאני), היא גם מזכירתה. והיא מעריצה, היודעת עליפה את דברי חברתה. רי (רחל רבידו) היא גרושה ואם לשלושה, אשה ענלגלה וחושנית, האוהבת להיות עקרת בית, אשר עזבה את בעלה ועברה לחיות עם שלושת ילדיה בבית הוס. שהקימה יחד עם אני (מרינה רוסיני), בחורה כבדת גוף, מתוסכסת, אבל בעלת לב טהור.

כן מצויות כאן דונה וחנה רוו, צעירה יפהפיה וממורית, שאני מכנה אותה "קוסית".

היא היה עם סו (אידית רובינשטיין), אשה מתבגרת, וגם לא באה במיוחד, שאפילו אינה מתקשרת עוד במיטה. אבל היא עשירה מאוד.

אל מגישה שנתית זו, על המתחים והחברות ההדוקה המאפיינים אותה, נקלעת, לגמרי במקרה, כביכול, אווה (עירית שלג), שהסתלקה מג'ורג', בעלה, בו מאסה, ובאה אל החוף כדי להעביר את הקיץ במקום שקט. אווה היא "סטרייטית", ובמהלך הזמן הרב שעובר עד שהיא מגלה לאן נקלעה, היא יוצרת מתחים לא מעטים וטעויות משעשעות ביחסיה עם הבנות. בסופו של דבר היא מתאהבת בליל, ומבלה עימה את הקיץ האחרון בחייה. עד שוב נפטרת ממחלת הסרטן.

אחד הקטעים המשעשעים בהצגה מתרחש, כאשר אווה מגיעה למסיבת הנשים, וכולה מצועצעת, בקוותה לפגוש שם את גבר חלומותיה. בטרם נואה התלוננה קיטי על שהוזמנה סטרייטית למסיבה, שכן היא חוששת שמא יגלה הציבור את דבר היותה לסבית, וכך יקיץ הקץ על הקאריירה שלה, שהיא מעריפה להעמידה כפעילות נעלה למען התנועה הפמיניסטית ובכוון בלבד. אווה הסטרייטית נכנסת, ובעבור רגע מגלה, שהיא קוראת כעת, — וממליצה אף לשאר לעשות כן — את הספר הנפלא שישנה את חייה, "צו המיניות הנשית" של ד"ר קייה...

סטרייטית: ...אני קוראת עכשיו את הספר של ד"ר קייה...אני אומרת לך, הספר הזה ישנה את חיי. את קוראת את הספרים (לריטה, חברתה של קייה..."א.ש) היא נהדרת!

ריטה: היא נפלאה!... היא נושאת הדיגל.

היא ניצבת וקופה בחרטום הספינה...

סטרייטית: היא האשה החשובה ביותר במאה העשרים!

וכך הלאה וכך הלאה, כלא שהיא יודעת עדיין, כי היא משוחחת עם חברתה לחיים של קיטי, וכי קיטי יושבת למולה ומתמוגגת. אולם, התמימות סופה שהיא נעלמת, ואווה הסטרייטית מגלה בתוכה אהבה עזה לליל. אחד הקטעים המרגשים בהצגה הוא הרגע בו הן נפרדות ללילה טוב בפעם הראשונה, ואינן מעזות להתנשק, זהו לילה טוב, המעביר דראמה ריגשית שלמה.

במערכה השנייה אנו פוגשים, אם כן, את אווה כמצב שונה לגמרי. מאשה קצת פותה, החוזרת שוב ושוב על הפזמון "ג'ורג' אמר ש...", היא הופכת לעצמאית, אף כי מתקשה להשתחרר בתחילה ממושגיה המצומצמים על חיים ועל אהבה, הנה, למשל, אחר הדיאלוגים בין אווה לבין ליל, אגב גימופים, במיטה:

ליל: את רוצה להתחתן איתי?

אווה: היא כמה אומרת את זה לכל הנשים שלה.

ואחר כך —

אווה: את יודעת איזה יום מחר?

ליל: שבת.

אווה: יום השנה הראשון שלנו חודש!

אמנם, בסוף המערכה השנייה ישנם כמה מונולוגים צפויים מראש של"ווילת־טרטו־שגוא"ל אדרוצהלמות־זלמהזוה קורהדוזקו־לה. אבל אלה הם דברים חריגים במתכונת זו, שהוא, כאמור, חריג מאוד ומיוחד מאוד בנוף התיאטרוני שלנו.

מאת צביה בן־שלום

קואופ נוסח יפאן

"קיים פער גדול בין החבר לבין ההנהלות של הקואופרציה, המסכן את יסודות הקואופרציה: הוא קיים בכל המדינות. אולם בישראל המעורבות של החבר היא הנמוכה ביותר" — טוענת עדה גילן, המייצגת זה כבע שנים את חברת העובדים ואת נעמת בברית הקואופרציה הבינלאומית (I.C.A). בכנס האחרון של ארגון זה, שהתקיים לפני כמעות מספר ביפאן, הרצתה עדה גילן על נושא שיתוף החבר מטעם ועדת הנשים של ברית הקואופרציה הבינלאומית, שאשתקד בכנס בבולגריה, נבחרה לאקזקוטיבה שלה. ועדת הנשים היא אחת מן הוועדות הרבות של הברית והיא מקיימת כנסים נפרדים במועדים שונים וכן כנסים משותפים עם ועדות אחרות. ההרצאה שנשאה עדה גולן בכנס ביפאן הוכנה על סמך חומר שכתבו הנציגות מפה"ס, שבדיה, אנגליה, וקניה והיא עיבדה את המלצות הסופיות על הדרכים לשיתוף הצרכן בקואופ, שהיה נושא הכנס הגדול ביפאן.

כאמור, אין ישראל יכולה לשמש דוגמה טובה בנושא זה, לדברי גילן. "ראיינתי את חברי הנהלות הקואופרציה בישראל ושאלתי, מדוע אין מאפשרים מעורבות גדולה יותר של החברים מן השורה. התשובות שקיבלתי" היו, "שהאיש הפשוט אינו יכול להתערב בעסקים והוא עלול אף לגרום נזק. לכל היותר מוכנים לקבל את החברים כנציגי ציבור שיציעו פריניות. אך ללא זכות התערבות. לדעתי, מרגישה גולן, זה הופך את המגיה לחסרת ערך ועלול להרס יסודות הקואופרציה".

גילן עמדה ברבריה בכנס גם על בעיית אי השיתוף המספיק של האשה בניהול הקואופרציה וציינה כי השיתוף כיום הוא מקרים רבים מס־שפתיים בלבד. מעט מן האשמה יש לתלות גם בנשים עצמן, שאינן רצות להציג מועמדות להנהלות ולוועדים. במדינות רבות מהוות הנשים יותר ממחצית העובדים בקואופרציה (בישראל יותר מ־59%), אך רק מספר זעום משמש בתפקידים בכירים או בהנהלות.

שיעור מאלף על שיתוף צרכנים בקואופרציה קיבלו משתתפי הכנס לביקור שערכו בקואופרציה היפנית המכוססת במידה רבה על יחידות בסיסיות המכונות בשם "האן".

"האן" הוא יחידה בסיסית לקידום התנועה הקואופרטיבית, המגשימה את הרעיון של שלטון החבר. עד כאן ההגדרה. מעשית פירושו התארגנות של קבוצות שכנים — חמש עד עשר משפחות — לשם רכישה משותפת של מצרכים מן הקואופרציה, בשיטת משלוחי־בית. המצטרפים ל"האן" רוכשים מניה ובכך הופכים לשותפים בקואופרציה. בכל שבוע מביאה מכונית לביתו של תורן מתחלף מטעם ה"האן" את המצרכים שהוזמנו שבוע לפני כן וכל חבר לוקח מדירת התורן את החבילה המיועדת לו. בהזדמנות זו הוא גם מקבל טופס הזמנה לפעם הבאה וכן משאיר כסף לתורן לצורך תשלום, וגם מקבל מידע כתוב על מחירים, מוצרים חדשים ותיאורים. ניתן לרכוש בקנייה המשותפת מצרכי מזון (להוציא את המתקלקלים מהר, אולם הרשימה כוללת בכל זאת בשר, דגים, מזון קפוא, חלב) חומרי ניקיון, כלי בית, מכשירים ביתיים, וכדומה. אפילו נפט ניתן להזמין לצרכי הסקה ביתית. הסחורה היא במחירים מוזלים וכל מוצר שמספר הקואופ עובר בדיקות איכות קפדניות.

השיטה מקלה במיוחד על המתגוררים באזורים המרוחקים ממרכזי קנייה, אך גם מי שבסביבתו מרכול, מקל על עצמו על־ידי קנייה מרוכזת המגיעה הביתה. החיסכון של הקואופרציה מושג על־ידי צמצום הצורך בבניית מרכולים יקרים והסתפקות במרכזי איחסון ענקיים, שמהם יוצאים המשלוחים ל"האנים". כמו כן הם מסתפקים במבחר שהוא כעשירית מן המבחר המצוי במרכולים. חברי ה"האן" מקבלים בפגישות הקבועות שלהם או עם המשלוחים גם מוצרים חדשים לטעימה או לנסיון והם מתווים דעתם ובכך משפיעים על הרכב המובחר.

בהערת אגב מאלפת מספרת בת־שיחי, כי ביפאן — שלא כמו אצלנו — אין משליכים אריזות קרטון ריקות אלא מחזירים אותן לשימוש חוזר. כן היא מרגישה כי מוצר חדש אינו מוכנס לשיווק אלא א עבר את ביקורת ה"האנים".

ה"האנים" נפוצים מאד והם מונים כיום כחצי מיליון יחידות. כמספרים ־ שלושה ורבע מיליון חברי קואופרציה מתוך יותר מ־9 מיליון חברים ב"האן". ה"האנים אינם מוסד חדש, הוא כבר בן עשרים שנה, והספיק להתפשט בכל רחבי המדינה, אלא שהמשטר הימני אינו רואה את התרחבותו בעין יפה, בגלל פגיעתו במסחר הפרטי, מציינת גולן. אין להתעלם גם מכך שה"האנים עוסקים בפעילות נוספת, הקבוצות מתכנסות לדיונים על נושאים צרכניים שונים. על בטיחות המזון, חינוך ילדים, בריאות, שיפור איכות חחיים וגם עוסקים בהפצת חומר על השלום.

מעורבות החברים בקואופרציה נעשית על־ידי בחירת נציגים מן ה"האנים לוועדות מחוזיות, שמהן נבחרים נציגים לאסיפה הכללית, הבוחרת את ההנהלה המרכזית.

לקואופרציה היפאנית מרכזי בדיקות משלה למזון, לאריגים לחומרי ניקוי וכדומה והם נותנים גם ייעוץ תזונתי. לדוגמה, הם מטיפים להמעיט באכילת מלח, הנמצא בשימוש רב במזון היפאני ולהרבות בצריכת סידן, והם חלוצים בהרחקת פורמלין מאריגי בגדים. יש מנזות באוניברסיטאות השייכות לקואופרציה ובהן מועסקים דיאטיקנים, שתפקידם להמחיש ככל האפשר את התוספות המלאכותיות במזון המוגש לסטודנטים, הם הצליחו להוציא מן השימוש אפילו את המונוסודיום גלוטאמאט, שהוא מרכיב נפוץ ביותר במזון מוכן. עדה גילן ובעלה יוסף (שהוא מותיקי "על־המשמר"), המלווה אותה לכל כנס, מספרים בהתלהבות על הכנסת האורחים היפאנית, על הימוסים המושלמים ועל התרבות בהליכות, וכן מציינים את היחס החם שהם מקבלים מכל נציגי המדינות (יש 100 חברות בארגון הקואופרציה הבינלאומית שהוא ארגון וולונטארי לא־ממשלתי וכו חברים מכל הגושים) במיוחד הם מציינים את הקשרים האמיצים כין עדה לנציגי הגוש הסוציאלי ואת יחסי הידידות המיוחדים עם הנציגה המצרית.

מרים גורן

עדה גילן (שנייה מימין) בחברת המשלחת הסינית.

הנחיות מנכ"ל משרד החינוך להתנהגות במצבי לחץ ומשבר

שיחה גלויה ועניינית

מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, אליעזר שמואלי פירסם הנחיות חדשות לכל מוסדות החינוך במדינה להתנהגות במצבי לחץ ומשבר. ההנחיות הופצו בעקבות שאלות שהתעוררו באחרונה עקב מעשי התאבדויות של בני־נוער.

מדיווחים שהגיעו למשרד החינוך, אחרי הפרסומים על ההתאבדויות, נמסר על מקרים של גילויי מתח וחרדה אצל תלמידים והוריהם בעיקר בבתי־ספר שבהם למדו הילדים שהתאבדו. הפרסום הרב שזכו לו המקרים הללו גרם לביטויי מתח גם בבתי־ספר אחרים. לפיכך, החליט מנכ"ל משרד החינוך לבדוק מחדש את הנחיות הקבע של המשרד בקשר להתמודדות במצבי לחץ ומשבר ולעדכנן. אלה עיקרי ההנחיות שפורסמו עת בהתייעצות עם מומחי השירות הפסיכולוגי ייעוצי (שפ"י) במשרד החינוך:

* יש לאפשר שיחה גלויה, אך מבוקרת, במסגרת הכיתה על האירוע טעון המתח. עם זאת, יש לזכור כי יש להציב גבולות וכי ביטויים ריגושיים מוגזמים של המבוגרים בסביבתו של התלמיד עלולים להגביר את החרדה.

* יש לשוחח על האירוע בצורה עניינית, לאפשר קליטת מידע אמין ופרופורציה המתאימה ולפרש לתלמידים את הפרטים, שנקלטו דרך כלי התקשורת.

* עירנות המורה לסימני מצוקה ראשונים אצל תלמיד עשויה להיות לעזר רב באיתור אותם ילדים, הזקוקים לתמיכה נפשית או לעזרה נפשית.

אליעזר שמואלי מסיים את ההנחיות בהדגישו, כי ככלל, על בית־הספר להחזור לאווירה של קבלת התלמיד וגילוי עניין במטריד ובמעסיק אותו. "חשוב לתת לתלמידים את התחושה שיש להם כתובת שיוכלו לפנות אליה בעת מצוקה". כל זאת מוסר דובר משרד החינוך והתרבות.

האיפור האלקטרוני

זה התחיל ביפן וכבר עובר לארצות הברית: קוסמטיקה ממוחשבת. במכוני היופי ובפרפומריות המוכרות תכשירים מתוצרת חברת "שיסידו" היפאנית עוזרים במחשב. הלבורנטית מרססת את לחיית של הלקוחה בחומר דביק, המתייבש בן רגע, מקלפת, בעדינות, את ה"טלאי" ומכניסת למכשיר המצלם ומגדיל את תווי העור. התצלום מועבר לאנליזטור אלקטרוני, הבוחן את העור וקובע את ה"תפריט". המחשב מקבל את ההוראות, ומכין לכל לקוחה תכשירים קוסמטיים לפי צרכיה.

במקביל מפעילים גם את "המאפר האלקטרוני" — שילוב של מחשב ווידיאו, המאפשר לכל לקוחה להיווכח כיצד תיראה לאחר הטיפול. תצלומה של הלקוחה מוכנס למחשב ואת תדיוקן המופיע בווידיאו אפשר לאפר, לקשט, לשנות תסרוקת ואף לערוך ניתוחים פלסטיים, לסלק קמטים, לשנות את צורת האף וכו'. המאפר האלקטרוני מסייע ללקוחה לבחור את המראה הרצוי לה, אם המדובר בניתוח ואם מדובר רק בשינויי צבע השפתון.

בארה"ב מגלה המשטרה עניין רב במחשב זה, גם כדי לבנות קלס־טרונים של "המבוקשים" וגם כדי להיעזר בגילוי ילדים, שנעלמו מבתיהם. את התצלום האלקטרוני אפשר "להזקין" ולאפשר זיהוי של ילד נעלם גם כעבור שנים.

ממשיכים בסלטים

אנחנו עדיין בעניין סלטים, כי זה סיפור בלי סוף, רק שנעשה הפסקה ארוכה. בינתיים גם קיבלתי תגובות ומירשמים של קוראים, תודה רבה, אפרסם ובכלל, כל מי שיש לו סלט מעניין, מקורי או מאומץ מוזמן להתחלק.

כרוב אדום, בסיסי

מרסקים את הכרוב בפומפיה גסה (ריסקית ריסוק של מעבד מזון), מתבלים בכפית מלח, כפית סוכר ומיץ מלימון שלם. טועמים ובמידת הצורך מוסיפים מזה או מזה. נשמר במקרר, בכלי אטום, אפילו שבוע, משמש כבסיס לסלטים שונים.

כרוב לבן, בסיסי

מרסקים את הכרוב כנ"ל. זורים מלח גס, כף גרושה לקילו כרוב, לא יותר: משהים כחצי שעה. מוסיפים כף כרוויה (קימל) ואם רוצים גזר מרוסק גם. דוחסים בכוח לצנצנת, עד שהכרוב מפריש מיץ, חשוב שהנוזל יכסה את הכרוב. משאירים בחוץ יומיים, אחר־כך שומרים במקרר.

סלטים על בסיס כרוב אדום

● 2 כוסות סלט בסיסי, תפוח עץ גדול (גרנד), מקולף ומרוסק גס, בצל בינוני קצוץ, לתיבול: 3 כפות שמן, פילפל, סוכר ומלח לפי הצורך. צ'ופאר: אגוזים מרוסקים.

● 2 כוסות סלט כרוב בסיסי ראש כרישה מנוקה, חתוך ל"גפרורים", חצי כוס מיונית מעורבבת בכף חרדל.

● 2 כוסות סלט בסיסי, בצל (כ־100 גרם), תפוח (100 גרם) חתוכים לקוביות קטנות; גביע שמנת חמוצה; לתיבול: מלח, סוכר לפי הצורך, צפורן טחון.

● 2 כוסות סלט כרוב בסיסי, בצל, תפוח גדול חתוכים לקוביות קטנות; 50 גרם אגוזים או שקדים שבורים; לתיבול: רבע כוס יין אדום יבש בלול ב־3 כפות שמן, כף חרדל וכף פטרוזיליה קצוצה.

● 2 כוסות סלט בסיסי; 50 גרם צמוקים; 50 גרם אגוזים קצוצים; 50 גרם תאנים קצוצות; 3 כפות שמן, מיץ לימון, פילפל, מלח, סוכר לפי הטעם.

הערה: כל הסלטים הנ"ל ניתן להכין גם מכרוב אדום מרוסק (לא מתובל) אך במקרה זה יש להשתמש ביותר תבלינים.

סלטים על בסיס כרוב לבן

● 2 כוסות כרוב כבוש (בסיסי), תפוח גדול, מרוסק, בצל גדול, חתוך לקוביות קטנות, מלפפון (או שניים) כבוש במלח. לתיבול: 3 כפות שמן, מלח־פלפל־סוכר, לפי הטעם.

● 2 כוסות כרוב כבוש, 2 בצלים פרוסים דק, גביע שמנת, מלח, פלפל לפי הטעם.

● 2 כוסות כרוב כבוש, 200 גרם שזיפים חתוכים דקו, 50 גרם אגוזים כתושים; 3 כפות שמן או גביע שמנת מלח־פלפל־סוכר, לפי הטעם.

● 2 כוסות כרוב כבוש: 2־3 מלפפונים כמלח; תפוח עץ מרוסק, 2 עגבניות מוצקות, חתוכות לקוביות יפות, בצל קצוץ. לתיבול: 3 כפות שמן או מאיונית או שמנת. הערה: אפשר להשתמש בכרוב טרי, ואז משתמשים ביותר תבלינים, רצוי להוסיף אם רוצים זרעוני כרויה ו/או גזר מרוסק.

סלט כרוב והדרים

כוס סלט כרוב אדום (בסיסי), כוס כרוב כבוש (לבן), גזר מרוסק, תפוז חתוך (מסלקים את כל הקרום ש"בשר הפלחים" ואת הגרעינים), חצי אשכולית (אפשר גם שלמה), מטורדות, בלי הקרום הדק שבין "בשר הפלחים", אבוקדו, חתוך לקוביות, אפשר גם תפוח עץ מרוסק. לתיבול: שמן, מלח, פלפל, סוכר לפי הטעם. סלט זה לא נשמר יותר מ־12 שעות ורצוי לאכלו טרי.

סלט מלפפונים וגזר

50 גרם גזר (מנוקה ומרוסק בפומפיה גסה), 250 גרם מלפפונים טריים, קלופים, חתוכים ל"גפרורים", 2 כפות שמיר קצוץ; גביע שמנת) + מלח, פלפל, סוכר לפי הטעם. אפשר גם מיץ לימון ו/או קוביות אבוקדו.

סלט גזר צרפתי

300 גרם גזר, 250 גרם סלק צעיר (קטן) קלופים ומרוסקים בפומפיה גסה; את הגזר מתבלים בחומץ, במלח, בפילפל ובשמן (3 כפות) את הסלק ביין אדום (2 כפות), מלח ופלפל. מסדרים על עלי חסה, שורה של גזר ושורה של סלק.

סלט שמפיניונים

400 גרם פטריות שמפיניון, רוחצים היטב, מסננים ומייבשים (במשך דקות, אחרות על נייר סופג), קוצצים דק ומערבבים במיץ משני לימונים. מוסיפים 2 כפות שמן, מלח, פילפל ומעט סוכר לפי הטעם. אפשרות אחרת: את הפטריות הקצוצות מערבבים במיץ לימון, וכוס מיונית, 2־3 כפות פטרוזיליה קצוצה, 2 בצלים קצוצים דק, מתבלים במלח, פלפל, ומקשטים בפלחי עגבניות. מורחים את קערת ההגשה בשן שום ועל הסלט זורים פטרוזיליה.

תנו להם להמריא

"תנו לילדי ניצן להמריא" — זוהי הסיסמא באמצעותה פונה השנה אגודת ניצן, בקריאה לציבור, להיענות למבצע ההתרמה הארצי של האגודה שיתקיים ב־3 ליוני ש.ז. בכל רחבי הארץ.

ניצן היא אגודה של מתנדבים אשר שמה לה למטרה לסייע בטיפול ובשיקום ילדים בעלי פגם מוחי מיזערי, הסובלים מקשיי למידה, תפקוד והסתגלות לחיי היום־יום.

ילדי ניצן אינם שונים בהופעתם החיצונית מילדים אחרים, רמתם השכלית נורמלית אך הליקוי המוחי המיזערי הוא בעל השלכות קשות על היכולת שלהם להתמודד עם מצבים שונים, לכאורה פשוטים, המחייבים מיומנויות מוטוריות ומחשבתיות. ליקויי הלמידה מתבטאים גם בקשיים משמעותיים בתפיסה, בדיבור, בקריאה, בכתיבה ובחשיבה הגיונית. בתחום ההתנהגותי — היפראקטיביות, אימפולסיביות, התנהגות ילדותית וקשיים ביצירת קשרים חברתיים.

כ־15% מכלל הילדים סובלים מליקויי למידה. 5% מהם מודקקים למסגרות לחינוך מיוחד וכ־4% מהם לא יהיו כשירים לשירות בצה"ל.

אגודת ניצן — בה פועלים בהתנדבות, בעיקר, הורים לילדים בעלי ליקויי למידה — נוסדה לפני 22 שנה. במשך השנים הצליחה האגודה להקים מערך טיפולי ושיקומי מתקדם, הפועל בצד המסגרת החינוכית הממשלתית ומסייע לילדי ניצן להתמודד עם בעיותיהם, לשפר את יכולתם האישית ולמצות את מירב סיכוייהם להשתלב בחברה ובחיי היום־יום.

מיפעלי אגודת ניצן כוללים: מרכזי הדרכה, קייטנות לילדים, מרכזים פדגוגיים, מרכזי אבחנה וייעוץ, מועדונים חברתיים וטיפוליים, ייעוץ להורים ולמשפחות, מערכות ציוד דידקטי וציוד לריפוי בעיסוק וכן מערכת שרות וייעוץ לבוגרים מעל לגיל 18, הכוללת עזרה בסידור ובטיפול בדיור מוגן.

מבצע ההתרמה הארצי, שיתקיים השנה, הוא השני במספר אותו יוזמת אגודת ניצן. הכספים אותם הצליחה האגודה לגייס בשנה שעברה, משמשים לפעילותה השוטפת. השנה מקווה האגודה לגייס $250,000 ומקווה להסתייע בסכומים אלה לקידום פרוייקט הוסטל־ניצן, המיועד לילדי ניצן שבגרו, אך עדיין, אינם מסוגלים לתפקד באופן עצמאי, וזקוקים למסגרות טיפוליות ושיקומיות, להקמת סניפים חדשים ולהרחבת הפעילויות ברחבי הארץ.

אבי חליבה, בן 7, מכפר סבא, ילד ניצן, המשתתף בתשדיר שרות

מחשבים

מאת רונית אדלר

מיזוג „בנות" ב„כלל־מחשבים"

בחברת „כלל־מחשבים" שוקלים עתה שינויים במבנה חברות הבנות. לאחר תהפוכות אירגוניות רבות שנעשו במשך השנים נותרה „כלל־מחשבים" עם 4 חברות־בנות: „כלל מערכות" — נציגת „בורוז" בארץ, „מ.מ־מערכות", נציגת „דטה־פוינט", שבתוכה ממוזגות גם „מירב" ונציגות שעיסוקה ציוד משרדי מגוון, „הוריזן" ו„אוריון־טכנולוגיות".

כעת, עם כניסת המנכ"ל החדש יגאל כוכבי, יש כוונה למזג את סוכנות „דטה־פוינט" לתוך „כלל־מערכות," ואת הפעילות העיסקית (ולא את החברה עצמה) של נציגיה להעביר ל„כלל־סחר" באמצעות מכירה. ושוב תורים „כלל־ישראל" כספים ל„כלל־מחשבים", אם כי הפעם תקבל, לפחות, בתמורה פעילות רווחית.

ל„דטה־פוינט" היה מקום בין חברות המחשבים הגדולות, אולם רכישתה על־ידי איש עסקים אמריקני וחשש כי ינסה לממש את נכסי החברה, פגעו בה קשה. בחודשים האחרונים יצא נשיא החברה בהצהרות על כוונות להמשך פיתוח החברה, והסוכנות בארץ תולה תקוות משיקום החברה שתביא אולי גם לשיפור השיווק בארץ. בינתיים יש קצת פרנסה ממתן שירות למערכות קיימות.

שתיים נאחזות במל"ם

מל"ם (מרכז למיכון ממשלתי) יצא לאחרונה בתוכנית הצטיידות שנתית בהיקף של 1.5 מיליון דולר, מתוכם 600־700 אלף דולר מוקדשים להחלפת אחד משני המחשבים המרכזיים, והשאר לנושא תקשורת.

ביחס לנושא התקשורת יש עיכוב שיארך כחודש עד חדשיים, עד אשר יוחלט באוצר אם תרשת תקשר מספר משרדים של האוצר ואם לאו.

המחשב המרכזי שרוצים להחליף הוא „נאס 6650", בעוד „י.ב.מ. בי־3083" יישאר ללא שינוי.

לדברי יהודה גונן, מנהל מל"ם, „מאחר שהאפשרות היא רק י.ב.מ. או תואם י.ב.מ., לא הוצאנו מכרז". אחת האפשרויות היא רכישת „י.ב.מ." מסדרה 30 משומש מאחד המשווקים האירופאים העוסקים בסחר בציוד משומש. והנציגים בארץ כלל אינם ששים כאשר הלקוחות רוכשים ציוד מיד שנייה ואף מנסים לטרפד זאת ע"י הערמת קשיים בכל הקשור לשירות.

בכל מקרה, „י.ב.מ." עושה מאמצים כדי להכניס מחשב שלה ונאבקת עם „נאס", שאינה רוצה להפסיד את המאחז הזה לגמרי.

המחשב הישן יועבר ככל הנראה למשרד אחר, כאשר על הכוונת נמצא משרד־השיכון.

משבר המים מציב אתגרים

כיצד מספקים מים ממקורות שונים למאות חלקות בישובים שונים הפזורות על פני שטח של אלפי דונמים? זאת יודעים היטב באגודת המים עמק הירדן.

המשבר העמוק במשק המים הארצי והצורך לקצץ יחד עם הצורך להתייעל תפעולית הציבו בעיות ואתגרים חדשים בפני אנשי האגודה.

בית התוכנה ע.ג.ת. ברוך חיל, המתמחה בפיתוח מערכות תוכנה ותקשורת לחקלאות, בנה מערכת „און ליין" אוטומטית לחלוטין המבוססת על מיקרו־מחשב.

המערכת אוספת באופן אוטומטי נתוני צריכת מים מ־16 מחשבי השקייה „MIR־3000" של „מוטורולה", הפזורים בכל עמק הירדן. המיקרו מדמה מסוף מרוחק של מחשב ההשקייה, ובתקשורת דרך מרכזיית „CODEX DB×700" נאספים הנתונים בבסיס נתונים, ממנו מופקים שאילתות ודו"חות על־פי דרישת המשתמש.

תהליך זה מתבצע שלוש פעמים ביום, כאשר זמני הקריאות משתנים על־פי טבלת תעריף חשמל תעו"ז.

במקרה של תקלה או הפסקת חשמל, המערכת מתאוששת אוטומטית וממשיכה באיסוף הנתונים מהנקודה בה הפסיקה, ללא איבוד נתונים.

הרזייה ממוחשבת

חברת „הרזייה באמצעות מחשב" פיתחה שיטה חדשה להפחתת המשקל בעזרת דיאטה ממוחשבת. השיטה תוצג לראשונה לקהל הרחב ביריד „אדם ומעונו" — ביתן 26.

„הרזיה באמצעות מחשב" מבוססת על חישובים מדעיים מדוייקים של משקל רצוי ומאפשרת לבנות תפריט הרזייה בהתאם לנתונים ולטעם האישי של המרזה.

תוכנית ההרזיה מציגה מבחר מגוון של תפריטים באלפי הרכבים וצירופים המכילים את אבות המזון, הוויטמינים והמינרלים הדרושים.

אילנה רייזין, מרכזת התוכנה, מסרה, כי המחשב קולט נתוני רקע אישיים של המרזה כמו: גובה, משקל, היקף פרק היד, מין, גיל, פעילות ספורטיבית ואורח חיים. סעיף מיוחד בשאלון מתייחס לטעמו האישי של הפונה ומאפשר לבחור במוצרי מזון ערימים אשר ירכיבו את התפריט, תוך שמירה על איזון מרכיבי המזון הנחוצים לגוף. למשל: תפריט הכולל חלב ובשר אך איננו כולל דגים לסוגיהם, או תפריט ללא חלב ומוצריו — לאלה שאינם אוהבים חלב.

המטוס שיקרקע את המדינה

(המשך מעמוד 6)

לארה"ב, יתפרנסו מייצור המטוס עשרות אלפי אמריקנים, על חשבון תקציב הביטחון הישראלי. זה אינו פרויקט אמריקני, מפני שמרגע שממשלת ארה"ב מתנגדת לפרויקט ומוכנה לממן את ההקצבה המיוחדת ל„לביא" לכל צורך ביטחוני אחר — נשמטה ההצדקה הכלכלית האחרונה לייצורו.

את המטוס יכניסו לשירות מ־1992 ואילך, וזה אומר שהחל מתחילת שנות ה־80 אנו משלמים כסף רב, הצובר ריבית וגורם מצוקה תקציבית בתחומים רבים ושונים בעבור מטוס שנקבל בעתיד, במקום שנקנה מטוס כמו אף־16, באותה איכות ובאותו מחיר, ישר מהמדף, ובכמויות שנחליט עליהן בעתיד, ונשתמש היום בכספים המושקעים ב„לביא" לצרכים אחרים. יתר־על־כן, ירידת מחירי הנפט לוחצת על שוק הנשק העולמי, מפני שהיא מגבילה את יכולתן של מדינות הנפט, שירכשו מטוסים רבים. הדבר עשוי להוזיל את מחירי המטוסים בעתיד — כשאנו „ניתקע". עם הוצאות פיתוח ענקיות, עם ייצור יקרים (שטרם הוקמו ואפשר לבטלם) והוצאות ייצור שוטפות אדירות: אם מישהו יצטרך לייצר ולמכור מטוסים במחירי הפסד, מדוע שהמישהו הזה יהיה מדינת ישראל?

המטוס אינו בונה את התעשייה האווירית, אלא הורס אותה: איש אינו מדבר על ייצור רצוף של מטוסי קרב מתקדמים, על המטוס שיחליף את ה„לביא". אם אין תוכניות כאלה, מה הטעם למקד את התעשייה האווירית בייצור מטוס בודד? מה יעשו בעוד מספר שנים באנשים ובציוד?

הלביא הוא מטוס מיותר: אם יש בו חידושים, הם בעיקר במערכות עזר וחימוש, שאפשר „להשתיל" גם במטוסים אחרים. אפשר גם לייצא מערכות כאלה — וזה עיקר יצואה של התעשייה האווירית גם כיום. בעוד כשבע שנים יופיע ה־A.T.F, מטוס הקרב העתידי של ארה"ב, שייצא לשוק שנים ספורות אחרי המטוסים הראשונים מסוג ה„לביא", וכעשור שלם לפני שייגמר, על־פי התיכנון, ייצור ה„לביא", בשנת 2005 (!). מטוס זה יהיה בן לדור חדש לחלוטין, משוכלל לאין־ערוך מקודמיו.

המחויבות שאנו יוצרים כיום ל„לביא" תביא לכך, שרכישת מטוסים מסוג זה תגרום אבטלה בתעשייה האווירית, במקום שזו תיערך כבר היום לקראת משימות אחרות.

מחירו הכולל של פרויקט ה„לביא", בעשרים השנים הבאות, יגיע לסכום כולל שינוע בין עשרה לשבעה־עשר מיליארד דולר. עדיין לא הוצא המיליארד הראשון, ואין שחר לטענה שהגענו לנקודה כלשהי שבה אין דרך חזרה: אפשר וכדאי לבטל את הפרויקט כיום, בעוד שנה ובעוד שלוש שנים, כי גם אם הנזק הולך וגדל ככל שמשקיעים בו יותר, עדיין גדול יותר הנזק מהמשך הפרויקט. הברירה היא „לביא" או צמיחה, „לביא" או התעצמות צבאית בתחומים אחרים חיוניים יותר. ואפילו „לביא" — או חיל־אוויר חזק יותר ומצויד במיגוון מטוסים המותאמים לצרכיו, היום ובעתיד.

השבוע כתב „ניו־יורק טיימס", ש„על המשמר" מבקש תכוונות מארה"ב שתעזור לישראל לעזור לעצמה. הלוואי ושאלה זו תתממש, ודו"ח זקהיים יסייע בהפסקת הפרויקט המגלומאני הזה, ה„לביא".

בעריכת צבי טימור

יונהג ביטוח פקדונות למקרי פשיטות־רגל של הבנקים

בנק ישראל עומד לחייב את הבנקים להנהיג ביטוח פקדונות ללקוחות. ביטוח זה יופעל ככל הנראה תוך חודשיים — כך מסרה אתמול גליה מאור, המפקחת על הבנקים, ביום עיון על פעילות הבנקים המסחריים בשנת 1985 מטעם בית־הספר למינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב.

המפקחת אמרה, כי בימים אלה מעבדים בבנק ישראל הצעה מפורטת בנושא זה, והכוונה היא שהבנקים ישלמו פרמיות לפי גודל סכומי הפקדון שיבוטחו. את ביטוח הפקדונות יבצע גוף או חברת ביטוח, לו ישולמו הפרמיות. יתכן כי הביטוח ייעשה בחברה קיימת ויתכן שיוקם לצורך כך גוף מיוחד.

כיום אין בישראל ביטוח פקדונות, אם כי במקרים בהם אירעו פשיטות־רגל של בנקים, או שהיה חשש להתמוטטות, שילם בנק ישראל למפקידים את הפסדיהם. בארה"ב, לעומת זאת, ישנו גוף מיוחד המבטח את כספי המפקידים, ומתוך כך גם מפקח על הבנקים, נוסף על הפיקוח הרגיל.

יצוין, שככל הנראה העלות של ביטוח הפקדונות תיפול על הלקוח, אם בישירות או באמצעות העלאת עמלות.

אין מקום לאופטימיות

המפקחת על הבנקים, שסקרה את מצב הבנקאות הישראלית, אמרה כי למרות התוצאות העסקיות הטובות שהושגו בשנת 1985 אין מקום לאופטימיות שכן בשנת 1986 לא יחזרו על עצמן מספר תופעות אשר תרמו לאותן תוצאות עסקיות משופרות: שחיקת השכר לא תימשך, המרווחים הפיננסיים האדירים לא יחזרו על עצמם, ואין גם יסוד לאופטימיות אשר לאפשרות להקטין את ההפרשות לחובות מסופקים. היא ציינה, כי הרווח מפעולות רגילות לפני מס גדל בשנה

גליה מאור
להמשיך להתכונן

האחרונה ב־95 מיליון ש"ח, וחלק גדול מכך מוסבר בירידה בהוצאות השכר (הן נשחקו ב־10 אחוזים), בסכום של 65 מיליון ש"ח ו־22 מיליון ש"ח נוספים הם תרומה של ירידת הוצאות כלליות אחרות.

לדברי גליה מאור, מצבה של מערכת הבנקאות יהיה קשה השנה, שכן המרווחים שהיו להם בשנה הקודמת לא יחזרו על עצמם, וגם שחיקת השכר שתרמה לגידול הרווח לא תחזור על עצמה. לפיכך, אמרה, על המערכת לנקוט מדיניות של התייעלות, על־ידי המשך צמצום כוח האדם, המשך סגירת הסניפים והתאמת הפעילות למשק מתכווץ. בנק ישראל מצידו עומד להגביר את הפיקוח על הבנקים, בין היתר על־ידי פרסום הנחיות לסיווג לווים בעייתיים, והקטנת סכומי ההלוואות ללווה בודד. המפקחת אמרה, כי „יש עדיין לקוחות שהם גדולים על הבנקים", ויש כוונה למצוא להם מקורות מימון אחרים, כדי להקטין את היקף ההלוואות של אותם לווים מהבנקים, בלי לפגוע בפעילותם העסקית.

פרופ' ברנע: סיכוי קלוש

פרופ' אמיר ברנע מאוניברסיטת תל־אביב, שניתח את התוצאות העסקיות של המערכת, אמר כי השווי האמיתי של הבנקים מגיע נכון לשנת 1985 ל־1.6־1.7 מיליארד דולר. שווי זה הוא רק שליש מההתחייבות של הממשלה לפדות את מניות הבנקים לפי ערכן שנת 1985, המגיעה ל־5.5 מיליארד דולר. על מנת שהממשלה לא תצטרך לפדות את המניות, על הבנקים להתייעל בשיעור של 25־30% לשנה עד שנת 1988, והסיכוי לכך הוא אפסי, אמר פרופ' ברנע. לפיכך, מרחף סימן שאלה גדול סביב השאלה מי הם הבעלים האמיתיים של הבנקים. עוד אמר, כי התשואה הממוצעת של הבנקים הישראליים על ההון, שהגיעה בשנה האחרונה ל־7.5 אחוזים, נחשבת כנמוכה בקנה־מידה בינלאומי. לפי אמות־מידה בינלאומיים, התשואה המקובלת על ההון היא 13 אחוזים.

אייל שגב

לחצים אינפלציוניים מחודשים בארגנטינה

האינפלציה בארגנטינה, שרוסנה מאז הנהגת תוכנית מיתון יומרנית, בחודש יוני האחרון, מתגברת שוב ובנקאים בינלאומיים מסויימים צופים כי תתייצב בשיעור של 5 אחוזים לחודש.

לדבריהם, ההתפרצות המחודשת של העלאות מחירים עלולה לבשר צרות למימשלו של ראול אלפונסין בשיחות עם קרן המטבע הבינלאומית ועם הבנקים הנושים. להם חייבת ארגנטינה 50 מיליארד דולר.

האינפלציה, אשר הגיעה לשיא של 1,100 אחוזים בשנה שהסתיימה ביוני 1985, ירדה לכ־30 אחוז בעשרה החודשים האחרונים. שיעור האינפלציה החודשי היה, בין יולי לפברואר, 1.7 אחוזים בממוצע. אך בחודשי מארס־אפריל היו העלאות מחירים בין 4.6 ל־4.7 אחוזים, בתוך הפשרה רשמית וזהירה של הקפאת השכר ובמסגרת „תוכנית אוסטראל".

לחוצה בין דרישות מצד האיגודים המקצועיים מזה, ומצד התעשיינים מזה, התירה הממשלה למעסיקים להעלות את השכר, בתנאי שההוצאות הנוספות לא יועברו למחירים, ובמקביל בירירה אפשרות של העלאה בחלק מן המחירים. באחרונה פרסם משרד המסחר עיסקת־חבילה, לפיה ישארו בעינם מחיריהם המירביים של 50 מצרכי יסוד בלבד ונקבע מנגנון לאישור רשמי של העלאות מחירים.

על 400 החברות הגדולות בארגנטינה יהיה למסור דיווחי הוצאות בטרם יעלו את המחירים. עסקים קטנים יותר יצטרכו להגיש דו"חות רק אם רווחיהם השנתיים יעברו על 5 מיליון דולר. אלה שרמת רווחיהם נמוכה יותר, יחוייבו רק להודיע לממשלה על כל העלאת מחירים. לדברי בנקאי זר, זוהי שיטה מורכבת מאוד. „הם (הממשלה) מנסים לתת חופש מסויים, אך עם זאת גם למנוע העברה בלתי נאותה של הוצאות למחירים". אמר.

תקציבה של ארגנטינה ל־1986, שטרם אושר, צופה אינפלציה של 28 אחוזים בלבד השנה, אך לדברי הבנקאי הזר, „אנו נוטים יותר להניח כי היא תגיע ל־60 אחוזים". בנקאי בכיר אחר סבור כי לאור המצב היום ישנה סבירות לאינפלציה חודשית של 5 אחוזים במשך השנה הבאה.

אף־כי יתכן שהדבר לא יפגע במו"מ של ארגנטינה עם קרן המטבע הבינלאומית או עם הבנקים הנושים, סבורים בנקאים כי הגרעון בתקציב עלול לגדול בעקבות תביעות שכר מצד עובדי המדינה ומצידם של העובדים ב־300 החברות שבבעלותה.

לדברי מקור בנק האשראי הארגנטינאי ימתינו הבנקים לאיתות מצוות קרן המטבע הבינלאומית. העושה עתה בבואנוס־איירס כדי לעקוב אחר קיום המטרות של מילוה סיוע — בסך 1.42 מיליארד דולר, שמועד פרעונו מתקרב. „יתכן שקרן המטבע תגיע לפשרה בקשר לאינפלציה, אם יוכחו התנאים ביחס לגרעון הפיסקאלי, אך על הממשלה להגדיל את הכנסותיה הריאליות ולקצץ בהוצאותיה", אמר אחד הבנקאים.

לדברי הבנקאים, „תוכנית אוסטראל" עדיין נהנית מתמיכה פוליטית ניכרת בארגנטינה עצמה ומצד הנושים, אך העדר השקעות הון, על אף התגברות הפעילות התעשייתית באחרונה מצביע, לדעת המקורות, על העדר אמון לטווח ארוך.

הלחץ על שער החליפין בין הדולר לאוסטרל הינו חלש בשל שערי ריבית אטרקטיביים. המגיעים ל־7 אחוזים מעל לאינפלציה, הם מציינים. „תוכנית האוסטראל עלולה להתמוטט, אם המשקיעים יראו התלקחות ממשית של האינפלציה". אמר אחד הבנקאים.

אנדרס וולברג־שטוק
כתב רויטר בבואנוס־איירס

גלגלי הבורסה

מוכרים צמודים כדי לקנות צמודים מהנפקות

במניות החופשיות היתה אתמול מגמה מעורבת, תוך נטייה בולטת לעליות. מספר העליות היה כמעט פי שלושה מאשר ירידות שערים. למניות הסדר היה עודף ביקוש של 2.5 מיליון ש"ח. בבורסה נחלקו הדעות אם גם היום תחזור התיאבון־יתר של הציבור על ההנפקות החדשות של בנק ישראל. אולם נראה, שרבים ממוכרי הצמודות למדד בבורסה מתכוננים לרכוש היום מבנק ישראל. בשוק איגרות החוב היה היצע של 3.5 מיליון ש"ח בצמודות למדד. לצמודות לדולר היה עודף ביקוש של 0.5 מיליון ש"ח.

הציבור השקיע אתמול 4 מיליוני ש"ח בקרנות הנאמנות, תוך העדפת הקרנות הסולידיות.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.5 אג', ב־0.34% ל־1.4810 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7568 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.59 ל־1.605 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 192 שערים, לעומת 66 שירדו ו־124 שנשארו בלי שינוי, מהם עלו 37 ב־5% ויותר ו־13 ירדו ב־5% ויותר. המחזור בשוק המניות התקרב ל־9 מיליוני ש"ח, מזה כ־2.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר עלו (ב־%): פועלים ש' — 0.5; פועלים מ' — 0.6, כללי — 0.1. לעומתן ירדה אי די בי כ' — ב־0.3%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.39% (דיסקונט א') ל־11.76% (אי די בי רג'), הפועלים ש' — 11.60%, הפועלים מ' — 11.54%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היו עליות שערים. עלו (ב־%): אוה"ה — 4.4; הספנות 0.1 — 0.5; הספנות 0.5 — 2.1; פ.ב.י. — 1.0. לעומתן נרשמה ירידה רק בכללי מ"ר 1 ב־0.4%. במניות הבנק הבינלאומי היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשער.

במניות החופשיות בלטו העליות: החברה לישראל 5 — 15.0; חקלאות מכב' — 10.0; בנין — 10.0; אלרן ש' — 10.0; אלרן מ' — „קונים בלבד". לעומתן בלטו הירידות: קרור 1 — 11.3; קרור 0.1 — „מוכרים בלבד פעם שנייה ברציפות"; זיקית 1 — 10.0.

בשוק איגרות החוב היתה נטייה לירידה בצמודות למדד ונטייה לעלייה בצמודות למט"ח. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־4.7 מיליון ש"ח, מזה 907 אלף ש"ח בסוג „שגיא 4.25%".

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.19% ל־1.49%, תוך מחזור של כ־1.1 מיליון ש"ח.

* ליגת תעשיות הודיעה שבניגוד לציפיות, הפסידה 1.9 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 1986 וכי נתוני הרבע הראשון של 1985, מצביעים על מעבר מהפסד לרווח. דירקטוריון החברה ממליץ לחלק הטבה בשיעור של 100%. בשנת 1984 היתה הפסדה ב־5 מיליוני ש"ח.

אלחנן הורוביץ

● חברת דן אנד ברדסטריט בישראל, השלימה החודש עדכון מסיבי של מאגר המידע השיווקי שלה. המאגר הממוחשב, המועמס בימים אלה על מחשביה של מאגר חברות מובילות בישראל, ישמש בקרוב את חברות זרות אשר יבקשו לאתר שותפים עסקיים בישראל. איל ינאי, מנהל חטיבת מידע עסקי בחברה, מסר כי המאגר כולל נתונים על תחום הפעילות של החברות, מחזור, מספר העובדים, יצוא, מנהלים, כתובתן ופרטים מזהים אחרים. איתורי קשרים יכולים להתבצע על־ידי חיתוך כל אחד מפרטי המאגר. המאגר הממוחשב משמש למיקוד מאמצי מכירה ודיוור ישיר של חברות בעולם כולו.

29.5.86

דו"ח בנק ישראל — פרסום מוקדם

למרות מאזן הגירה שלילי — גידול באבטלה

האוכלוסיה הקבועה גדלה ב־1985 ב־1.6 אחוזים בלבד, לאחר 2.1 ו־2.0 אחוזים ב־1983 וב־1984, בהתאמה. האטה זו בקצב גידול האוכלוסייה נבעה בעיקר ממאזן הגירה שלילי. גם בשנים קודמות בעשור האחרון נבעו שינויים בשיעורי הגידול של האוכלוסייה בעיקר מהבדלים במאזן ההגירה. ב־1985 הצטמצם מאוד מספר העולים — כתוצאה מהפסקת העלייה מאתיופיה ומירידת מספר העולים מרוב ארצות המוצא — והגיע ל־11 אלף בלבד (מספר העולים השנתי הקטן ביותר מאז 1953). אך נראה כי מגמת הירידה גברה בשנת 1984; גם השנה, כמו ב־1981, הביאו הגידול בירידה אשתקד, והצטמצמות העלייה, למאזן הגירה שלילי.

התפתחות הירידה מושפעת מאוד מתנאי התעסוקה בארץ ובחו"ל: התגברות הירידה אשתקד הושפעה כנראה מהחמרת מצב התעסוקה בארץ, מחד גיסא, ומשיפור מצב התעסוקה בחו"ל מאידך.

במצב האבטלה ניכרת, זו השנה השנייה, מגמת החמרה, שהגיעה לשיאה (רמה של 7.8 אחוזים) ברביע השלישי של השנה, בעקבות הפעלת התכנית הכלכלית. בממוצע שנתי עלה שיעור האבטלה ל־6.7 אחוזים, לאחר 4.5 אחוזים ו־5.9 אחוזים ב־1983 וב־1984, בהתאמה.

עלייה הדרגתית במשך 1984 הביאה את רמת האבטלה ברביע האחרון של שנה זו ל־6.4 אחוזים. לאחר שיפור קל ברביע הראשון של 1985, שבה רמת האבטלה ועלתה ברביע השני ל־6.6 אחוזים, ועם הירידה התלולה בפעילות הכלכלית ברביע השלישי הגיעה, כאמור, לשיא של 7.8 אחוזים. ברביע האחרון של 1985, כשבפעילות הכלכלית ניכרה התאוששות־מה, ירדה רמת האבטלה שוב ל־6.6 אחוזים. התאוששות זו לא נמשכה ברביע הראשון של 1986 ושיעור האבטלה חזר ועלה ל־7.2 אחוזים.

הוכפלה האבטלה בעיירות הפיתוח

מגמת ההחמרה באבטלה בשנים האחרונות נובעת מקיפאון ממושך בצמיחה, שאינה מדביקה את קצב הגידול של כוח העבודה האזרחי. כתוצאה מכך נחלש בהדרגה הביקוש היחסי לכוח העבודה, כפי שמשתקף במגמת הירידה של שיעור התעסוקה במשק, שהואצה מאוד ב־1985. את השפעת הירידה התלולה של הביקוש לעבודה על האבטלה מיתנה השנה במקצת ירידת שיעור ההשתתפות של האוכלוסייה בכוח העבודה האזרחי, שהשתקפה ביציאתם המוגברת של בני 55 ומעלה מכוח העבודה. נתוני משירות התעסוקה מעידים גם הם, כי החמרת האבטלה בשנים האחרונות נובעת בראש ובראשונה מרפיון בביקוש לעובדים.

ברמת האבטלה ובהתפתחותה ניכר שוני בין מקומות ישוב שונים ואזורים גיאוגרפיים שונים בארץ: האבטלה החמירה במיוחד בעיירות הפיתוח (ישובים עירוניים חדשים) ובאזורים המרוחקים ממרכז הארץ (מחוזות הצפון והדרום), ואילו בערים תל־אביב וחיפה המצב הרבה פחות חמור. בעיירות הפיתוח הגיעה רמת האבטלה השנה ל־10.2 אחוזים בממוצע, לעומת 5.7 אחוזים ו־5.3 אחוזים בערים תל־אביב וחיפה, בהתאמה. בירושלים היה שיעור האבטלה גבוה יותר — 7.5 אחוזים. ברביע השלישי של השנה הגיעה רמת האבטלה במחוזות הצפון והדרום ל־10 אחוזים, לעומת 5.8 אחוזים במחוז תל־אביב, 8.6 אחוזים במחוז ירושלים ו־7.4 אחוזים במחוז חיפה (כולל הקריות).

על התגברות האבטלה בשנתיים האחרונות מעידים גם שינויים במאפיינים השונים של אוכלוסיית הבלתי מועסקים: על העמקת האבטלה מעיד גידול שיעורים של אלה שחיפשו עבודה 5 שבועות ויותר בקרב הבלתי מועסקים.

צ.ט.

התוכנית הכלכלית לא חוללה כל שינוי במשק הישראלי

את עיקר ההצלחה של התוכנית הכלכלית יש לייחס לגורמים חיצוניים, שהם יותר בבחינת מזל מאשר שכל — קובעים כלכלני חברת הייעוץ „מיטב" בניתוח ההתרחשויות במשק הישראלי.

אומנם, מציינים הכלכלנים, התוכנית שהופעלה היתה מקיפה, וייחודה בכך שהיא עסקה בדרמטיות על האינפלציה ועל המאזן המסחרי, וההצלחות שנרשמו בתחומים אלה חשפו גם תודות לגורמים שהיו כלולים בתוכנית, כשחיקת שכר, קיצוץ בתקציב הממשלה, הקפאת הפיחות. אולם את עיקר ההצלחה יש לייחס לגורמים חיצוניים.

התוכנית הכלכלית של הממשלה יכולה לזקוף לעצמה הישג ברור אחד — בתחום האינפלציה. היא הביאה עד כה לבלימה משמעותית בקצב האינפלציה, מרמה חודשית ממוצעת של כ־14% בשלושת החודשים שקדמו להפעלה, לכ־2% מאז הפעלתה. הבלימה, והירידה הרגיעה והיציבות שהיא הביאה על המשק ועל שוק ההון, הכניסו מעט של יתר־ודאות ב„כללי המשחק", הקלו על תכנון משקי, פיסקאלי ומפעלי ואיפשרו לאוצר לסחור תוכות־פנים באורח מרשים וללא ספק זה בבחינת הישג שאין לזלזל בו. עם זאת, אין להפריז גם במשמעותו הכלכלית הכספית, במיוחד כשהוא נובע בעיקר מגורמים אקסוגניים לתוכנית הכלכלית, שלממשלה אין חלק בהם או שחלקה בהם משני ותלוי.

● ירידה דראסטית במחירי הנפט בעולם — זו הועברה בחלקה לצרכן התעשייתי, הפרטי וכד', והביאה להורדת עלויות במשק ולהקטנת לחצים אינפלציוניים, כאשר האוצר משתמש בה לקיזוז השפעה אינפלציונית של העלאת מחירים יזומה על־ידו במוצרים המסובסדים. כך עלה בידו לקצץ בתקציב הסובסידיות. כאשר התוצאה נטו מבחינת האינפלציה קרובה לאפס. ירידת מחירים זו, וירידה במחירי חומרי גלם נוספים שהמשק הישראלי מייבא, תרמו לשיפור במאזן המסחרי והן כשלעצמן הביאו, להערכת כלכלני „מיטב" לירידה בגרעון המסחרי השנתי של יותר ממיליארד דולר. אם מחירי הנפט יישארו ברמתם כיום, הרי שהחסכון של המשק הינו על אופי קבוע בזירת המט"ח, אך לא כן בתוכנית אפשרות האוצר להמשיך ולקזז השפעה אינפלציונית מכיוונים אחרים. אומנם נותר עדיין „מרווח משחק", אך יש לזכור שירידת מחירי הנפט, וירידת מחירי המוצרים הנגזרים ממנו, ימצאו את עצמן בחודשים הקרובים.

תיתכן התחזקות נוספת של כ־15% במטבעות האירופיים

● סיוע החירום האמריקני — תרומתו להצלחת התוכנית הכלכלית אינה מוטלת בספק. הוא סייע הן לשיפור מצב יתרות מט"ח באופן ישיר והן למעמדה הבינלאומי של ישראל הלווה, באופן עקיף. הוא העניק לאוצר מרווח נשימה לצעדים כלכליים שונים, בלי שיהיה מוטרד באותה עת מחזית יתרות המט"ח. הוא אפשר לאוצר להשתמש בדולר כעוגן מוניטארי בלי להזדקק לפיחות ובלי ליצור בכך לחצים אינפלציוניים. אולם, סיוע זה הינו חד־פעמיים (יתרתו תועבר כנראה החודש), ולפיכך גם השפעתו זמנית ומוגבלת.

● התחזקות המטבעות האירופיים — זו סייעה לאוצר לבצע פיחות דה־פאקטו כלפי סל המטבעות, ובכך לסייע ליצוא (ובעיקר לטקסטיל) בלי לגרום לחץ אינפלציוני, שכן בתודעת הציבור, ה„חושב בדולרים", אין פיחות — שהרי שער השקל ביחס לדולר הוא המשמש כ„רגל" של התוכנית. תהליך זה אינו רחוק כיום ממיצויו, כאשר דולר אמריקני אחד שווה 2.16 מארקים גרמניים, אף כי תיתכן התחזקות נוספת של המטבעות האירופיים בשיעור של כ־15%. אגב, גם התפתחות זו סייעה להגדלה דולרית ביתרות מט"ח של ישראל, תודות למרכיב מסויים של מטבעות אירופיים בהן.

● שחיקת השכר — להסכמת ההסתדרות לשחיקה דראסטית בשכר העובדים היה חלק חשוב בבלימת האינפלציה ובשיפור המאזן המסחרי, שכן היא הביאה לאיפוק בביקושים המקומיים לזמן־מה. אולם מאז כבר חזר השכר לרמתו הריאלית מערב התוכנית, וזה על־פי התוכנית עצמה, כך שהוא מיצה עצמו לחלוטין, הביקוש המקומי מגלה שוב סימנים ברורים של התאוששות, מה שעתיד להתבטא הן בשיעור האינפלציה והן בגרעון במאזן המסחרי.

נמשכת הלאמת המשק

לסיכום, מה שחשוב לקבוע, אומרים כלכלני „מיטב", הוא ששום דבר בסיסי לא השתנה במשק הישראלי מאז הפעלת התוכנית, פרט לשינוי ב„מבנה האינפלציוני". מבנה המשק לא השתנה; לא היה מעבר מהשירותים לתעשייה, אלא להיפך — עיקר הפיטורים היו דווקא בסקטור היצרני. סקטור זה נחנק ע"י מסים בשיעור שאינו מתקבל על הדעת. הלאמת המשק דה־פאקטו ע"י הממשלה נמשכת בשיטת ה„פיסות הזוחל" — מעורבותה במשק ובשוק ההון רחוקה מכל מידה. בקצרה, אף לא אחד מחוליי הכלכלה הישראלית חלף, ובמצב זה אין מקום לדבר על „צמיחה".

אייל שגב

גידול של 16.5% במקבלי פנסיה

בשנת המאזן שהסתיימה ב־31 דצמבר 1985 גדל מספר מקבלי הפנסיה ב„קרן מקפת" בשיעור 16.5 אחוז — 9,216 לעומת 7,914 בסוף 1984 — מסר אתמול עו"ד יצחק שילון, מנכ"ל הקרן, במסיבת עיתונאים עם כתבים כלכליים בתל־אביב.

לדבריו, הגידול בא כתוצאה מהתמוטטות „אתא" והוצאת מספר גדול של עובדים במפעלי תעשייה ושירותים לפנסיה מוקדמת. שילון ציין, כי גם תשלומי הפנסיה גדלו ב־1985 ועמדו על כ־49 מיליון ש"ח, לעומת כ־40 ש"ח בשנת 1984.

בענף הפנסיה המקיפה, שהוא הענף העיקרי בקרן, חל גידול של 34 אחוז ב־1985, מ־352 מיליון ש"ח ב־1984 ל־1.4 מיליארד ש"ח, עלייה נומינאלית של 290 אחוז, 34 אחוז מעל למדד. בענף פנסיית היסוד חלה ירידה ריאלית — 11 מיליון ש"ח ב־1985 לעומת 7 מיליון ש"ח ב־1984.

עוד מסר, כי ההון הצבור של הקרן גדל ב־31 אחוז לעומת 1984, כ־1.5 מיליארד ש"ח בסוף 1985 לעומת 380 ש"ח בסוף 1984. הוא הסביר את הגידול בהצטרפות חברות כמו „בזק", „סאיטקס", „י.ב.מ." ואחרות, שרכשו זכויות לעובדים.

חיים מרגלית

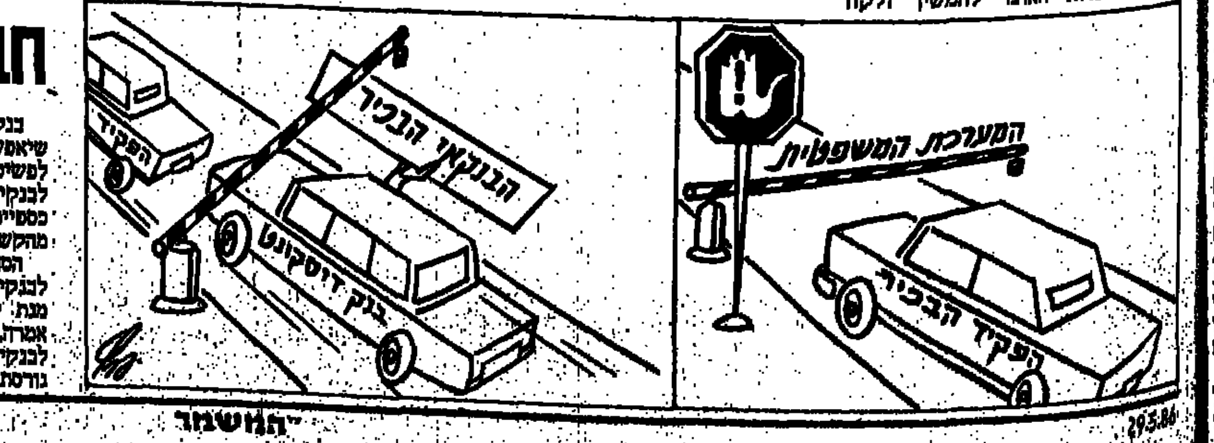

29.5.86

טור החדשות

מזהירים מיישום המלצות ועדת בייסקי

פרופ' יאיר אורלגר ופרופ' יוסף גרוס מונו בימים אלה כיועצים מיוחדים של ועדת הכנסת לביקורת המדינה, לנושא יישום המלצות דו"ח בייסקי.

פרופ' אורלגר, שהופיע שלשום לפני הוועדה, הזהיר מפני יישום מהיר מדי של כל המלצות ועדת בייסקי. לדבריו, בעולם קיימת מגמה הפוכה מזו המשתמעת מדו"ח בייסקי, כלומר ריכוז של פעילות שוק ההון בידי גופים גדולים ובכלל זה הבנקים. בבריטניה רוכשים הבנקים את עסקיהם של „עושי שוק" (ג'וברס), וגם בארה"ב יש נטייה לאפשר לבנקים להיכנס מחדש לעסקי מניות.

גם ד"ר מאיר חת, היו"ר היוצא של הבורסה לניירות־ערך, מזהיר מפני נסיון ליישום מהיר של ההמלצות בדבר הוצאת הבנקים משוק ההון. ד"ר חת אמר, שאם תהיה הפרדה כללית של עסקי הבנקים מקופות גמל, עלול הדבר לגרום הפסדים ניכרים למערכת הבנקאית, ולעלות גדולה לצורך הקמת המערך החדש.

אייל שגב

עסקי המים נתגלו כעסקי אוויר

„עסקי אוויר" („לופט־גשפטען") הם מושג לעסקות לא־כדאיות. אך מתברר שגם עסקי מים לא תמיד כדאיים.

בארץ פועלות שתי חברות, „מעיינות מי הירדן" ו„מעיינות עדן", העוסקות בייצור בקבוקים ומילויים במים מינרליים, הנשאבים על־ידן ממעיינות קצרין שברמת הגולן. את המוצר המוגמר משווקות החברות באמצעות חברת „תבורי", יצרן משקאות קלים. אולם מתברר, שעסקי המים אינם כדאיים. „מעיינות מי הירדן" הגדילה את הפסדיה בשנת 1985 מ־34,576 ש"ח לכ־90 אלף ש"ח ו„עדן" צמצמה אומנם את הפסדיה, אך הם עדיין הסתכמו ב־34,219 ש"ח ב־1985 לעומת 48,115 ש"ח ב־1984.

בסה"כ הפסידו שתי החברות יותר מ־124 אלף ש"ח על מחזור מכירות של 571 אלף ש"ח, לעומת הפסד של 82,691 ש"ח על מחזור מכירות של 363 אלף ש"ח ב־1984. עתה מנסות החברות לפתח קו ייצור חדש למילוי מים מינרליים מוגזים, וכן לפתוח קו ייצור של „מים קדושים", לשיווק בארצות של העולם הנוצרי.

אגב, הגידול במכירות בשנת 1985 נבע מיצוא ישיר שביצעו החברות לארה"ב, משנת השיא בתיירות ב־1985 ומהעובדה שהקיץ השנה היה חם וארוך. המפעל של החברות ממוקם בקצרין שברמת הגולן והוא כולל שתי מחלקות, מחלקה לייצור בקבוקי פי.וי.סי וקו מילוי למים וסודה מינרליים.

במניות החברות מחזיקים חברת „יישום" (84%) ובמעיינות „מי הירדן" שותפים עיטה רוני נפתלי 50% בהצבעה ו־26% בהון, ו„קסטיליו הולדינג" חברה זרה, 40% בהון. ב„עדן" — „אבון הולדינג" 40% בהון ו־50% בכוח ההצבעה ובעלי מניות אחרים — 26%.

א.ש.

יינתן פיצוי בגין שחיקת פיצויי פיטורין

התאחדות התעשיינים שיגרה בימים אלה חוזר לחבריה, ובו הסבר על התיקון שנעשה באחרונה בחוק פיצויי פיטורין ומיהם הזכאים לקבלת הפרשים בגין אותו תיקון. בחוזר לחברים נאמר, כי התיקון נתקבל למרות התנגדות שהובעה על־ידי ההתאחדות.

על פי דברי ההסבר של התעשיינים, סעיף 2 לחוק הוא „הוראת שעה" וחל רק על עובדים אשר יחסי העבודה בינם למעסיקים נפסקו בתקופה שבין 1.11.84 עד 31.3.86 („התקופה הקובעת"). כוונת יוזמי החוק היתה להחזיר לעובדים שפוטרו באותה תקופה, שהיתה כידוע תקופה בה נשחק השכר כתוצאה מעסקות החבילה והתכנית הכלכלית, חלק מהשחיקה בפיצויי הפיטורים שנגרמה בעקבות כך.

העובדים אשר נפסקה עבודתם ב„תקופה הקובעת" והיו זכאים עקב כך לפיצויי פיטורים, יהיו זכאים לקבל ממעסיקם תוספת לסכום פיצויי הפיטורים אשר להם היו זכאים לפי החוק כשיעור שנקבע בחוק.

עובד שקיבל פיצויי פיטורים בסכום העולה על שיעור הפיצויים הרגיל, יופחת סכום התוספת שכבר קיבל מסכום התוספת לה הוא זכאי בהתאם להוראת השעה.

התוספת המתחייבת מ„הוראת השעה" אינה חלה על עובדים ששכרם צמוד למלוא השינוי במדד־המחירים לצרכן או למטבע־חוץ.

אם קיבל העובד ב„תקופה הקובעת" תוספת שכר מכוח הסכם קיבוצי שנעשה ב„תקופה הקובעת", יקטן שיעור התוספת לפיצויי הפיטורים בהתאם להוראת השעה בשיעור תוספת השכר שקיבל פחות 5%.

המעביד חייב בתשלום התוספת המתחייבת מ„הוראת השעה" רק לאחר שהעובד הזכאי הגיש לו דרישה בכתב עד יום 1.5.87. על המעביד לשלם לזכאי את התוספת תוך 30 יום מיום מסירת הדרישה כנ"ל. אחרת יראו החל מאותו יום את התשלום כמולן בהתאם לחוק הגנת השכר.

החוזר מדגיש, כי „הוראת השעה" אינה חלה על מעסיקים ועובדים אשר חל עליהם הסכם הפנסיה המקיפה בין ההתאחדות להסתדרות, כאשר ההפרשות בהתאם להסכם זה הן במקום תשלום פיצויי הפיטורים. אשר לפיצויי הפיטורים בגין התקופה אין „הוראת השעה" חלה עליהם. במידה שלא הופקדו, והמעביד שילם את פיצויי הפיטורים בגין תקופה זו ישירות לעובד; זכאי העובד לתוספת בהתאם לחוק הרצ"ב בגין אותה תקופה.

א.ש.

בנק המזרחי יאשר התפטרות מאיר

מועצת המנהלים של בנק המזרחי תתכנס בשבוע הבא לישיבה נוספת בה יאשר הדירקטוריון את התפטרותו של אהרן מאיר, מנכ"ל הבנק.

עד אתמול לא היה ברור אם מועצת המנהלים תמנה גם מנכ"ל חדש לבנק. הדיונים בנושא זה טרם נסתיימו.

א.ש.

הבנקים יורשו לשקם חברות בפשיטת־רגל

בנק ישראל מבקש להנהיג שינוי בחקיקה, שיאפשר לבנקים לקלוט חברות שנקלעו לפשיטות־רגל. חקיקה זו, אם תאושר, תאפשר לבנקים לקלוט חברות שנקלעו לקשיים כספיים, ולטפח אותן, על מנת לחלצן מהקשיים הכספיים, ולאחר מכן למכור אותן.

הסדר דומה קיים גם בארה"ב והוא מאפשר לבנקים לקלוט חברות שנקלעו לקשיים על מנת להבריא אותן. המפקחת על הבנקים אמרה, כי היא תומכת בחקיקה אשר תאפשר לבנקים לטפל באותן חברות, אך כי היא גורסת שעל הבנקים להפריד בין עסקים בנקאיים לבין עסקים שאינם בנקאיים.

עוד מתברר, כי בנק ישראל עומד לפרסם קריטריונים לטיפול בלווים בעייתיים, על מנת למנוע הסתבכויות מהבנקים.

תחום נוסף בו יפעל בנק ישראל הוא הקטנת היקף ההלוואות של בנקים ללווים בודדים. להערכת בנק ישראל, ישנם עדיין מספר לווים שהם „גדולים על הבנקים" והכוונה היא להקטין את ההלוואות של הבנקים לאותם לווים, לאחר שיימצאו להם מקורות מימון אלטרנטיביים.

א.ש.

מפוף ומשם

פסטיבל ישראל

ג'ז מחשמל

צ'יק קוריאה ואלקטריק באנד – שילוב מבטיח

מאת עמית רוט

"הלהקה החשמלית" של צ'יק קוריאה — קלידן הג'ז המצליח — תופיע שלוש הופעות גדולות בשטח פתוח בישראל.

להופעה בבריכת הסולטן ב־2 ביוני, במסגרת פסטיבאל ישראל, יקדמו ההופעה באמפיתיאטרון צמח בחוף הכינרת, ב־30 במאי, ובאמפיתיאטרון בקיסריה ב־31.5. את ההופעות בקיסריה ובבריכת הסולטן תפתח שלישיה של מוסיקאים מעולים: הבאסיסט החשמלי — מירוסלב ויטוס, הגיטאריסט — לארי קוריאל והמתופף — בוב מוזס. מאחר שכל הפוקוס ביחסי הציבור לקראת המופעים נופל על צ'יק קוריאה, שהוא אומנם קלידן ומלחין מצויין ומצליח (ואנחנו כבר התייחסנו אליו בחותם שהוקדש לפסטיבאל ישראל), אתייחס לדווקא לויטוס ולקוריאל, שרשמו דפים לא פחות מפוארים וחשובים בתולדות הג'ז ולא ראויים להצנעה שלה הם זוכים.

קוריאל היה אולי הגיטאריסט האמריקני החשוב ביותר בג'ז המודרני, מסוף שנות ה־60 ועד לאמצע שנות ה־70, ורבים מתקליטיו היו אבני־דרך בהתפתחות הג'ז־רוק. בנוסף ליכולת הנגינה שהרהימה רבים, השתמש קוריאל בתכנים מוסיקאליים של ריתם־אנד־בלוז, שהיו מוכרים ואהובים על כל נגן רוק ויחד עם זה היה נסיוני ומחדש. קוריאל שינה במידה רבה את הסבך של המלים ג'ז ורוק, והיצירות הפסיכודאליות שלו בשנות ה־60, כמו הבלוז החשמלי שניתן עם גיטארה פאז וכמו כל הגיטאריסטים בתקופתו. הוא הושפע רבות מג'ימי הינדריקס, נכנסו לאנצי־קלופדיות של רוק וג'ז והשפיעו רבות על המוזיקה בין השניים. למרבה האירוניה, קוריאל לא הסתדר עם הפיתוח של הסגנון והרוח המוסיקאלית החדשה ונסוג באמצע שנות ה־70 ממעמדו החשוב. עם זאת, הוא נשאר גיטאריסט מתונן ומתרכז היום בגיטארה האקוסטית ובעיבודים משלו ליצירות ג'ז וקלאסיות מוכרות.

שותפו לשלישיה שתופיע בארץ הוא באסיסט ממוצא צ'כי, וירוסלוב ויטוס, שהיגר לארה"ב באמצע שנות ה־60 ובלט מייד כאחד הבאסיסטים המבוקשים ביותר. פירסומו הגדול בא לו כחיותו חבר מייסד, ביחד עם ווין שורטר וג'ו זווינול, בלהקת "תחזית מזג האוויר" משנת 71'. לאחר שהשתתף בשני תקליטים של הלהקה הוא פרש והמשיך בקאריירת הסולו שלו, והוציא תקליטים טובים, בהם שיתף נגנים ידועים כג'ון מקלפלין והרבי הנקוק וג'ק דה ז'ונט, ויטוס הוא וירטואוז באס, שתרם לשינוי פני הכלי שלו בג'ז העכשווי. השילוב קוריאל־ויטוס עם המתופף הטוב והידוע בובי מוזס, הוא שילוב מבטיח ומעורר ציפיה ויותר מאשר פתיחה הולמת ללהקתו של צ'יק קוריאה. מה שמזכיר לי, שבשנות ה־60 היה מייק דייוויס הגדול פותח קונצרטים של דרדקי רוק לעיני קהל, לעתים קרובות אדיש ולא מתעניין.

אל תתנו שזה יקרה לכם.

קצת היסטוריה

רגאי ללא מלך

מאת עופר ניר

כאשר נפטר, ב־11 במאי 1981, היה בוב מארלי מוסיקאי הרגאי הפופולרי והמוכר בעולם. הוא, למעשה, האחראי העיקרי, אם לא הבלעדי, להצלחה הבינלאומית של סגנון זה. כינו אותו "מלך הרגאי". אחרים ראו בו "משורר הראסטה". למעריציו, היה בדרגה נמוכה מזו של מנהיג. למוסיקאים עמיתים, היה מקור של השראה. לארבעת חבריו להקת "מלודי מייקרס" הוא היה, פשוט, אב.

מארלי נפטר מסרטן, בבית־חולים במיאמי, לשם בא כדי לבקר את אמו. הוא היה בדרכו חזרה לקינגסטון, בירת ג'מייקה, שם רצה למות. הלווייתו הפכה לאירוע ממלכתי, בנוכחותם של ראשי־המדינה, פקידים בכירים וגם מאות־אלפי מעריצים פשוטים, עניים. איתם גדל, מהם צמח. הסרטן הזה התפשט מרגלו. לעבר ריאתו, מוחו, כל גופו. האיש החסון, שאהב לשחק כדורגל עם חברי להקתו, הפך לשבר־כלי. אבל כל זמן שיכול היה לעמוד על הבמה ולהופיע לפני קהל מעריציו, עשה כן.

מארלי היה בנם של קצין צבא בריטי, לבן, ואם ילידת האי, שחורה, צעירה מבעלה בשלושים שנה ויותר. מארלי האב נטש את רעייתו ובנו זמן קצר לאחר הולדתו של רוברט נסטה, המכונה בוב. הבן בילה את רוב שנות ילדותו ברעיית עדר העזים של סבו, אבי־אמו. הוא אהב להאזין לרדיו, למוסיקת נשמה אמריקנית, שהיתה הסגנון הפופולארי ביותר בתחנות המקומיות. יחד עם חברו הטוב, בֶּני ליווינגסטון, הקים להקה בשם "הרוד־בויז המקוננים". הרוד בויז היו בני־נוער שהסתובבו בחבורות נוסח הכנופיות האופנתיות באנגליה של סוף שנות ה־50 וראשית שנות ה־60. מארלי, ליווינגסטון וחבר שלישי, פיטר טוש, הקליטו שיר בשם "הרגעו", שהפך ללהיט ענק בג'מייקה.

המפיק שלהם שינה את שמם ל"המקוננים". במרוצת השנים הבאות, עד סוף שנות ה־60, הפכו מארלי ולהקתו לכוכבי ה"סקא" והרגאי הפופולריים ביותר באי. מארלי ניסה לפרוץ גם לשוק הבריטי. תחילה, ללא הצלחה רבה.

אבל בעקבות ביצועו של אריק קלפטון לשירו של מארלי "אני יריתי בשריף", הפך גם הוא לסופרסטאר עולמי.

להיטים שלו כמו "לא אשה, אל תבכי", "עמוד על זכויותיך" ו"התוכל להיות נאהב" ואלבומים כמו "נאטי דרד", "קאיה", "אקסודוס" ורבים נוספים — נמכרו עד עתה ביותר ממאה וחמישים מיליון דולר. את המורשת שלו נושאים רעייתו, ריטה, וארבעה מילדיו, שהקימו את להקת "מלודי מייקרס".

ממשלת ג'מייקה הוציאה סדרת בולים עם דיוקנו ולא מכבר נפתח בקינגסטון מוזיאון המיוחד למארלי ולמוסיקה שלו. מארלי, שהיה איש ראסטה אדוק (הראסטה מאמינים כי היילה סלאסי המנוח היה מלכם, צאצא ישיר של שלמה המלך ומלכת שבא. הם צמחונים, מעשנים מריחואנה כדי להשיג ריכוז עילאי בשעת המדיטציה. הם רואים עצמם כצאצאי ישראל, השואפים לחיות בציון, היא אפריקה, ומקוננים על בבל הרשעה בה הם חיים עד שיגיעו לגן־העדן הנכסף) — נחשב כיום, בקרב מאמיני הראסטה, לקדוש נערץ, לפחות באותה דרגה כמו היילה סלאסי. פיטר טוש, דיליננג'ר, ילומן, "אסוואד" ושאר אמני הרגאי הולכים כולם בנתיב שסלל עבורם בוב מארלי. איש מהם אינו יכול להתמודד איתו. גם כיום, חמש שנים לאחר מותו, על תואר מוסיקאי הרגאי המוכר בעולם. ספק אם יקום מתחרה לתואר, בעתיד הנראה לעין.

בוב מארלי – כמעט נביא

מה חדש?

בוב גלדוף, סולו

מאת עופר ניר

כאשר החל בוב גלדוף להיות מעורב בסיפור ה"בנד אייד" ואחר־כך ה"לייב איידי", היו כמה ציניקנים שאמרו כי הוא מנסה לבנות לעצמו בסיס, קריירה מחוץ ללהקה. לבאורה, נראה שצדקו. לא מכבר הודיע כי יקליט תקליט סולו, מחוץ להרכב להקתו "עכברושי בומטאון". לא מכבר, אגב, יצאה באנגלית האוטוביו־גרפיה שלו, הנקראת "ובכן, זהו זה?"

גלדוף, שלאחרונה הודיע על תמיכה פומבית בלייבור ועורר בכך גל של שמועות בדבר הצטרפותו לפעילות פוליטית במפלגה, שעשויה להביא אותו בסופו של דבר גם לפרלמנט הבריטי, אמר כי ההחלטה להוציא תקליט סולו כמעט ונכפתה עליו בידי חברת התקליטים שלו. אלמלא היה מסכים, אמר גלדוף, לא היתה מוכנה החברה לחדש את החוזה עם להקת "עכברושי בומטאון". השיקול, הציני אולי, מאחורי הרצון לראות תקליט סולו של גלדוף, נובע מן התחושה שהקהל יקנה תקליט כזה, ולו רק כמחווה של הערכה לאיש שעורר את מצפון העולם למצוקת הרעב באפריקה.

קולות צדקניים בבריטניה התרעמו על כך שגלדוף לא תרם את רווחיו הצפויים מן האוטוביוגרפיה שלו לקרן ה"בנד אייד". גלדוף אמר כי כתיבת הספר היתה הדרך היחידה, מכובדת, לכסות את ההפסדים הכבדים שנגרמו לו בשל הפעילות האינטנסיבית למען אפריקה. "השתמשתי בכספי המיקרמה כדי לכסות חובות ואיני חושב שארוויח מני אחד מן הספר, הכל יילך לכיסוי החובות", אמר גלדוף.

הזמר, שהפך לגיבור עממי כמעט, מעורב כעת בפרוייקט חדש, "עזרה עצמית", למען צעירים מובטלים באירלנד. גלדוף הבטיח לתרום לאירוע, כמו גם חברי להקות אירויות אחרות, הפועלות כיום בלונדון, ובראשן, להקת "יו.2". במסגרת מיבצע ה"עזרה העצמית" יופיעו להקות ואמנים במופע שיועבר בשידור חי בטלוויזיה של אירלנד ותוך כדי השידור יוכלו מעסיקים להתקשר לאולפן ולהציע מישרות למובטלים. תרומות יתקבלו בברכה.

יום־הולדת שמח בוומבלי

"מסיבת יום־הולדת" מיוחדת תתקיים באולם וומבלי בלונדון ב־20 ביוני, לציון 10 שנים ליסודה של "קרן הנסיך", שהקים הנסיך צ'רלס, לאיסוף כספים למען ילדים נזקקים בבריטניה ובעולם כולו.

המסיבה המוסיקלית הזו תציג להקות כמו "סטאטוס־קוו" ו"ארץ גדולה", אבל הגולה תהיה הופעתה של להקה חדשה והרשומה, הרכב צמרת, שיכלול שמות מפורסמים כמו פול יאנג, הווארד ג'ונס, פיל קולינס, טינה טרנר, מארק קנופלר, אריק קלפטון ואחרים. בינתיים אין סיכוי שהופעתו של הרכב הכוכבים הזה יוקלט או יצולם. מי שלא יהיה שם.

בוב גלדוף – פעילות פוליטית

תקליט

לנון חי בניו־יורק

תקליט חדש לג'ון לנון

מאת עמית רוט

בשש השנים מאז שנרצח ג'ון לנון היה השימוש בדמותו למטרות מסחריות מוגבל מאד. התקליט "ג'ון לנון בהופעה חיה בניו־יורק", שיצא לאחרונה בארץ ובכל העולם, הוא אלבום מזכרת מהופעת צדקה שהווה לנון־אונו ערך ב־30 באוגוסט 1972, למען ילדים סגועי מוחין, במדיסון סקוויר גארדן.

להקלטה הזאת, שנערכה בהשגחתו של פיל ספקטור הגדול, ציפו רבים. לאור הסרטונים הטובים שמסתובבים כבר כמה שנים מההופעה הזאת. ההקלטה המקורית היא באיכות סבירה ועירבול הצליל הלא־שיגרתי של התקליט החדש נועד לחפות על חסרונותיה, כמו גם העברה למאסטר דיגיטלי, אך שום פרט טכני לא יכול להסות את העובדה שאנו שומעים כאן לנון עייף למדי.

חשירים, מאלבומי הסולו של לנון ומיקו אונו (ועוד) ומאלבומי החיפושיות, מציגים אך הביצועים קצת פחות. חלק מזה באשמת לנון וחלק בגלל ההפקה המרושלת והגועה הלהקה שמנגנת בקונצרט הזה היא אותה להקה ואיתה הקליטו לנון ויוקו באותה עת את התקליט "מעט זמן בניו־יורק". להקה זוכרון טיל, שהיא קבוצה של נגנים מקצועיים ולא מבריקים שהיו ידועים ברעות הפוליטיות השמאלניות שלהם.

ג'ון לנון בהופעה חיה בניו־יורק הוא תקליט שהיה צריך לצאת כוכות השיר האספני שלו, והעטיפה היפה + דף גבעוני + שתי תמונות גדולות (אחת מהן בכלל לא שייכת לתקופה) מעניקות לו מימד היסטורי שקצת גדול עליו. בסך הכל זו הקלטה של קונצרט שמקבלת עוצמה כשמשמיעים אותה בווליום חזק. טכנאי ההקלטות שערך את המוסיקה באולפנים בניו־יורק הוא יונתן פולו מסביון.

אורחים

כל הג'אז הזה

מאת עמית רוט

הרבה ג'אז, וג'אז טוב, יביאו ביוני מחו"ל.

אגברטו ג'יסמונטי, סטנתרן, גיטאריסטו ומלחין, חוזר לארץ בפעם השלישית, לשלוש הופעות. בהרכב הפעם שני חברים בלהקתו הבראזילאית של ג'יסמונטי (ג'יסמונט בפורטוגזית), סטנתר־גיטאריסטו ואיש כלי הקשה, שמבטיחים מוסיקה בהופעת המוסיקאי המרתק הזה, שנערץ על־ידי רבים מאמני הג'אז המודרניים.

עוד אחד שחוזר הוא גיטאריסט הפולק־ג'אז האיטי, פייר בן סוסן, צרפתי ממוצא מרוקני עם שורשים יהודיים — שעד להופעתו לפני חצי שנה בפסטיבל הגיטארות בבית־לסין לא היה מוכר בארץ. בן סוסן הוא גיטאריסט טוב, שמשתמש בגיטארה אקוסטית עם אפקטים ומצטיין במיוחד בהופעות חיות, שהיקנו לו מוניטין רציני בארה"ב ובאירופה. הפעם הוא יבוא עם איש כלי ההקשה רוברט (בובי) תומאס, שניגן כעבר עם ה"רולס רויס" של הג'אז־רוק — להקת "תחזית מזג האוויר".

תומאס מחליף את שיאמל מקטה ההודי, שהיה אמור לבוא, נפגע בתאונת דרכים ונמנע עקב כך מהופעות. החלמה מהירה לשיאמל וברוך הבא לתומאס.

ההופעה השלישית שתתקיים ביוני עד פתות שיגרתית — המשיכתו של אחד החשובים במוסיקאי הג'אז הבריטים, ג'ון קולייר. הופעת ג'אז שרודשת מהמאזין הרבה הבנה ותשומת לב, כי קולייר איננו ברמת המוסיקאים החולמניים של אי.סי.אמ.

כל השמע המרתק הזה יבוא לאחר הופעתו ה"אלקטריק בנד" של צ'יק קוריאה, כלל־ופעה אחת בפסטיבל ישראל, שיפתחו על־ידי להקתו של הגיטאריסט לארי קוריאל החל בסוף מאי.

חדשות

החרפה במצבו של אסיר ציון אדלשטיין

אסיר ציון יולי אדלשטיין בן 27 הועבר בשבועות אלה ממחנה ריכוז במזרח סיביר, שם החזק במשך התקופה האחרונה, אל יער בכוורן מסכבה, מרחק אלפי קילומטרים, בתנאים קשים השורים ברכבות ובמשאיות חסויות, בעוד מצבו הבריאותי ירוד ביותר.

פעילי הסורביטים מסרבים לקבל עכות תרופות שהוא זקוק להן ושנשלחו אליו על־ידי קרובי משפחתו ממקומות שונים בברית־המועצות. התרופות החזרו למקור שלהם ללא הסבר. גם מנות מזון שנשלחו אליו קרובים לא הגיעו ליעדם, ואדלשטיין ניזון באוכל של אסיר, חסר בסיסים תזונתיים חיוניים ביותר.

פרטים אלו נודעו בימי אלה בחוג חבריו וידידיו של אדלשטיין מעולי ברית־המועצות הנמצאים בארץ מפי עדי ראייה לסבלו ולרדיפתו.

בידיעות נמסר, כי נודע המקום שאליו הועבר אדלשטיין בקרבת מוסקבה וייתכן שהוא אושפז בבית־חולים, לאחר שהוכרו גם לסוביטים מצבו הבריאות האנוש.

יולי אדלשטיין נעצר בספטמבר 1984, על עיסוקו בהוראת העברית במוסקבה. (עתים)

● ילדים ומבוגרים לומדים כיצד לצפות באורח ביקורתי בטלויזיה במסגרת פרוייקט חינוכי ראשון מסוגו שיזמו אנשי ביה"ס לעובדי הוראה בכירים ע"ש עמנואל יפה בירושלים.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי

ירושלים

הודעה בדבר הפקדת

שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים וכמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא: תכנית מס' 2058 ב' שינוי מס' 1/85 לתכניות מס' 2058 ו־2058 א'.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים, שכ' קרית מטרסדורף, רח' סנים מאירות מס' 16, גוש 30234 חלקה 90 (חלק), שטח בין קואורדינטות אורך "169225 169185 ובין קואורדינטות רוחב "133610 133570, הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שנוי ייעוד שטח מאזור מסחרי מיוחד לאזור מגורים 2.

ב. קביעת חזית מסחרית.

ג. קביעת בנוי חדש וקביעת קו בנין אפס לחזית.

ד. שנוי גבולות שטח צבורי פתוח שעפ"י תכנית מס' 2058 א' ושנוי ייעודו לאזור מגורים 2.

ה. חלוקה חדשה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, כבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה (מה' מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים).

ר. לוי, יו"ר הועדה המחוזית

15 באפריל 1986, ו' ניסן התשמ"ו

הועדה המקומית לתכנון ובניה

מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק לתכנון והבניה תשכ"ה–1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6598 חלקה: 151 ברחוב: למרחב 1 המסומנת באזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה למגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, כמקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

ת.ב. 3664

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה

מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי

תל־אביב־יפו

הודעה על הכנת

שינוי תכנית מתאר/מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית תכנית מפורטת מס' 2372 שינוי מס' 1 לשנת 1986 של תכנית מפורטת ארמות מזרח תל־אביב (תקף 1943).

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש 6213 חלקה 644, מקום: רח' ויצמן פינת רח' זכרון יעקב (בית ליסין).

מרדכי כהנא, יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר

בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149

לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

שוטל ישעיהו הגיש בקשה להוצאת היתר בנייה בגוש 6122 חלקה 1026 באזור ב' בהקלות בתכנית מס' 19508 לבנות בנין בן 4 קומות מעל קומה מפולשת/מרתף ברח' מימון 43. תבאות:

(4%) אחוזים בנין בניה בעליה ושפור תנאי דיור מעל האחוזים המותרים. וזה שלא כהת־אם לתכנית בנין ערים 166א' חלה במקום. כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה ב־משרדי הועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

מועצה אזורית

עמק הירדן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן

הודעה לפי סעיף 149

לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן הוגשה על ידי שם: מולס יעקב, כתובת — נוה עובד פוריה, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם היישוב נוה־עובד פוריה, גוש 15317 חלקה 136 מגרש 351 ושהוה הקלה לגבי המותר בקו בנין צדי, דהיינו בניה במרחק 2.90 מ' מגבול השכן.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הוועדה המקומית, במועצה האזורית עמק הירדן—צמח בימים ובשעות שמשרדי האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

זאב שור

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה

מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי

חולון

הודעה

על הכנת תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מפורטת מס' ח־370.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: חלקי גושים: 6043, 6048, 6758, 6759, 6760, 6761. מקום חולון, צפונית מקרית בן־גוריון.

מרדכי כהנא

יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הננו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לשם אישור להקלה להקמת דירה לרונגמא (נוכית) לתקופה של שנתיים, ברחוב 2215 ס' 3, גוש 6620, חלקה 11 (חלק), תיק בנין 2215/003.

כל מקרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור הנ"ל, מקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון, 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת ושלמה.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 מושגים ביהדות — וזאת התורה 08.40 בלי סודות — ביניים חולם 09.00 ארץ מולדת — תצלצל שפתנו כפעמון הכסף 09.20 מדעי הטבע (חטה"ב) — אלקטרונים מציירים 10.10 אנגלית ה' 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום 11.00 אנגלית ו' 11.15 ערבית מדוברת — מראנ'עה ג' 11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — פטריות מיקרוסקופיות 12.00 אנגלית ח' 12.25 הסטוריה על־יסודי — העשרה ־ מלחמת האחים של ארה"ב 13.00 אנגלית ט' 14.00 ויליאם שקספיר — סרט על חייו ויצירתו של המחזאי האנגלי הנודע ויליאם שקספיר. 14.35 כלכלת קדמה טכנולוגית (ש.ח) 14.40 צרפתית 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה 15.20 נילס הולגרסון — פרק 48. 15.45 קוסמוס — פרק ט': חייהם של הכוכבים 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית 17.30 "קיד וידאו" — שם הפרק: "אין כמו בבית". בני הבורות "קיד וידאו" מנסים להגיע לבית הרוחה של ניידנק. בדרך הם נתקלים בשרונים, שאותו מרון שולח אליהם. 18.00 "ילדים בעולם" — סדרה 18.25 "פסוקו של מקום" — מבט אל עדר המהכרת במקרא 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "רוצה פתרון" (ערבית) 18.45 "חידושים והמצאות" 1) קידוח יסודות מוחשב 2) מכשיר לגילוי רימונים במערכת העיכול 3) קיטור סולארי (ערבית) 19.00 "מפגש" — תכנית דיון שבועית בענייני השעה (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מבט ספורט 20.45 "לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 "הפנים האחרות של הטרור" — סרט תעודה. 22.45 "כתוב בעיתון" — תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונות בישראל מגיש: מאיר שלו 23.00 "אלה והאחרים" — סדרה צרפתית של קלוד ללוש, הפרק הרביעי: "דבר אינו כשורה" באירופה בשנות ה־70 המסובכות השבעות — הידידויות הנושנות עומדות למתח. נישואים מתפרקים ובני הארבעים שבעים ומשועממים. 00.00 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.30 "שחרית מוסיקלית. 09.30 "קונצרט בוקר". 12.05 "מאוצר הפרטיטה". 13.00 "קונצרט צהריים" 15.00 "מילון מוסיקלי" 15.05 "מפגשים מוסיקליים 16.00 "אתנוחתא" כשידור חי. 17.30 "קונצרט מינחה" 20.05 "ערב טוב" סקרלטי גן השעשועים הגדול: מנוחה בסי מינור אופ. 1 מס. 9 לחליל וקונטינואו 20.27 "מגישים שיר" 20.30 פסטיבל ישראל — ירושלים 1986 — שידור חי שלישיית יובל עם הרמן כאומן קרן לילי טונה — סופרן / אברהם לבנטל־דולה / תרי קליניקונצרטו ברהמס שלישייה בדו מג'ור, ברהמס: שלישייה לקרן. שוברט: עלי הנחל — לסופרן, קרן ופסנתר שוברט: "ג'. השמר" — חמישייה לפסנתר בלה מג'ור. 22.55 "מילון מוסיקלי" 23.00 רזי החזב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות — תוכניתו של רם עברון.

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "הוגה" — עם בני הגדל 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 "מפגש" — מגוון לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 "רדיוקל" — תכנית יומית בעברית קלה. 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור הזומי לבתי"ס "חבצה ולשון" העמם "הבית המטתחי" מאת מלכה סטי, יעקן: יחיאל קליינמן. 11.30 "השכלה ודעת לכלל" — "שנות חיינו הראשונות" — "כחומר ביד היוצר". 12.05 "ליבי במזרח" — מבחר שירים מזרחיים אותנטיים. 14.08 "לכת ולכן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) "טוב לכתוב" — עידוד המאזינים הצעירים לכתיבה יוצרת — בעריכת רעיה ארמוני ב) "ילדי הבית המזוי" — מאת משה בדש קריאה בהמשכים מפי מרים הרמן העמם: פרק רביעי. 14.45 לילדים הגדולים "חול בשקי" — ילקוט כלכבו. 16.25 עוזיה אלון מספר על נוף הארץ ש.ח. 16.30 "קתדרא" — במת רדיו — ד"ר יונה פרנקל מקומה של ההלכה בספור האגדה. 16.05 "ספר חדש" — סקירה. 16.53 "צמת המורות־היבך" 17.10 רגע של עברית 17.15 "מגישים שיר" 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" — צרפתית למתקדמים. 18.06 "מנות ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת. 18.50 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 "שער בתניא". 22.05 "לכל טוכב" — עם האסטרולוג אילן פקר מגיש: יגאל רביד העמם: מול "תאומים".

רשת ב'

06.06 "עושים שלום" — מנחה: שלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.10 "כל צבעי הקשת" — מגוון יומי. 12.10 "גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 13.00 "בוקר הוים" — חדשות ופזמונים. 14.05 "גלגל שלישי" — שבועון לאמנויות. — פסטיבל ישראל — ירושלים שידור חי מתיאטרון ירושלים. 16.10 "רגע" קטע. 16.05 "שירים ושקרים" 17 "יומן כלכלה" — עורך: גדעון לוינגר. 17.30 "על מסטרים אנשים" — מגוון השפע והחברה עורך יהודה מישלה. 18.06 "יש שאלות" — עם יצחק אלון 18.51 "היום בספורט 19.00 "היום ההז" — עורכים: גלעד שר והדרכי "היומביך" — השבוע בכנסת. 19.35 "שירשייך" — שבועון לעניני פולקלור ועדות 22.05 "מוקים ושקרים" — מבחר שירים, ביקוס, זמנשק. שירי.

רשת ג'

הבלחין יוסף רומשינסקי במלאת 30 שנה לפטירתו. 23.05 "בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי.

08.11 "בחורה לאושר" — להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 "מה כבר תשעו" — עם אבי אתגר 10.05 "רברים סוגים" — עם שמירה אימבר 11.05 "רק מוסיקה" 12.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי חוקיה 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי 14.05 "לי ולך — לשיר וברכה" 15.05 "חרש, חריש ומחודש" — עם שוש עטרי 16.05 "מוסיקה לעניך" 17.05 הצגה "יומית" 18.05 "קולי־כר" — שבועון פופ 20.05 "מופע רוק" — עם דליה כהן 22.05 "משלנו" — שירים עבריים 23.05 "הלילה הוא שירים".

גלי צה"ל

05.55 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.05 אוניברסיטה משודרת: עלייתם ונפילתם של משטרים צבאיים באמריקה הלטינית צבא במדינה מפותחת ובמדינה מתפתחת. מרצה: ד"ר אריה קאצמן. 06.30 "מוקדים עין" — מידע מוסיקה לתחילתו של יום. עם לאה עוז. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, יצחק ברנר, אילנה דיין ויעל דן. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקה 10" — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רן שילון. 13.05 "קשר רדיו" — עם אברי גלעד. 14.05 "רו רה יומי" — עם רונני לנץ ורני קרפל. 15.05 "מגישה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.55 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.50 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.40 משירי הלהקות הצבאיות. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 "מה יש" — עם ארז טל. 20.05 "הה קורה" — מגאזין מוסיקה של גלי־צה"ל. 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: עלייתם ונפילתם של משטרים צבאיים באמריקה הלטינית (ש.ח.) 22.05 על הרכש ועל הכסאק — שירים שהחטר"ה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" — עם הכיולוג אורי רז. 00.05 פסטיבל ישראל 86 — קולות וביקורות. מגיש: מיכאל הנדלזלץ. 00.05 ציפורי לילה — עם רוני תורן. תכנית מוסיקלית בגימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: נאויה 4.30, 7.15, 9.30

אורלי: מורשת הלקרוסט

בית לסין: פנוראגנו 23.15

בקיהדה: נפגש בסיבוב

גת: שגעון של לילה

גורדון: סיפור אמיתי

דקל: בעקבות אוצר הנילוס

דרייב אין:

ניפגש בסיבוב 7.45, 9.45

אשה לכל גבר 12

הוד: רמו

מוזיאון תל־אביב: חיוך הנרי לימור חדשה 9½ שבועות של שכרון חושים 7.00, 9.30

פאר: יוסים אסורים 4.15, 7, 9.30

סינמה 1: השוטר מבוחרלי הילס

סינמה 2: בעד כי

פאריס: מסע עסקים של אבא 11, 2, 7.15, 9.30

רב־חן:

חן 1: סילוואדור 5, 7.20, 9.45

חן 2: פעמיים במשך החיים 5.00, 7.25, 9.40

חן 3: מרגלים שבאלה 5, 7, 9.40

חן 4: נאטי טאן 7.20, 9.40

חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 5.00, 7.30, 9.40

שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15

תל־אביב: שודדי השתקים

תכלת: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30

צוותא: חייל הלילה 8.00

רמת־גן

אואזיס: גברתי המאמן 5, 7.15, 9.30

לילי: 9½ שבועות של שכרון חושים 7.15, 9.30

ארמון: נשר הברזל 5, 7, 9.30

רב־גן:

גן 1: תרגיל לרופאים מתחילים 5, 7.30, 9.40

גן 2: מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30

גן 3: פעמיים במשך החיים 5, 7.30, 9.40

גן 4: להב משונן 7, 9.45

ירושלים

אדיסון: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים 4.30, 7, 9

אורנע: מרגלים שבאלה 4.30, 7.30, 9.30

בית אגרון:

ממאו ועד מוצרט 18.15

חוה השרטט 20.00

נהג מונית 22.00

הטנגו האחרון בפריז 24.00

בנייני האומה: אלני 4.30, 7.30, 9.30

כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9

הבירה: רמו 4.30, 7.30, 9.30

מיטשל: חלומות מתוקים 7.15, 9.30

ספור: לרקוד עם זר 4.30, 7.30, 9.30

אוריון: שורת המקהלה 4.30, 7, 9

חיפה

ארמון: נשר הברזל 4.30, 6.45, 9

אורה: זכרונות מאפריקה 6, 9

חן: מרגלים שכאלה 7, 9.15

עצמון: נפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15

סאר: חלומות מתוקים 4.30, 6.45, 9

קרן אור המוחרט: מסע העסקים של אבא 4, 6.30, 9.00

רון: השוטר מבוורלי הילס 4.30, 6.45, 9.00

אמפי: ואב אמריקאי כלתרון 4.30, 7.00, 9.15

אורלי: גבירתי המאמן 7, 9

נתניה

שרון: שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15

סטודיו: הבכור של פריצי 7.00, 9.15

חולון

סביון: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

מגדל: פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30

ארמון: נשר הברזל 9.30, 7.15, 5

בת־ים

עצמאות: פירמידת הפחד 5, 7.30, 9.30

הרצליה

חיכל: פירמידת הפחד 5.00, 7.30, 9.30

מלון מגדל דניאל: לילות לבנים 7, 9.30

באר־שבע

חן: זכרונות מאפריקה 6, 9.15

חדרה

חוף חדרה: שורת המקהלה 7.15, 9.30

עכו

אוריטוריום: נפגש בסיבוב 7, 9

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב, יום ה', 29.5

תיאטרון הבימה:

יומן חוף ברייטון: 20.30

חדוד וגית: 20.30

צ'כוב צ'כובה: 20.30

התיאטרון הקאמרי

סומח של אירופה: 7, 9

בת' ירושלים

קידוש: בצוותא

כל הכרטיסים נמכרו

קסטנר – באשדות יעקב

צוותא

להרבות מתקדמות

יום ה' 29.5 בשעה 20.30

"קידוש"

ב־22.45

ג'אז בצוותא

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים

בת־ים — בלפור 45.

חולון

ד"ר תורי — סוקולוב 70.

ירושלים

מוריה — דרך בית־לחם 82.

נתניה

המגן — שד' ויצמן 13.

פתח־תקוה

קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן

חן — ז'בוטינסקי 99.

תל־אביב

ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.

רימונה (שרה), זימן 16.

נחלת יצחק.

חיפה

הנשיא — שד' הנשיא 33.

רחובות

מאוחרת — בנימין 28.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ה', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו: נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● הדסה ע"כ – ילדים, עיניים.

● ביקור חולים – פנימית, א.א.ג.

● שערי צדק – נשים, כירורגית, אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־20.00–08.00, בימי ו' 15.00–08.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500

"יד ביד" – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות) חיפה – 04-229488 (11.00–20.00) נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)

קו פתוח לחולים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות וחגים בין השעות: 21.00—15.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנגן 26, קומה ב', טל' 523556. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

רינגנוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 285823, 294669.

מרכז סיוע לנפגעות אונס

לרענן ואיזור השרון, טל' 32432-052 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 227171-02.

ער"ן תל־אביב — טל' 261111-03.

ער"ן חיפה — טל' 672222-04.

ער"ן באר־שבע — טל' 418111-057.

ער"ן נתניה — טל' 35516-053.

סילוק מיטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101, טל' 221022-08 עפולה — טלפון 93334-065. טבעון — 101, טלפון 931401-04. נהריה — טל' 923333-04. בת־ים — 5511111. באר־שבע — טל' 74767-057.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'-ה' בימי ו' וערבי חג: 7.50

לבני־ברק ולחיפה: בימים א'-ה': 16.00

בימי ו' וערבי חג: 11.50

מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'-ה': 16.00

מבני ברק 8.18

לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 15.00, 14.00

לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 16.00

מחיפה בת־גלים:

לירושלים: א'-ה' 7.00

לתל־אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38

לירושלים: 5.35

מל דונגי, נורמן וייטסייד וגרי ארמסטרונג באימון של נבחרת צפון־אירלנד בגוודלחארה.
צילום רדיו של איי.פי.

שבדי ישפוט במשחק הפתיחה

שופט הכדורגל השבדי אריק פרדריקסון ינהל בשבת את משחק־הפתיחה בגביע העולמי, בין אלופת העולם, איטליה, ובולגריה.

המשחק יתקיים באיצטדיון אצטקה במקסיקו־סיטי, ויחל בשעה 12 בצהריים (8 שעון ישראל).

למחרת ייכנסו לפעולה השופטים. קריסטופר באמברידג' מאוסטרליה, שישפוט בין בראזיל וספרד, והדנאן סילבה אורסה מצ'ילי שינהל את המיפגש בין צרפת וקנדה.

● בלגיה הביסה את ג'נרל־מוטורס, בטולוקה — 0:6. הבלגים שיתפו במשחק זה 19 מ־22 שחקני הסגל.

במשחקי־מבחן לקראת מקסיקו

פאראגוואי — דנמרק 1:2
בולגריה — אורוגוואי 1:4

נבחרות הכדורגל של אורוגוואי ודנמרק, ששובצו בבית אחד עם מערב־גרמניה וסקוטלנד במשחקי הגביע העולמי בכדורגל במקסיקו שיחלו בשבת, נחלו הפסדים צורבים ומפתיעים, במשחקי ההכנה שלהן.

דנמרק נוצחה בבוגוטה על־ידי נבחרת פאראגוואי — 2:1, משעריו של הכוכב חוליו סזאר רומרו.

אורוגוואי הובסה על־ידי בולגריה — 4:1.

● דרום־קוריאה ניצחה במקסיקו־סיטי את קבוצת ג'ובנילס המקומית — 1:3. מצמד שעריו של צ'ה־בום־קון, הקבוצה המקסיקנית סיימה בראשית השבוע בתיקו 1:1 עם צרפת.

● פולין מיגרה 0:9 את לוס־טייגרס המקסיקנית, כשהכוכב והקפטן זביגנייב בונייק הבקיע שלושער.

ישראל בגמר — ניצחה את מערב־גרמניה 2:3

● כדורעף

מאת אברהם תשובה

נבחרת קטועי הגפיים של ישראל בכדורעף השיגה אתמול ניצחון נאה ועלתה לגמר אליפות העולם בבית־הלוחם באפקה. במאבק מרתק, שארך שעתיים וארבעים דקות, גברה ישראל בחצי־הגמר על אלופת העולם, גרמניה — 2:3.

הגרמנים הוליכו 0:1 במערכה הראשונה: ישראל הפכה את הקערה על פיה כשזכתה בשתי המערכות הבאות והוליכה — 1:2. גרמניה השוותה — 2:2. ישראל זכתה במערכה האחרונה והמכריעה.

ישראל תתמודד היום ב־5 במשחק־הגמר עם פולין, שגברה עליה בשלב המוקדם 1:3. פולין ניצחה במשחק חצי־הגמר השני את אנגליה — 0:3.

תוצאה נוספת שהושגה אתמול: ארה"ב — צרפת 0:3.

את משחקי האליפות מנהל, בהתנדבות, צוות של 35 שופטי איגוד הכדורעף בראשות סמי ממרן.

● צמד טניסאים ממרכז הספורט לנכים אילן רמת־גן השיג השבוע הישג נאה בטורניר היוקרתי אנטוני בצרפת. ברוך הגאי ושבי בן יורם גברו במשחק הגמר לזוגות על צמד צרפתי — 1:2.

עמו"י/אפיקים — אלופת הנוער

קבוצת הכדורמים של הפועל עמק־הירדן/אפיקים זכתה אתמול באליפות הפועל לנוער, עד גיל 18, לאחר שגברה על הפועל קרית־טבעון — 4:8.

במקום השלישי דורגה גבעת־חיים שניצחה את משמר־השרון — 5:9.

התחרות היתה בקיבוץ אפיקים, ושפטו בה יצחק לרר, אברהם ניר ועמרי כהן.

● בשלב רבע־הגמר באליפות הטניס לעורכי־דין גבר המדורג מספר 1, דב לוין, על חיים כרינר — 1:6, 1:6. במשחק ניצח אהוד דגן את ישראל שפלר — 0:6, 2:6. באליפות משתתפים 32 עורכי־דין ושופטים, ביניהם שלוש נשים.

עונש כבד על החרמת המשחק עם הפועל יהוד בליגה הארצית

שבעה משחקני עמידר הורחקו ל־3 משחקים

מאת אשר גולדשלגר

שבעה משחקני קבוצת מכבי רמת־עמידר מצמרת הליגה הארצית, שלא הופיעו למשחק עם הפועל יהוד, שבו נוצחה קבוצתם 7:1, הורחקו אמש על־ידי בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. כל אחד מהשבעה הורחק לשלושה משחקים בפועל.

שני שחקנים נוספים שהועמדו לדין, יעקב עיני וציון סעדה, זוכו על־ידי בית־הדין המשמעתי מחמת הספק.

בית־הדין המשמעתי קבע כי ארבעה שחקנים שהורחקו — אשר סימנטוב, משה (גוגו) מורדכוביץ, יחיאל לוגסי ונתן אהרוני — ירצו את עונש ההרחקה בשלושת מחזורי הליגה הראשונים של עונת המשחקים 87—1986. שלושה אחרים — אלי תגר, רחמים שלום ושמעון תמם — ירצו עונש ההרחקה במחזורים 6—4 בעונה הבאה. כל זאת כדי למנוע הופעה בלתי־ספורטיבית של רמת־עמידר בעונה הבאה.

בית־הדין המשמעתי, בהרכב עו"ד מיכה ויתקון, קבע כי שחקני עמידר ניסו להפעיל לחץ על האגודה לאחר שאבד הסיכוי של קבוצתם להעפיל לליגה הלאומית. עם זאת ציין בית־הדין כי אין הוא מצדיק אגודה שאינה עומדת בתשלומים לשחקניה.

בית־הדין ציין לחיוב את השחקנים לוגסי ותגר על שהיה להם די אומץ לומר את האמת כי סירבו לשחק מאחר שהאגודה לא שילמה להם את שכרם, ואילו שולם להם השכר באותה שבת היו עולים לשחק.

אבי כהן וברוך ממן הורחקו לשני משחקים

אבי כהן, בלם מכבי תל־אביב והנבחרת הלאומית, נענש אמש בהפסקת פעילות משני משחקים בפועל ועוד שניים על־תנאי, לאחר שצבר חמישה כרטיסים צהובים. לפיכך, לא יפתח אבי כהן את עונת המשחקים 87—1986.

גם ברוך ממן ממכבי חיפה נענש בהפסקת פעילות לשני משחקים בפועל ולשניים על־תנאי על צבירת חמישה כרטיסים צהובים.

קבוצת הפועל ירושלים, שירדה לליגה הארצית, נקנסה ב־2000 ש"ח על עבירה על תקנון שחקני ההתאחדות. ירושלים התחייבה לשלם למאמנה המפוטר, אליהו עופר, מעבר לסכום שמאשר תקנון ההתאחדות לכדורגל.

המאמן עופר נקנס בסכום של 1000 ש"ח.

סערה בירושלים: לא ניתן למלמיליאן לעזוב

סערה פקדה את הרחוב הירושלמי לאחר שכוכב הקבוצה, אורי מלמיליאן, שכבש את שער־הניצחון בגמר הגביע שלשום בין בית"ר ירושלים ושמשון ת"א (1:2), הודיע: "זה היה המשחק האחרון שלי בבית"ר ירושלים".

האוהדים, שחגגו את הזכייה בגביע עד חצות, התעוררו בשעות הבוקר ונדהמו לשמוע את הצהרתו של מלמיליאן. בבתי־הקפה בבירה כבר הודיעו: "אם אורי יעזוב לא תהיה בית"ר ירושלים".

אין זה סוד שמלמיליאן נמצא בסכסוך חריף עם הנהלת הקבוצה, תוך כדי משחקי העונה אף החרים משחק ליגה. גם חילופי ההנהלה הצפויים בבית"ר ירושלים, בעקבות ניצחון אנשי שמיר (ראובן ריבלין) על אנשי דוד לוי (ח"כ יהושע מצא), בתנועת החרות, עלול לגרום לזעזוע.

ידוע כי הביקורת החריפה שהעביר לפני כמה חודשים ריבלין על מלמיליאן בראיון עיתונאי לא יסייע לשקט בקבוצה הירושלמית.

יו"ר המחלקה, משה דדש, מאנשי דוד לוי, יעזוב לפני תחילת העונה ועדיין לא יודעים אם המאמן דוד קשטן ימשיך.

אתמול קיבלה בית"ר ירושלים מברק־ברכה מסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון.

דורון זכתה בתואר

הפתעה נרשמה אתמול בגמר תחרות המאסטרס הבין־לאומית לנשים בטניס ברמת־השרון, כשהצעירה הישראלית בת ה־21, הבלתי מדורגת, שגית דורון, זכתה בתואר לאחר שגברה על המדורגת מספר 1, לינדה ברנרד מדרום־אפריקה — 4:6, 3:6.

היה זה הישגה הבין־לאומי הראשון של דורון, שלא זכתה בעבר, לא בתואר כלשהו, ואף לא בנקודות בתחרויות בין־לאומיות.

נצחונה אתמול הקנה לדורון 16 נקודות בדירוג העולמי לנשים.

בגמר הזוגות זכו הדרום־אפריקניות לינדה ברנרד ורו פלק, שגברו על אילנה ברגר ושגית דורון — 6:2, 6:7, 2:6. המנצחות זכו ל־12 נקודות והמנוצחות ב־8.

המשחקים היו ברמת־השרון, ובסיומם בירך והעניק את הפרסים דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס.

סאנטנה וקאסאגרנדה רבו באימון בראזיל

ויכוח סוער ורעשני התנהל בין מאמן נבחרת בראזיל, טלה סאנטנה, והחלוץ קאסאגרנדה, המעדיף משחק סולני על פני שיתוף פעולה עם חבריו.

סאנטנה התרעם על כך, מתח עליו ביקורת ועל־כך השיב הכדורגלן בקולי־קולות: "זה קשה לשחק בצורה כזו בנבחרת". הגיב: "אולי זה קשה עבורך, מאחר שאינך מציית להוראות".

הויכוח פרץ במשחק אימון בין שחקני הסגל, שבו ניצחה הקבוצה הראשונה את השנייה — 3:4, וקאסאגרנדה הבקיע צמד לזכות המנצחת.

ההרכב הראשון כלל את פאולו ויקטור, אדסון, חוליו סזאר, אדיניו, בראנקו, אלצו, אלמאו, סוקראטס, ג'וניור, קארקה וקאסאגרנדה.

במחצית השנייה החליף אוסקר את סוזארו, פאלקאו את סוקראטס ומאורו גאלוואו את בראנקו.

שחקני הנבחרת נופשים אחרי המאמץ בבלגיה ולפני הנסיעה באמצע יוני לקנדה

המגמה: לא לזעזע הנבחרת

עוזר המאמן וינקרנץ סבור שבכל שימעטו בחילופים — תתגבש נבחרת טובה לעתיד * המאמן שרף יקבע את ההרכב לקנדה ולאליפות העולם אחרי שיחה עם ברקוביץ ובדיקת פציעותם של ג'מצ'י ואלימלך * מרסר ולאסוף לארה"ב: להתראות בטורונטו

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

נבחרת הכדורסל איננה יכולה לנוח על זרי־הדפנה אחרי הצלחתה הגדולה באליפות אירופה דרגה ב' בבלגיה. הנבחרת העפילה למשחקי דרגה א', שיהיו בשנה הבאה ביוון, אך המשימה הקרובה העומדת בפניה, אליפות העולם בספרד, ביולי, מציבה מספר סימני שאלה, בעיקר לגבי ההרכב האישי.

לעוזר־המאמן משה וינקרנץ, יש דעה מגובשת בנושא זה: "חובה להשאיר את הסגל הנוכחי, מאחר שהשחקנים שמשכו בליאז' ובאנטוורפן הם בסיס איתן לנבחרת ישראל למשך שנים רבות. אם, אכן, יקבלו גישה זו באיגוד הכדורסל, בתוספת מספר שחקנים פצועים שיחלימו כמו ישראל אלימלך ודורון ג'מצ'י, הרי שהמגמה חיובית. תהיה לנו נבחרת מבטיחה ומאוזנת כפי שלא היתה לנו במשך שנים. זו נבחרת שתקצור פירות בתקופה הקרובה".

וינקרנץ כופר בדעה כאילו חסרים גבוהים לנבחרת הכדורסל: "יש לנו שחקנים גבוהים. השאלה כיצד פותרים את בעיית הגובה עם שחקנים שיכולים ליטול חלק במשחקים, ובבוא הזמן להחליף את מרסר ולאסוף, צריך להעניק לנקודה זו תשומת־לב ולא רק לדבר על כך".

"אם הדבר היה תלוי בי — אומר וינקרנץ — הייתי עובד עם סגל של 14 שחקנים. הדבר הוכיח את עצמו לפני אליפות אירופה דרגה ב'. בסגל היו 14 שחקנים — עובדה שסתרה בעיות רציניות".

הוויתור — מכה

צבי שרף, המאמן הלאומי, יכול לסכם ברגיעה את האליפות שהסתיימה: "קל מאוד לדבר אחרי. היה קשה מי כמה לתכנן ולהגדיר את המצב לפני. עמדות הפתיחה שלנו לא היו טובות ולכן היו החששות כבדים".

שרף מנתח את הופעת הכדורסלנים באליפות: "בחלק מהמשחקים הפתענו את עצמנו לטובה וגם לרעה, כמו במשחק נגד הולנד. תמיד טענתי שאם ישראל תצליח לעלות לדרגה א' זו תהיה הפתעה גדולה. לא אמרתי זאת לשחקנים, אך מה שעבר עלי רק בודדים יודעים. לא הייתי מרוצה שנאלצתי לוותר על דורון ג'מצ'י, ישראל אלימלך ומיקי ברקוביץ. בשבילי זו היתה המכה הראשונה. כשמיקי ביקש להשתחרר התכנון היה שדורון וישראל ירחו את הניתוחים. אך מצב רגליהם לא איפשר זאת וכך נותרנו בלי שלושתם. כשהצלחנו לעלות על פסים נכונים, הרבה בזכות מחנה האימון בגרמניה, יצרנו מסגרת שלג'ון ויליס ולסטיב שלכטר היה חלק חשוב בנבחרת, מבחינה מקצועית וחברתית. בערב שנאלצתי לספר לשניים כי ישארו בבית היה אחד המצבים הקשים שלי כמאמן".

לאחר המשחקים יכול שרף לומר בסיפוק כי מספר שחקנים קיבלו דקות משחק רבות. "היו שחקנים שלא ידעו לנצל את ההזדמנות שניתנה להם. לבד ממרסר ומלאסוף איני רוצה לציין אף שחקן".

מבחן בקנדה

צבי שרף ייצא ב־12 ביוני, עם הנבחרת לארבעה משחקי־מבחן בקנדה, נגד נבחרת קנדה. הסגל יתכנס לאימון אחד או שניים לפני היציאה. על הרכב הנבחרת יחליט המאמן שרף בימים הקרובים, לאחר שיבדוק את מצב הפצועים ואת מצבו של מיקי ברקוביץ.

הווארד לאסוף ולאוואן מרסר, אמריקאים שיצאו אתמול לארה"ב, אמורים להצטרף לנבחרת ב־13 ביוני בטורונטו.

נבחרת ישראל בראי הסטטיסטיקה באליפות אירופה, דרגה ב', בכדורסל

השחקנים	דקות משחק	נסיונות קליעה	מוצ'	אחוז	3 נק'	מוצ'	אחוז	ענ'	מוצ'	אחוז	סה"כ	כדורים חוזרים	עבירות	אסיסטים	איבודי כדור
לאוואן מרסר	300	103	62	60.1	—	—	—	47	20	42.5	144	83	25	4	14
דורון שמע	256	113	50	44.2	19	7	36.8	13	9	69.2	130	33	20	5	11
מוטי דניאל	225	90	44	48.8	13	6	46.1	15	9	60	115	27	30	2	9
הווארד לאסוף	292	71	35	49.2	—	—	—	49	33	67.3	100	70	32	3	14
חיים זלוטיקמן	177	50	30	60	15	6	40	32	23	71.8	99	16	24	7	19
חן ליפין	250	25	9	36	20	8	40	12	4	33.3	46	22	23	11	15
עדי גורדון	101	23	11	47.8	6	3	50	9	6	66.6	55	11	14	7	9
ארי רוזנברג	61	19	8	42.1	8	3	37.5	12	7	58.5	32	4	7	3	2
תומר שטיינהאור	88	20	10	50	—	—	—	3	1	33.3	21	11	5	0	6
ניר רכליס	69	7	4	57.1	—	—	—	13	9	69.2	12	23	10	1	3
עמוס פרישמן	22	9	5	55.5	2	0	0	5	3	60	13	4	1	1	[illegible]
עופר פליישר	20	6	3	50	—	—	—	6	5	[illegible]	11	12	4	0	[illegible]

פרס בירך את הפועל ת"א ולא שכח גם את מכבי חיפה:

"קשה לעודד קבוצה שסגנית אלופה היא אכזבה עבורה"

ראש הממשלה, שמעון פרס, התפנה מעיסוקיו המדיניים השוטפים ושיגר שני מברקי ברכה לאלופת המדינה בכדורגל, הפועל ת"א ולסגניתה, מכבי חיפה.

את מברק הברכה להפועל ת"א שיגר ראש הממשלה באמצעות [illegible] "אני מבקש למסור את ברכתי למאמן דוד שוויצר, לכדורגלנים [illegible] ולהנהלת הפועל ת"א על זכייתם באליפות. [illegible]"

פרס שלח גם מברק־ברכה למכבי חיפה, באמצעות ראש העיר, אריה גוראל: "אנא העבר את ברכותיי למאמן, לשחקנים ולהנהלת מכבי חיפה. [illegible]"

פולין רוצה הפעם יותר ממדליית־ארד בגביע העולמי (20)

בונייק ושות' חוששים רק מהחום

מאת שבח פלברט

הכדורגל הפולני עלה לראשונה לכותרות במשחקים האולימפיים במינכן ב־1972, כאשר הנבחרת נטלה את הכתר הראשון. למעשה, תואר יחיד בכדורגל העולמי. חלפו שנתיים והנשר הפולני זכה במדליית־הארד הראשונה באליפות העולם: נבחרת פולין היתה שלישית במשחקי גרמניה.

בדרכה לגרמניה הלמה פולין באנגליה, כאשר הדיחה אותה בבית המוקדם (נצחון 0:2 בוארשה ותיקו 1:1 בוומבלי), בעוד שבמיפגשים עם הנציגה השניה בבית מהאי הבריטי, וולס, זכו הפולנים בחמישים אחוז של הצלחה: הפסידו 2:0 בקארדיף וניצחו בגומלין בוארשה 0:3. כסיכום עלו הפולנים למינכן עם נקודת־יתרון על האנגלים.

נצחון פולין על נבחרת אנגליה, עם קווין קיגן ואלן בול, רמז על תקופה חדשה בכדורגל העולמי. הנבחרת בארום־לבן של דאיינה, צ'רמאק ולאטו בישרה על זינוקה של פולין.

פולין קטלה בזה אחר זה נבחרות ששמן הלך לפניהן, כמו ארגנטינה (2:3); איטליה (1:2); שבדיה (0:1), יוגוסלביה (1:2) ובראזיל (0:1) במאבק על המקום השלישי. לאטו, שהבקיע את שער־הנצחון נגד בראזיל, הוכתר כמלך־השערים ב־1974 בגרמניה, עם שבעה שערים.

חילופי משמרות

ב־1978, בארגנטינה, סיימו הפולנים בתיקו 0:0 עם האלופה העולמית, מערב־גרמניה, בפתיחת משחקי בית ב'. אחר־כך ניצחו את תוניסיה 0:1 ואת מקסיקו 1:3, ועלו יחד עם גרמניה לרבע־הגמר. פולין דורגה בבית אחד עם ארגנטינה ופרו. הארגנטינים גמלו לפולנים על נצחונם ארבע שנים קודם־לכן בגרמניה, בנצחם 0:2, משעריו של מאריו קמפס. פולין התנחמה בנצחון דחוק 0:1 על פרו, שספגה שלושה ימים לאחר־מכן שישייה מרגלי שחקני ארגנטינה.

אליפות זו היתה שירת־הברבור של כמה מהכוכבים הגדולים, וראשית דרכו של הגדול מכולם, זביגנייב בונייק, שהיה בן 22 כשהשתתף בארגנטינה, בעוד שדאיינה כבר היה בגיל 31.

בהופעתה השלישית, הרצופה, בספרד, 1982, והרביעית בכלל (בפעם הראשונה ב־1938), חזרה פולין להצטיין, כמו בגרמניה, כשהמאסטרו הפעם היה כבר בונייק: אותו חטפה יובנטוס טורינו האיטלקית.

פולין שיחזרה את הישגה ב־1974 כשנטלה פעם נוספת את מדליית־הארד בנצחון על צרפת 2:3 בקרב על המקום השלישי. בונייק לא היה בין המבקיעים. הכובשים היו הוותיק צ'רמאק, מאז'בסקי וקופצביץ'. בהרכב הפולני עדיין הופיע הוותיק מכולם, לאטו, עבורו היתה זו הופעה שלישית רצופה בגמר הגביע העולמי.

בדרכה למדליית הארד הביסה פולין את פרו 1:5; סיימה בתיקו 0:0 עם קאמרון ו־1:1 עם איטליה, שנטלה באותם משחקים את הגביע העולמי; ברבע־הגמר הכניעה פולין את בלגיה 0:3, וסיימה בתיקו 0:0 עם ברית־המועצות. בחצי־הגמר הפסידה לאיטליה 2:0, משעריו של פאולו רוסי.

מאבק שקול

העליה לגביע מקסיקו היתה הפעם קשה. הפולנים הצליחו לזכות בבכורת בית א' תודות לשערי זכות רבים יותר שהבקיעו מאשר הבלגים. שתי הנבחרות סיימו עם מספר נקודות שווה והפרש שערים זהה. בלגיה ניצחה את פולין 0:2 בבריסל ובגומלין בוארשה נפרדו השתיים בתיקו אפס. מפנה בראש הבית גרמה הסינדרלה, אלבניה, שכפתה תיקו 2:2 בוארשה על פולין וניצחה את בלגיה בטיראנה.

במונטריי החמה תפגוש פולין יריבה ותיקה, אנגליה. כנראה שהשתיים יעלו לשלב הגמר. זאת אם פורטוגל ומרוקו לא יפתיעו. כדאי לציין שפורטוגל ניצחה פעמיים את פולין במוקדמות אליפות אירופה ב־1984.

את המאמן הפולני אנטון פייצ'ניצ'ק, בן ה־44, מדאיג רק החום. הוא אמר ערב המראת הסגל כי שחקניו יאלצו להשקיע מאמץ כדי להתגבר על החום, מה גם שהם יבואו מהקור האירופי. מזג־האויר במונטריי נע בסביבות 33 מעלות.

הסגל הפולני שהה שבועיים במערב־גרמניה, שם ניצח במשחק מבחן את איינטרכט פרנקפורט 1:5, אולם כעבור שבוע נוצחה פולין בקופנהגן ע"י דנמרק 1:0, משערו של אלקייר. לפני כשלושה חודשים ספגו הפולנים תבוסה בקאדיז במשחק עם ספרד 3:0.

המאמן הפולני יצא עם 24 שחקנים למקסיקו, שניים כ"תיירים". הוא ציין כי יהיה זה עוול להשאיר בבית את הקיצוני קז'יזטוף בראון, שכבש את שני השערים נגד אורוגוואי (2:2) במונטווידאו, בחודש פברואר, ואת הקשר ואלדמאר פרושיק.

זמורדה — הופעה רביעית

לולאדיסלב זמורדה, מגינה בן ה־32 של הקבוצה האיטלקית קרמונזה, תהיה זו הופעה רביעית רצופה בשלבי גמר גביע העולם. הישג יחיד במינו, בו לא זכה אף כדורגלן אחד בין אלה שיופיעו בחודש הקרוב. לזמורדה 19 הופעות בנבחרת פולין וחסרות לו שתי הופעות כדי לשבור את שיאו של הגרמני אובה זילר — 21 משחקים בגביע העולם.

המבוגר בסגל הפולני הוא השוער יוזף מלינארציק, בן ה־33, המשחק בפורטו הפורטוגלית. אחרים שעברו את גיל ה־30: זמורדה ומלינארציק, הם המגן סטפן מאז'בסקי, בן 30 מקייזרסלאוטרן הגרמנית (33 הופעות בנבחרת), שחזר לשורות הלאומי אחרי שלוש שנות היעדרות, והחלוץ הנוצץ זביגנייב בונייק, בן ה־30, מקבוצת רומא, בעל 74 הופעות בנבחרת. הוא ישמש כקפטן. הגיל הממוצע של שחקני הסגל הפולני, לדבר מאמנם, הוא 27.

התאחדות הכדורגל הפולנית נוסדה ב־1919 ורשומים בה 330 אלף שחקנים. הנבחרת משחקת במערך 4 — 4 — 2.

גדול כדורגלני פולין בעבר היה החלוץ ווילימובסקי, שעשה היסטוריה. הוא והברזילאי ליאונידאס מחזיקים עד היום בשיא משחקי שלבי הגמר גביע העולם, שעה שהבקיעו ב־1938 ארבעה שערים כל אחד במשחק, בו ניצחה בראזיל את פולין 5:6, בהארכה. עם פלישת הגרמנים כיכב ווילימובסקי בשורות "נבחרת הרייך" מאחר שנולד בשלזיה להורים גרמנים, לטענתם.

הסגל הפולני כולל:

● שוערים: יוזף מלינארציק מפורטו פורטוגל (33; 35 הופעות בנבחרת: הושעה לשנה ב־1980 לאחר שהואשם ע"י רשויות הספורט של פולין בבילוי יותר במועדוני־לילה...); יאצק קאזימירסקי מלגיה וארשה (27; 13); יוזף ואנדזיק מגורניק ז'אבז'ה (5;23).

● מערך עורפי: קז'יזטוף פאבלאק מלך פוזנאן (21;28); רומן ווייצ'יצקי מוידז'ב לודז' (46;28); קאזימייז' פרזיבייס מוידז'ב (9;26); מארק אוסטרובסקי מפוגון שצ'צ'ין (23;27); ולאדיסלאב זמורדה מקרמונזה, איטליה (91;32); דאריוש קוביצקי מלגיה (11;23); סטפן מאז'בסקי מקייזרסלאוטרן, גרמניה (33;30).

● קשרים: אנדריי בונקול מלגיה (46;27); ואלדמאר מאטיסיק מגורניק (38;25); דאריוש דזייקאנובסקי מלגיה (32;24); יאן אורבאן מגורניק (13;24); ריצ'ארד קומורניצקי מגורניק (14;27); יאן קאראס מלגיה (5;27); ריצ'ארד טאראסייביץ' משלונסק ורוצלאב (11;24); ואלדמאר פרושיק משלונסק (12;25).

● חלוצים: זביגנייב בונייק מרומא (74;30); וולודזימירז' סמולארק מוידז'ב (47;29); קז'יזטוף בראון מל.ק.ס. לודז' (2;26); יאן פורטוק מקטוביצה (4;24); אנדריי פאלאש מגורניק (7;26); ואנדריי זגוטצ'ינסקי מגורניק (4;28; מלך־השערים בעונה שעברה).

ברצלונה לא תשחרר את שוסטר

הנהלת הקבוצה הספרדית ברצלונה הודיעה אתמול כי לא תשחרר את קשרה הגרמני הבין־לאומי, ברנד שוסטר, מהחוזה שתוקפו יפוג בעוד שנתיים, אלא רק אם יקבל הצעת ההעברה.

נשיא מועדון ברצלונה, לואיס נונס, מסר לסוכנות הידיעות הספרדית: "אנו מעוניינים שימשיך, אלא רק אם יסכים להצעה טובה יותר".

לשוסטר היה ויכוח סוער עם מאמן הקבוצה, האנגלי טרי ונבלס, בעת שהוחלף במשחק־גמר גביע־אירופה לאלופות, כאשר ברצלונה נוצחה על־ידי סטיאווה בוקארשט.

בחודש שעבר נכשל הסכם להעבירו למארסיי תמורת 5 מיליון דולאר.

● ליגות באירופה

יאנגבויס זכתה למרות שנוצחה במחזור האחרון

קבוצת יאנגבויס ברן, שהבטיחה את זכייתה באליפות שוייץ, מחזור אחד לפני הסיום, נוצחה במחזור האחרון (30) במגרשה על־ידי פ.צ. ציריך — 2:1.

יאנגבויס שנטלה את הכתר לאחר הפוגה בת 26 שנה, צברה 44 נקודות, והקדימה בשתי נקודות את נרישאטל, אותה הביסה במחזור ה־29, בשיעור 1:4. ציריך סיימה רביעית, לפני בת־עירה גראסהופרס, שהביסה את גרנשן 0:6.

ראחיד תארקוק, לאחדאר בלומי, מוחמד קאצ'י וראבח מאדז'ר, מכוכבי נבחרת אלג'יריה בשיחה לפני אימון בגוודלחארה.
צילום רדיו של איי.פי.

אלג'יריה עם "האף למעלה" (21)

מבקיעי השערים נגד גרמניה בהרכב במקסיקו

נבחרת הכדורגל של אלג'יריה יוצאת להופעתה השנייה בשלבי הגמר בגביע העולמי במקסיקו עם "האף למעלה". זאת לאחר הופעתה המרשימה לפני ארבע שנים בספרד כשהצליחה לנצח במפתיע את מערב־גרמניה (1:2), בפתיחת משחקי בית ב', ואחר־כך את צ'ילי (2:3). היא נוצחה רק על־ידי אוסטריה (2:0), ולא עלתה לסיבוב השני.

עד היום לא מפסיקים האלג'ירים להתרעם על האוסטרים. לדעתם "מכרו" את המשחק לגרמנים (הפסידו 1:0), וכך מנעו מהם את עלייתם לשלב הבא. את מקום אלג'יריה תפסה גרמניה, שהגיעה עד לגמר.

אלג'יריה מקווה שגם במקסיקו יגרמו כדורגלניה כאב־ראש ליריבותיה, בראזיל, צפון־אירלנד וספרד. מאמנה בן ה־40, ראבאח סעדאן, אב לשלושה, אמר בדצמבר אשתקד, עם היוודע תוצאות ההגרלה, שזה יהיה כבוד לשחק מול בראזיל, שקרוב לודאי שתעלה, ואילו על הכרטיס השני ייטש המאבק בין נבחרתו לשתיים האחרות. סעדאן היה עוזר־מאמן ב־1982 ואת שרביט האימון נטל בדצמבר 1984. מקצועו מורה לחינוך גופני. כמרכז שימש בעבר מאמן בקבוצות צרפתיות ואלג'יריות. אלג'יריה תשחק בגוודלחארה.

בדצמבר במקסיקו הפסידה להונגריה, לדרום־קוריאה ולמקסיקו.

מאמנה של אלג'יריה טען אז כי רצה לבחון את הכדורגלנים הצעירים ולהעניק להם נסיון במקסיקו, אך ויתר עליהם משום שלא הצדיקו את התקוות שתלה בהם.

המבוגר בסגל האלג'ירי במקסיקו יהיה המגן מחמוד גינדרו, בן ה־33 מאל־ביאר מהליגה השנייה באלג'יריה. קומתו 1.84 מטר, והוא רכש נסיון רב בהופעותיו בספרד. אשתקד חזר הביתה.

גם בנבחרת אלג'יריה — כמו במרוקו — כמה כוכבים המופיעים מחוץ לגבולות המדינה, ובעיקר בצרפת. המגינים עבדללה מדזיארי, בן 29 מופיע במונאקו; פאוזי מנסורי, בן 30 במונפלייה ונורדין קוריצ'י, בן 31 בליל. אליהם יצטרף סעיד האמויני, בן 26 שחתם על חוזה לשנתיים בנים הצרפתית.

חלוץ מליגה ג' באנגליה

גם באנגליה מיוצגת נבחרת אלג'יריה. זהו החלוץ ראשיד הארקוק מנוטס־קאונטי מהליגה השלישית. הוא היה חברו של היהודי ברי סילקמן, כשהשניים שיתפו פעולה באוריינט הלונדונית.

בעבר הופיעו כמה שחקנים אלג'ירים בנבחרת צרפת. הנודע הוא החלוץ מקלופי, שחגג את הופעת הבכורה שלו במדי צרפת, באוקטובר 1956, בנצחון על ברית־המועצות (1:2).

ההתאחדות האלג'ירית נוסדה ב־1962 ורשומים בה כיום 70 אלף כדורגלנים. הישגיה: זכייה במשחקי אפריקה ב־1978; הופעה בגמר גביע־אפריקה לאומות ב־1980 ובחצי־גמר ב־1982 וב־1984.

כוכב הנבחרת הוא ראבאח מאדז'ר, בן ה־28 מקבוצת פורטו. הוא, יחד עם לחדאר בלומי, בן ה־27, הבקיעו את השערים נגד מערב־גרמניה (1:2) בחיחון, ספרד. שניהם יוליכו את התקפת נבחרתם גם במקסיקו. הם יקבלו תגבורת מסלים אמאר, בן ה־28, שהיה בהרכב בספרד וכן מנאאר, [illegible] אחד הכוכבים הבולטים בספרד; עלי פרגאני, בן ה־33 וחצי, שמצע ופרש מפעילות.

הצעירים נכשלו

אלג'יריה טיפסה לגבהי מקסיקו לאחר שניצחה בבית הגמר השני של האזור האפריקאי פעמיים את תוניסיה (1:4 ו־1:0), בשלב המכריע. משחקה הראשון במקסיקו יהיה מול צפון־אירלנד.

במשחק־המבחן האחרון שלה נוצחה אלג'יריה בג'נבה ע"י שוויץ 0:2. בגביע־אפריקה במצרים כשלה כאשר נוצחה, ברבע־הגמר ע"י קאמרון. במבחנים הצליחה לסיים פעמיים בתיקו עם קבוצות קולומביה (1:1) ועם פורטוגל (0:0), וגברה על [illegible] הבלגית (0:1), בטורניר המרובע.

מארק הייטלי, חלוץ אנגליה, נופש עם... כדור קטן.
צילום רדיו של איי.פי.

מרוקו — פעם שנייה בגמר במקסיקו (22)

סיוע צרפתי ל"אריות האטלס"

גורלה של נבחרת מרוקו בכדורגל תלויה בפעם השנייה בגבהי מקסיקו. בהופעת הבכורה שלה לפני 16 שנה, בשלבי הגמר בגביע העולם, הוגרלה מרוקו בבית אחד עם מערב־גרמניה, פרו ובולגריה. היא ניסתה לעמוד במערכה, אך לא עלתה לשלב השני.

פרו הנחילה למרוקו תבוסה בשיעור 0:3. גרמניה גברה עליה בהפרש של שער 1:2 ועם בולגריה סיימה בתיקו 1:1.

הופעתה השנייה של מרוקו בשלב הגמר בגביע העולמי תהיה שוב במקסיקו, אך הפעם לא בגבהים אלא ב"כבשן מונטריי", שם מקווים הכדורגלנים המרוקנים להפגין יכולת טובה יותר מזו שהציגו ב־1970. דווקא החום במונטריי יהיה הקלף החזק שלהם, מול היריבות האירופיות — אנגליה, פולין ופורטוגל.

מרוקו עלתה לשלב הגמר אחרי שניצחה בשלב המכריע באחד משני האזורים האפריקנים את לוב — 0:3 בראבאט, והפסידה 1:0 בטריפולי. קודם־לכן הדיחה מרוקו את מצרים (0:2; 0:0).

שבעה "אירופים"

לאחר עליתה חלה נסיגה בשורות נבחרת מרוקו. את הכשלון הגדול שלה נחלה במצרים כשלא הצליחה להעפיל לחצי־גמר גביע־אפריקה. מצרים גמלה לה על נצחונה במוקדמות גביע העולם.

גם במשחקי המבחן שקיימה לא שפר מזלה. בין השאר הפסידה בבלפאסט לצפון־אירלנד (2:1). סבלה מכמה פציעות של כוכביה, שבעה מהם מופיעים בצרפת, ספרד ושוויץ.

קרימאו מרי, בן ה־31, מקבוצת לה־האוור הצרפתית, ובעל 37 הופעות בנבחרת, סיים במקום החמישי בטבלת מלך־השערים בליגה הצרפתית הראשונה. קודם־לכן כיכב בשורות שטרסבורג, קבוצה בה שיחקו הישראלים גיורא שפיגל וויקי פרץ, וכן בבאסטיה ובלליל.

מוסטפה מרי, בן ה־28 מולנסייה, אחיו של קרימאו, בעל 13 הופעות, היה כוכב הנבחרת לפני שנתיים, בעונה הבאה ישחק בלאוואל הצרפתית.

עזיז בודרבאלה, בן 26 מקבוצת סיון, שוייץ, שיחק בנבחרת ב־38 משחקים. מתפקד כקיצוני ימני. את הקריירה שלו החל בווידאד קזבלנקה ב־1977, ועבר לשוייץ ב־1983.

הקשר מוסטפה הדאאווי, בן 25, משחק בלוזאן השוויצרית. 28 הופעות בנבחרת מרוקו.

הקשר אלה אמאנה, בן ה־22, מופיע בבזאנסון מהליגה השנייה בצרפת. 16 הופעות.

נבחרת מרוקו מכונה "אריות האטלס". שחקניה קיימו לפני צאתם למונטריי אימונים מפרכים ובעיקר שם המאמן פאריה את הדגש על כושר גופני.

המאמן התאסלם

מלך מרוקו, חסן השני, נפגש בארמונו בעיר פאס עם המשלחת, בטרם המריאה למקסיקו, ואיחל לה הצלחה. הוא רמז לשחקנים שכדאי להם לייצג בכבוד את מולדתם.

התאחדות הכדורגל של מרוקו נוסדה ב־1956 לאחר שהמדינה קיבלה עצמאות משלטון צרפת. כמה שחקנים מרוקנים הופיעו בעבר בשורות נבחרת צרפת ובראשם החלוץ הנפלא בן־באריק. כיום רשומים בהתאחדות המרוקנית 20764 שחקנים. הישגיה: זכייה בגביע־אפריקה לאומות ב־1976 ובמשחקי הים־התיכון ב־1983.

מאמן נבחרת מרוקו הוא הברזילאי גוזה פאריה, בן ה־52, שנדר נדר שאם מרוקו תעפיל לשלבי הגמר במקסיקו יתאסלם... ואכן, קיים את נדרו.

ההרכב הראשון של מרוקו כולל את באדו זאקי, בן ה־27 מווידאד קזבלנקה (94 הופעות): קפטן הנבחרת; אל־עבד אליטה, בן 31 מקניטרה (29); מוסטפה ביאז, בן 26 מקניטרה (36); נורדין בוייאחיאוואי מקניטרה, בן 31 (49); עבדל מאג'יד לאמריס בן 27 מחילות הצבא המלכותי (30); עבדל מאג'יד מראג'ה קזבלנקה, בן 35 (127 משחקים — שיא עולמי); מוסטפה הדאאווי מלוזאן, בן 25 (28); בודרבאלה מסיון, בן 26 (38); מוחמד טימומי מחילות הצבא המלכותי, בן 26 (88), כוכב הנבחרת ובעל "כדורגל הזהב האפריקני"; בחור שני האחים קרימאו ומוסטפה מרי, המשחקים בצרפת.

ח"כ יאיר צבן בכנסת:
הביטוח הלאומי מפלה העובדים השכירים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

"לא יתכן לתת הנחה של 5.6 אחוזים על דמי ביטוח לאומי לעצמאים המרוויחים 2,000 ש"ח בחודש, בדיוק כאשר מבטלים את ההחזר על דמי הביטוח הלאומי בשיעור 5.35 אחוזים לשכירים, המשתכרים 300—400 ש"ח לחודש".

דברים אלה אמר ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), בדיון בכנסת על הסדר דמי הביטוח הלאומי לעצמאים, עוד אמר, כי הוא תומך בהקלות מרחיקות לכת לעצמאים בעלי הכנסות נמוכות בתשלום דמי הביטוח הלאומי. אולם הוא מתנגד בתוקף לכך, שעצמאים אמידים "יתפשו טרמפ" על החקיקה הזאת. ובמיוחד עתה, כאשר האוצר החליט לבטל את ההחזר לשכירים בעלי שכר נמוך של דמי הביטוח הלאומי, בשיעור 5.35 אחוזים משכרם.

ח"כ צבן תובע להמשיך בהחזר זה עד שוועדת הכספים תבדוק ביסודיות את נתוני האוצר הנושא שחיקת השכר. "העצמאים מהווים כ־16 אחוז מהאוכלוסיה, אילו הכנסתם הממוצעת היתה דומה לזו של השכירים — כזה היה צריך להיות גם חלקם בתקבולי הביטוח הלאומי. אולם ממחקר של יורם גבאי ושות' התברר, כי ההכנסה הממוצעת של משפחת העצמאים גבוהה פי־1.5 מזו של משפחת שכירים, וחלקם, בהתאם, היה צריך להיות כ־24 אחוז מתקבולי הביטוח הלאומי.

"העצמאים האמידים ניצלו את התקרה הנמוכה ובעיקר את שחיקת האינפלציה. והגיעו בשנים 1980—1984 עד לשיעור מגוחך של 7—5 אחוזים מכלל תקבולי הביטוח הלאומי. הכרחי, למיכך לשים קץ להעדפה זו של עצמאים אמידים על־פני השכיר הממוצע" — סיים ח"כ צבן.

מיליון גלויות נגד ואלדהיים — לרייגן

לוס אנג'לס. – מיליון גלויות־דואר ועליון צילומים של ד"ר קורט ואלדהיים במדי הצבא הנאצי ובתקופת שירותו כמזכיר כללי של האו"ם – יישלחו לנשיא רייגן על־ידי אזרחים מכל רחבי ארה"ב, כדי לשכנעו להטיל איסור על כניסת ואלדהיים לתחומי ארה"ב בגלל עברו הנאצי. על כך מסר ביום ג' מרכז שמעון ויזנטל בלוס אנג'לס.

בהודעה שפורסמה מטעם המרכז נאמר, כי הגלויות מופצות עתה בציבור לצורך שליחתן לנשיא. בגלויות נאמר: "אין לואלדהיים זכות להכנס לטריטוריה האמריקנית כל עוד לא יוכיח את חפותו נוכח ההאשמות שהועלו נגדו בדבר פשעי מלחמה".

הקונגרס היהודי העולמי פירסם מסמך חדש אשר נשלח על־ידי משרד החוץ האוסטרי למשרד החוץ של ארה"ב בשנת 1982, בעת שואלדהיים עמד בראש מחלקת המנגנון במשרד החוץ האוסטרי.

המסמך כולל פרטים ביוגרפיים על תולדות חייו של ואלדהיים, והוא נמסר לאמריקנים לפי בקשתם לצורך בדיקת עברו. אולם מתוך המסמך הושמטו כל הפרטים הנוגעים לעברו של ואלדהיים בין השנים 1940 ו־1944.

בינתיים, נשמעת בווינה ביקורת מפי פוליטיקאים על קריאתו של שר החוץ, יצחק שמיר, למנהיגי מדינות המערב להצטרף לחזית משותפת נגד ואלדהיים.

שר החוץ האוסטרי, ליאופולד גראץ, אמר כי כל התערבות כזאת יש לדחות בתוקף, והוסיף, כי דבריו של שמיר הם גסות רוח.

ראש ממשלת אוסטריה לשעבר, ברונו קרייסקי, מתח גם הוא ביקורת על דברי שמיר ואמר כי אין לשר החוץ הישראלי זכות לדבר כך, מאחר שהוא עצמו היה מנהיג של טרוריסטים בתקופה שלפני תקומת ישראל. (ע"ר, ע"צ, עטט"א)

נחמקין: לנטישת ורד יריחו אין קשר למשבר

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

"החקלאות המושבית אינה נמצאת כרגע במשבר. ענפי החקלאות, ענפים עליהם מתבסס המשק המשפחתי, נמצאים עכשיו במצב טוב יותר מאשר לפני שנתיים. הבעייה המרכזית של היישובים היא הגרעון הפיננסי שנוצר זה שנים מספר בגלל אינפלציה בתשלומי ריבית שהגיעו לחובות העלולים למוטט את המערכה כולה — אמר שר החקלאות, אריה נחמקין, בתשובה להצעות דחופות לסדר־היום בנושא נטישת ורד־יריחו.

השר מסר עוד, שהוקמה ועדה על דעת רה"מ ושרי החקלאות והאוצר, המורכבת מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר בנימאיר, הממונה על התקציבים באוצר, אהרון פוגל, ומנכ"ל החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית יהודה דקל. הוועדה מסיימת בקרוב לרכז חומר על מצב יישובי רמת הגולן והבקעה, ועומדת להמליץ בפני שרי החקלאות כיצד לטפל במשבר הפיננסי הפוקד יישובים אלה.

באשר לנטישת היישוב ורד־יריחו אמר השר, כי אין שום קשר בין נטישת המקום למשבר בחקלאות. אנשי המקום הפקידו כספים שקיבלו ממשרד השיכון, וללא שום לחץ של משרד השיכון, מתוך בחירה חופשית בארגון הקניות של הארגון החקלאי. ארגון זה, בגלל ליקויי ניהול ומצב כספי קשה, פשט את הרגל ואיתו גם הישובים שהפקידו בו כספים. המושב ורד־יריחו לא שילם ל"מקורות" עבור השימוש במים באמצעות הארגון, ועל־כן הם חייבים בתשלום זה.

קצין דרוזי מונה לתפקיד בכיר בנציגות באו"ם

מאת מנטו בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

קצין דרוזי, אל"מ אסעד אסעד, מונה לתפקיד בכיר בנציגות ישראל באו"ם, סיפר אתמול בכנסת, סגן שר החוץ רוני מילוא בתשובה לשאילתה של חבר מפלגתו אמל נצר־אל־דין (ליכוד—חרות).

לדברי האחרון בישר רוני מילוא על המינוי הצפוי, באסיפה מפלגתית בכפר הדרוזי סמיע.

מילוא סיפר כי אסעד נכנס לתפקיד בניו־יורק ב־5.4.86. הוא ימלא תפקידים גם בתחום ההסברה עבור שגרירות ישראל בוושינגטון ועבור הקונסוליות הכלליות בכל רחבי ארה"ב.

שמיר נתן גיבוי

(סוף מעמוד א')

הממשלה בפעולתם של שרותי הבטחון ולסיכך ליווה גם את פרשת האוטובוס מתחילתה מקירוב.

שר־הבטחון באותה תקופה, משה ארנס, הכיר את פרטי הפרשה, אך הקשר העיקרי היה ישירות בין ראש השב"כ לשמיר. מקורות מקורבים למ"מ ראש־הממשלה אמרו אמש, כי שמיר נותן גיבוי מלא לראש השב"כ וכי לשמיר אין מה להסתיר מתקופת היותו ראש הממשלה. הוא פעל, כך נאמר, כפי שראש־ממשלה צריך לפעול כדי שלא ייגרם נזק למערכת הבטחונית.

מדוע החליט פרס?

בעקבות המידע, המייחס לשמיר מעורבות עמוקה בפרשת ראש השב"כ, עלתה בחוגים פוליטיים ביתר־שאת השאלה מדוע החליט ראש־הממשלה שמעון פרס להתנגד בתקיפות כה רבה לקיום חקירה. אחת ההשערות היא, שפרס לא ידע את מידת מעורבותו של שמיר והוא חשש, כי הוא עצמו נמצא במצב רגיש לאחר ששמע את שלושת עובדי השב"כ, ששטחו לפניו את טענותיהם נגד ראש השב"כ אך החליט לתת גיבוי לראש השב"כ.

בינתיים נראה, כי הולכת ופוחתת תמיכתם של רוב חברי הקבינט באי־קיום חקירה. הפרסומים בימים האחרונים אינם מאפשרים עוד להשתיק את הפרשה מבלי לבררה. אמנם בכל מקרה, הפוסק האחרון לגבי קיום חקירה הוא היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר, אך אם ראש־הממשלה וחברי הקבינט יכירו בצורך בקיום חקירה, הם יוכלו להציע לפרופ' זמיר את הגוף החוקר הנראה להם.

אפשרויות החקירה

בין האפשרויות שנמנו עד כה: חקירה משטרתית; חקירה משטרתית בדלתיים סגורות; חקירה במסגרת ועדת בדיקה, שבראשה יישב שופט; חקירה במסגרת ועדת חקירה על־פי חוק. יתרונה של האפשרות האחרונה הוא בנקודות הבאות:

א. דיוניה של ועדת חקירה חסויים.

ב. ועדת חקירה על־פי חוק יכולה לחייב עדים להופיע בפניה והופעתם היא בשבועה, כמו בפני בית־משפט.

ג. ועדת חקירה תוכל להתייחס לכל תחומי הפעולה של השב"כ הנוגעים לנשוא החקירה ולהמליץ המלצות בתחום רחב. המלצות אלה יוכלו להביא להכנסת תיקונים בעבודת השב"כ, הנהנה מחשאיות ולכן מחסינות מוחלטת.

אישור לכל מעשיו

מקורות המעורים בפרשת ראש השב"כ הדגישו אתמול את מידת הלויאליות הבלתי מסוייגת של ראש השירות לממונים עליו. לויאליות שאחד מביטוייה היה דיווח מדוקדק לממונים עליו על כל מעשיו וקבלת אישור לכל מעשיו. בכדי לצמצם את הנזק לשירות הביטחון הכללי עם היוודע דבר הכוונה לפתוח בהליכים כנגד ראש השירות, החליט ראש־הממשלה שמעון פרס, שלא לפגוע במעמדו של אברהם שלום, לא לפטרו ולא להשעות אותו.

לובי של שירותי הבטחון

מאז החלה מסתמנת מגמה אצל היועץ המשפטי לפתוח בהליכים משפטיים נגד ראש שירותי הביטחון, נפגשו גורמים המקורבים לשירותי הביטחון עם חוגים פוליטיים, שאמורים בנסיון לשכנע אותם בנזק שייגרם כתוצאה מהחקירה. נימוקיהם של החוגים הללו היו, כי כל חקירה מסוג זה תביא בסופו של דבר נזק חמור לשירות ולביטחון המדינה.

● תיכוניסטים מ"פיטמן" לומדים על ההסתדרות

במסגרת המאמצים לקרב בני נוער להסתדרות, התארחו תלמידי תיכון מקצועי "פיטמן" בבית־ברנר בת"א ונילוו למזכירי האיגוד־המקצועי במפעלים הנמצאים בתחום טיפולה של מועצת פועלי ת"א־יפו. נפגשו עם ההנהלות וועדי העובדים והתרשמו מן הקשר הבלתי אמצעי שיש למועצת הפועלים עם העובדים במפעלים המאורגנים בהסתדרות.

התלמידים העלו מרשמיהם על הכתב וכן נפגשו עם מזכיר מועצת הפועלים תדי קאופמן, על מנת להודות לו על יום־הסיורים.

גורמים בעבודה תמהים

(סוף מעמוד א')

והצדיק חייבו כי יצחק שמיר, מי שהיה ראש־הממשלה בתקופה בה יוחסו לראש השב"כ עבירות פליליות, הוא זה הנושא באחריות להסבר המעשים והתהליכים.

זמיר ממתין למפכ"ל

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר ממתין עתה לשובו מחו"ל של מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס כדי שהלה יורה על פתיחת הליכים פליליים כנגד ראש השב"כ. בשעתו פנה זמיר למפכ"ל בנושא זה והובטח לו כי הבקשה לחקור תיענה בדרכים המקובלות.

בשיחה עם כתבנו חזר הפרופ' זמיר על עמדתו כי יש להשעות לחקירה מיידית והוגנת. פרופ' זמיר הוסיף כי אין הוא שולל ועדת חקירה חשאית ומיוחדת שתברוק את פרשת ראש השב"כ שכן הוא מודע היטב לרגישות הבטחונית הרבה של הנושא.

ציפיות זמיר מיורשו

כאשר שאלתי אותו מהם ציפיותיו מיורש אפשרי לאור הזכרת שמו של ד"ר אמנון גולדנברג, אמר זמיר כי אין הוא מעורב בתהליך בחירת היועץ החדש, אולם הוא מצפה ממנו כי יפעל על־פי הכרתו ומצפונו כפי שהוא וזמיר עצמו נהג ב־7 שנותיו בתפקיד.

סופר דיווח על התקדמות במו"מ טאבה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

היועץ המשפטי של מחלקת המדינה האמריקנית, אברהם סופר, דיווח אתמול בירושלים, כי היתה התקדמות מסויימת בשיחותיו בקהיר בקשר למציאת נוסח מוסכם לשאלה שתוצג לבוררים בעניין טאבה.

סופר קיים דיון בן שעתיים, אתמול אחה"צ, עם ראש הממשלה שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר ושר הבטחון, יצחק רבין.

על־פי דיווחו של סופר, עדיין עומדים המצרים על כך, כי הבוררים יתבקשו לקבוע את המקום המדוייק שבו היו אבני־הגבול באזור טאבה. עם זאת, מוכנים המצרים שתהיה התייחסות למפות שצורפו להסכם־השלום, דבר אשר יאפשר לישראל לתבוע את סימון הגבול לפי המפה מ־1906.

בתום הפגישה סוכם, כי סופר ימשיך את הדיונים עם המשפטנים הישראליים, כדי למצוא נוסח שאלה, שיכלול את הניגודים המצריים והישראליים גם יחד.

היום יוחלט, בעקבות תוצאות הדיון, אם יש מקום לכינוס נוסף של הדרג המדיני ולצאתו של סופר לקהיר שוב, להמשך המו"מ.

● תחנה חדשה למד"א בעכו

תחנת מד"א חדשה נחנכה אתמול אחר־הצהריים בעכו בהשתתפות אישי צבור ואורחים רבים. התחנה הועברה למיבנה החדש לאחר ששכנה שנים רבות במיבנה ישן ליד המשטרה.

התחנה החדשה הוקמה בסיוע עיריית עכו וקרנות של ערים תאומות בבלגיה ובצרפת, שנציגי שגרירויותיהן נכחו בטקס.

ח"כ שם־טוב: הקיפאון המדיני יוביל למלחמה

מאת כתב "על המשמר"

באסיפה פומבית אתמול בר"ג אמר ח"כ ויקטור שם טוב: ישראל צועדת לקראת מלחמה נוספת בעתיד הקרוב. זאת מכמה סיבות: ההיסטוריה מלמדת שמאז 48' מבוי סתום לאורך זמן הוביל בהכרח למאבק מזויין. גורם נוסף — הצטברות כמות נשק אדירה בידי ישראל ומדינות ערב.

במלחמה עתידה זו, הפגיעה באזרחים, בשני הצדדים, תהיה חמורה מכל מה שהכרנו עד עתה, ומשני הצדדים של הגבול. בתוך הליכוד ישנם גורמים שונים שיש להם כוונה שבמלחמה הבאה נגד סוריה נביא לגירוש של מיליון ערבים. ובזה נפתור את הבעיה הדמוגרפית המאיימת עלינו. לדעתו של ויקטור שם טוב הממשלה נכשלה במספר נקודות עיקריות: בתחום המדיני אין פריצת דרך, לא בפתרון הבעיה הפלשתינית, לא בשיחות עם חוסיין וקיימת הסלמה עם סוריה.

לבנון: הוצאת צה"ל מלבנון לא היתה מתאפשרת לולא תמך גוש הליכוד. דבר זה הביא לטישטוש אחריות הליכוד למלחמה זו, וכבר היום אנו עדים ל"קוצר זכרון" בקרב הציבור באשר לנסיבות פתיחת המלחמה.

מבחינה חברתית, העם משלם יותר, העמיקה השנאה לערבים וכן גברה הגזענות, והסכנה לדמוקרטיה.

מבחינה כלכלית: הפערים גדלו ואיתם העמיק החולי הכלכלי. בעבור הדברת האינפלציה שילמו מחיר חברתי חמור שימשיך ויגדל.

רעיה רטיג שהופיעה גם כן נגעה בנושא החברתי הכלכלי. התמקדה יותר בתחום החברתי, אנו חיים בחברה שבה הריקמות הולכות ומתפוררות, והופכים מחפה מפוארת לחברה מעורערת, אמרה.

עוד אמרה: הסיסמא היום היא הצל את עצמך, כל האחרים שישקעו. נשברו כמה עקרונות מקודשים בחברה הישראלית, עקרון העזרה ההדדית, הסולידריות והתמיכה.

גור ילמד בפינלנד הרגלי רפואה־מונעת

שר־הבריאות, מרדכי גור, יצא הלילה לביקור בארגון הבריאות העולמי בקופנהאגן.

השר ידון שם עם מנהל האיזור האירופי, יו אסוואל, על השתלבותה של ישראל באיזור האירופי של ארגון הבריאות העולמי. בין היתר, ידון גם על השתלבותה של ישראל בכלל הנושא של מניעה והיערכות למקרים של תקרית דומה כמו זו שאירעה בצ'רנוביל שבברית־המ.

שר־הבריאות יקיים סיור לימודי בארצות סקנדינוויה ובעיקר בפינלנד, כדי ללמוד את כל הנושא של רפואה־מונעת, שפינלנד הצטיינה בה בשנים האחרונות.

השר גור ידון עם עמיתו במשרד הבריאות הפיני על הפרוייקט של תזונה נכונה והימנעות מהרגלים מסוכנים לבריאות האדם. כן יבדוק גור את השילוב והתיאום הנדרש בין משרדי־הבריאות, החקלאות והמסחר והתעשייה, בקשר לגיבוש תזונה נכונה והרגלי־חיים נאותים יותר.

השר אמר, כי עם שובו ארצה, לאחר הסיור הלימודי, יעבור חלק מהדגש במערכת הבריאות בישראל לכל מה שקשור לפעולות לבריאות הציבור ולמניעה. (עתים)

הרב פרץ חרד ממלחמת אחים

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

"אני חרד מן הכרסום והמתח בסטטוסקוו, שעלול להוביל למלחמת אחים בישראל" — אמר אתמול שר הפנים יצחק פרץ לכתבת "על המשמר" בעקבות פגישת רבני חיפה עם הלובי הדתי אתמול בכנסת. הרב פרץ הזהיר, כי פתיחת 29 בתי קולנוע בת"א, בפ"ת והפעלת האיצטדיון בר"ג והקמת המרכז המורמוני בירושלים מעוררים תסיסה גדולה בציבור הדתי והוא חרד מן גלגול חלילה וחס, למלחמת תרבות. השר אמר, כי הוא מנסה להרגיע את הרוחות ולדבר על סובלנות ואהבת ישראל. אבל, אם ימשך ההידרדרות הוא חושש ממה שעלול לקרות בעתיד לנוכח פתיחת ארבעת בתי הקולנוע בחיפה.

יום עיון בנושא "תיקון ליקויים במערכת הציבורית בישראל" התקיים אתמול בירושלים בראשות שר הכלכלה גד יעקבי. (צילום: י. ישראלי)

חוסיין מתקשה לגשר בין סוריה לבין עיראק

השנאה בין שני הנשיאים מקשה על המאמצים ● לא נועדו מאז 1979 ● ערפאת עלול להיפגע

באחריין.— השנאה האישית בין נשיא עיראק, סאדאם חוסיין, ונשיא סוריה, חאפז אל אסד, מקשה על מאמצי חוסיין מלך ירדן להביא לידי התפייסות בין עיראק וסוריה.

דיפלומטים אומרים, כי איבה קשה שוררת בין שני האישים, שהשתתפו לפני ארבע שנים בוועידת פיסגה ערבית במרוקו, אך סבורים כי מאז 1979 לא נועדו באופן פרטי.

תמיכתה של סוריה באיראן הלא־ערבית במלחמת המפרץ, היא מיכשול ראשון במעלה בדרך לשיפור יחסי עיראק וסוריה. שתי המדינות גם חלוקות בעמדותיהן כלפי מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת. שסוריה איננה מתירה את כניסתו אליה, אך הוא מתקבל בברכה בעיראק.

רצונו של המלך חוסיין לכנס ועידת פיסגה ערבית וכך להביא להתקדמות לקראת שלום במזרח התיכון, היא הסיבה מאחורי מאמציו הנוכחיים לשכנע מנהיגים אחרים לגנוז סיכסוכים דו־צדדיים, למען טובת העולם הערבי.

ערפאת עלול להיפגע

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, ייפגע אם יוכתרו בהצלחה המאמצים שעושה כעת חוסיין מלך ירדן כדי לגשר על חילוקי־הדעות בין סוריה ועיראק, סבורים דיפלומטים ברבת־עמון.

עכשיו, אומרים הדיפלומטים. עשוי ערפאת לאבד גם את תמיכת עיראק, על רקע המאמצים לשיפור היחסים בין דמשק ובגדאד.

מוקדם מדי

שר החוץ העיראקי, טארק עזיז, אמר אתמול בכווית, כי מוקדם עדיין לדבר על אפשרות של פגישה בין נשיאי עיראק וסוריה.

הוא אמר את דבריו בהודעה לעיתונות בתום ביקור שבמהלכו הגיש איגרת מאת הנשיא העיראקי לאמיר של כווית, שייך ג'אבר אל אחמד ולסבאח.

השר הוסיף, כי באותה מידה, מוקדם עדיין לדבר על תוצאות כלשהן מפעולת התיווך שנעשתה

מהדורה אנגלית של ה"פרבדה", בטאונו הרשמי של הקרמלין, הופצה אתמול לראשונה באוסטרליה. בתמונה: בחורה בסידני מעלעלת באחד הגליונות ברחוב. (צילום: איי.פי.)

מנהיגים מסוריה ולוב נפגשו עם גורבצ'וב

מוסקווה. — מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, נועד אתמול עם סגן נשיא סוריה, עבדול חלים חאדאם, המבקר עתה במוסקווה ועם האיש השני במעלה בצמרת השלטון בלוב, עבדל אלאם ג'אלוד.

קודם לכן, נפגש חאדאם עם הנשיא אנדריי גרומיקו, ואילו ג'אלוד נפגש עם שר ההגנה הסובייטי, סרגי סוקולוב.

לפי שעה לא פורסמו כל פרטים על תוכן הפגישות. אך מקורות יודעי דבר מסרו, כי חאדאם בא לדבר על המתיחות האחרונות בין ישראל וסוריה, וכן על התפתחויות מזרח תיכוניות כגון נסיונה של ירדן להביא להתפייסות בין עיראק לסוריה.

לפי שעה אין כל סימן לשיחות משותפות של הסורים והלובים עם מנהיגי בריה"מ, אם כי מקורות ערביים ודיפלומטים מערביים אמרו, כי כל הסימנים מעידים על כך שהביקורים — של חאדאם ושל ג'אלוד — תוכננו להיערך בעת ובעונה־אחת.

עיסקת נשק גדולה

העיתון "אל איתיחאד", היוצא לאור באבודאבי, מסר מפי מקורות דיפלומטיים במוסקווה, כי במהלך ביקורו בבריה"מ יחתום ג'אלוד על עיסקת רכש גדולה של נשק סובייטי לארצו.

עוד מסר העיתון, כי הדיונים בעיסקה זו נערכו בעת ביקורו האחרון של שליט לוב, מועמר קדאפי, במוסקווה, לאחר מכן הופסקו, אולם בעקבות ההפצצה האמריקנית על לוב בחודש שעבר הסכימה מוסקווה לחתום על העיסקה, הנחשבת לאחת הגדולות ביותר עם ארץ ערבית מזה תקופה ארוכה.

אסד ביוון

נשיא סוריה, חאפז אל אסד, סיים אתמול את ביקורו ביוון והמריא חזרה לארצו, בתום שהייה של שלושה ימים, שבמהלכה נפגש במפתיע עם ראש ממשלת ירדן, זיד אלריפאעי, לדיון בצעדי ההתפייסות בין סוריה לבין עיראק. (ע"ר, ע"צ)

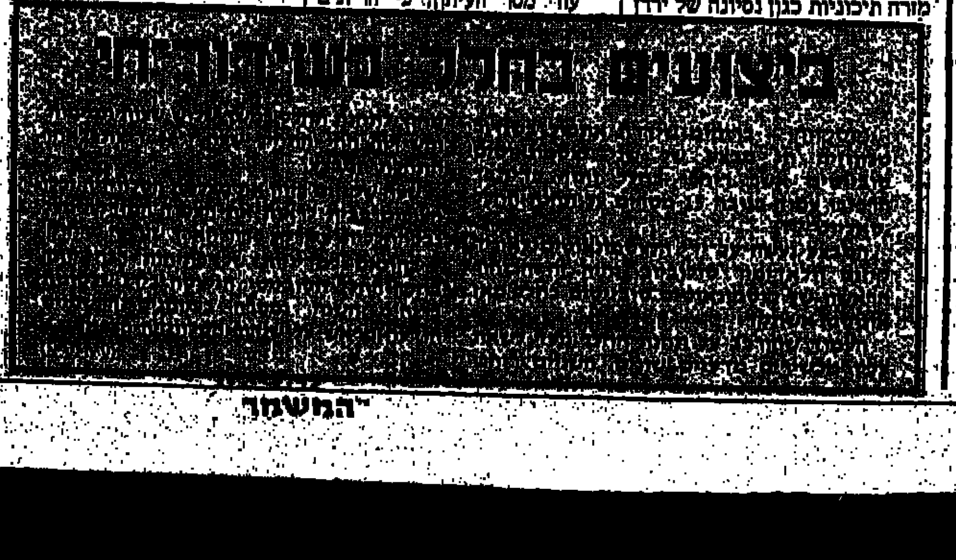

טלקס

● נמנע כינוס "גולגלות המוות" של האס.אס.

דטמולד, מערב־גרמניה. — בית־משפט מערב־גרמני מנע אתמול קיום כנס שנתי של ותיקי דיוויזיית השיריון "גולגלות המוות" של הוואפן־ס.ס. בעיר דטמולד בסוף השבוע הבא.

בית־המשפט דחה עתירה של הנאצים לשעבר לחייב את שלטונות העיר לאפשר להם את הכינוס.

מועצת העיר דטמולד, מדרום־מזרח להאנובר, הורתה לבטל את הכנס, לאחר שנודע לה כי אגודת ותיקי המלחמה הזמינה אולם אסיפות מקומי ומסעדה תחת שם בדוי. (ע"ר)

מארקס טוב לעסקים

לונדון. — עותק של "המניפסט הקומוניסטי" מהדורה ראשונה של המאניפסט הקומוניסטי מאת קרל מארקס ופרידריך אנגלס נמכרה אתמול במכירה פומבית ב־26,400 ליש"ט.

המאניפסט, בו התווה מארקס את התיאוריות שלו על מקורות הקפיטליזם וניבא את נפילתו, נרכש על־ידי קרן האמנות ואלמאדונה של אספן בריטי פרטי שברשותו אחד האוספים הנדירים שבעולם של מיסמכים יהודיים.

הספרון, בן 23 העמודים, שעמודו הראשון מוכתם וקרוע, חסר בו. הוא אחד מבין 13 עותקים קיימים של המהדורה הראשונה.

הרוב מבין אלף העותקים המקוריים הושמד בגרמניה בשנת המרידות כאשר פרצה מהפכת 1848. עותקים נוספים נתגלו מאוחר יותר בידי הנאצים במלחמת העולם השנייה. (ע"ר)

● אופטימיות זהירה בנוגע לגורל הזוג סאחארוב

פאריס. – בני משפחה של הלוחם לזכויות האדם בבריה"מ אנדריי סאחארוב, הביעו אופטימיות זהירה בנוגע לסיכוי שהקרמלין יקל את תנאי גלותו בעיר הסגורה גורקי, לאחר שרעייתו יילנה בונר תשוב לבריה"מ בשבוע הבא.

בונר, בת 62, הורשתה, כזכור, לצאת למערב לצורך טיפול רפואי והיא שהתה בארה"ב שלושה חודשים. עתה היא נמצאת בפאריס בדרכה חזרה לבריה"מ ואתמול השלימה סיבוב מרתוני של שיחות עם מנהיגי צרפת.

לאחר פגישה שהיתה לה ביום ג' עם הנשיא פרנסואה מיטראן אמרה בונר, כי אין בסיס של ממש לאופטימיות, אך היא אופטימיסטית מטבעה. (ע"ר)

● "הג'יהאד המוסלמי" מאיים על תורכיה

אנקרה. – ארגון "הג'יהאד המוסלמי" איים לתקוף יעדים תורכיים בחו"ל, אם ממשלת תורכיה תמשיך לתמוך בעיראק במלחמתה נגד איראן.

האיום כלול בהודעה שנכתבה באנגלית ונשלחה מאיטליה לסוכנויות חדשות בתורכיה. בהודעתו מגנה הארגון את התמיכה המוגשת למשטרו של סאדאם חוסיין בעיראק על־ידי המדינות הקומוניסטיות והמערביות, ו"למרבה הצער גם על־ידי תורכיה ומדינות מוסלמיות אחרות". (ע"צ)

● סקר בריטי: מפלגת הלייבור מובילה

לונדון. – מפלגת הלייבור הבריטית שבאופוזיציה היתה זוכה ברוב בבחירות כלליות, לולא נערכו היום, מתברר מסקר שפורסם אתמול.

לפי סקר זה, נהנית מפלגת הלייבור מתמיכה של 40 אחוז מהמצביעים, 8 אחוזים יותר מהמפלגה השמרנית. (ע"ר)

אלף בני־אדם עלולים למות בעקבות אסון הכור

לונדון. – לפחות אלף בני־אדם עלולים למות מסרטן כתוצאה מן הנשורת הרדיו־אקטיבית שמקורה בתאונה בכור הגרעיני הסובייטי בצ'רנוביל. כך אמר ביום ג' בערב מומחה־הקרינה האמריקני ד"ר רוברט ד. גייל, אשר טיפל בחלק מנפגעי התאונה בבריה"מ.

בראיון טלוויזיה ששודר בבי.בי.סי. מבריה"מ, אמר ד"ר גייל: "אני מעריך, כי אין זה בלתי סביר שאלף או כמה אלפי אנשים עלולים למות בסרטן בעקבות התאונה. כ־100 אלף בני־אדם נחשפו לקרינה הנחשבת בעיני כסיכון ממשי לגרימת סרטן".

הוא הוסיף, כי 300 חולים נמצאים עתה בטיפולו בעקבות התקלה, רובם כבאים אשר נקראו למקום מיד אחרי התפוצצויות כדי לכבות את האש שפרצה במתקן, וכן רופאים שטיפלו בקורבנות הקרינה במקום.

"35 מהם חולים בצורה מסוכנת ביותר. לגבי האחרים, אנו מקווים כי יחלימו מן התוצאות המיידיות של הקרינה. אולם בטווח ארוך קיימת לגביהם סכנת תחלואה בסרטן", אמר גייל. (ע"ר)

שר ההגנה הסורי לצרפתים:
סוריה תשחרר בני הערובה גם בכוח

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — שר ההגנה הסורי, גנראל מוסטפה טלאס, הבטיח לצרפת בראיון לרדיו "אירופה אחת" כי סוריה תשיג את שחרור בני־הערובה הצרפתים, אפילו בכוח, מידי חיזבאללה, אם "תאתר את מקום שביים".

אך הוא אמר, כי אין לצפות לשחרורם בקרוב — אולי ביולי.

בינתיים מנהלת דמשק "שיחות עם חזבאללה". הארגון הציע לצרפת לא להשליך יהבה על איראן, כי הסורים עדיין "אדוני לבנון".

לפי כתב הרדיו, שערי השלטון הסורי נפתחו לפניו בזכות עיתונאית חתיכה שכתבה רב־מכר על הנשיא מיטראן, ההנהגה הסורית הביעה "תקוות עזות", שראש הממשלה, ז'אק שירק, יחדש את מדיניות דה־גול הפרו־ערבית בעד הסדר כפוי במזרח־התיכון.

במסיבה במעונו של טלאס השיקו הגנרלים הסורים כוסות בקריאות נלהבות: "לחיי ז'אק שירק, בנו של דה־גול".

כתב "אירופה אחת" מסר על מתיחות ותקריות אש בין הכוחות הסוריים ל"חיזבאללה" בבעל־בכ. קצינים סורים ליוו אותו בסיור במרצדס משוריין בבעל־בכ, בירת הטרור השיעי. הוא חש, כי הסורים איבדו את השליטה על העיר, והם מפחדים מפיגועים.

נשיא סוריה, אסד נטל תחת חסותו את בני־הערובה הצרפתים. השיחות על שחרורם יימשכו על־מנת להוכיח כי הוא עדיין שולט בלבנון.

לפי "אירופה אחת", ארגוני טרור הפועלים בחסות סוריה ואיראן הגבירו את הלחצים על צרפת לנטוש מה שכינו "המדיניות הפרו־ישראלית".

כינוס ישראלי־פלשתיני יתקיים השבוע בפאריס

פאריס. — לראשונה מאז מלחמת לבנון וגירוש אש"ף מביירות ב־1982, יתקיים השבוע סימפוזיון ישראלי־פלשתיני בפאריס, על הנושא: "השטחים הכבושים וסיכויי השלום בסכסוך הישראלי־פלשתיני".

הסימפוזיון ייערך ב־29 במאי ו־30 בו, ביוזמת אגודת הסולידריות הצרפתית־ערבית ובחסות קבוצה של אינטלקטואלים צרפתיים.

מן הצד הישראלי ישתתפו בסימפוזיון מירון בנבנישתי, כתב "הארץ" יהודה ליטאני המתמחה בעניינים פלשתיניים, דני רובינשטיין, מומחה לשאלה הפלשתינית בעיתון "דבר", דוד צוקר, מזכ"ל תנועת רץ, וגבריאל שילינגר מתנועת "שלום עכשיו".

מן הצד הפלשתיני ישתתפו הסופר אמיל חביבי, חבר רק"ח, עורך הדין ראג'א שחאדה, המתמחה בבעיות משפטיות הקשורות בכיבוש, אלברט אגאזריאן, פרופ' להיסטוריה באוניברסיטת ביר זית, זיאד אבו־זאיאד, לשעבר עורך העיתון "אלפג'ר", ופייצל חוסייני, בנו של אחד מראשי המרד הפלשתיני בשנות ה־30, עבד אל קאדר חוסייני. (ע"צ)

יותר מ־2 מיליון דולר פיצויים על תאונת־מילה

לייק צ'ארלס.— חבר־המושבעים של בית־משפט במדינת לואיזיאנה העניק 2.75 מיליון דולר בפיצויים וריבית למשפחתו של ילד קטן שנאלצו לכרות את אבר המין שלו, לאחר שנפצע קשה בעת ברית־מילה.

חבר־המושבעים של בית־המשפט בלייק צ'ארלס פסק ביום שלישי הן נגד מדינת לואיזיאנה — וביחוד נגד שירותי הבריאות שלה — והן נגד הצירן של מכשיר חשמלי־כירורגי, שנועד בדרך כלל להפסיק דימום בעת ברית־מילה.

העדים מסרו, כי הילד הקטן היה כבן שנתיים בעת ניתוח המילה ב־1984, ובעת הניתוח ניכווה קשה אבר המין שלו וניזוקו כלי הדם, והיה צורך לאשפז אותו בדחיפות בבית־חולים בניו־אורלינס.

הרופאים המליצו אז, כי יעבור ניתוח לשינוי המין, אך ההורים סירבו ואז נאלצו הרופאים לכרות את אבר מינו.

תאונה זו תרמה להחריף הפולמוס על ניתוח המילה בארה"ב, המבוצעים כיום אצל יותר מ־80 אחוז מהילדים.

הארגונים לביטוח רפואי "בלו שילד" בפנסילבניה ובמיין הודיעו, כי לא יממנו עוד את ניתוחי המילה, שכן, לדבריהם, אין בסיס מדעי לטענה כי ניתוח זה מועיל להיגיינה ומונע סרטן. (ע"צ)

ראש מודיעין חדש ל"פתח"

רבת־עמון. — ארגון המחבלים "פתח" שבהנהגת יאסר ערפאת, מינה את הבריגאדיר פאחרי שאקורה, בראש המודיעין הצבאי החדש שלה, מסרו מקורות של אש"ף אתמול.

שאקורה, ממקורביו של ערפאת, נתמנה במקום עתאללה עתאללה, שהודח בחודש שעבר. שאקורה היה בעבר מפקד של צבא השיחרור הפלשתיני בסודאן, הוא החל את הקריירה הצבאית שלו כקצין של צבא השחרור הפלשתיני במצרים. (ע"ר)

בפלילים

22 שנה למחבל שסייע להכין מכונית תופת

22 שנות מאסר הוטלו בבית־הדין הצבאי בלוד על טאופיק סלים שחאדה בן 22 מרמאללה, לאחר שהורשע בסיוע להכנת מכונית תופת, שאמורה היתה להתפוצץ בשכונת מאה שערים בירושלים.

בבית־הדין נטען, כי הנאשם עזר ב־22 בספטמבר לאדם אחר — שברח לירדן — להכין מכונית תופת מרכב „פולקסוואגן" מסחרי ובו 8 בלוני גז ומבערים.

המכונית היתה אמורה להתפוצץ בשעות הבוקר בשכונת מאה שערים בירושלים, אך היא התגלתה ופורקה.

בית־הדין בראשות אלוף־משנה אהרון אלפרן הרשיע את הנאשם וגזר עליו, כאמור, 22 שנות מאסר. (עתי"ם)

מאסר לרופא שזייף פטור משירות מילואים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שופט בית משפט השלום ברחובות ישעיה ניסים, גזר אתמול על ד"ר מנשה מוטווסל בן 47 מראשון־לציון 3 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי ו־5000 ש"ח לאחר שהורשעו בזיוף פטור משירות מילואים.

התביעה טענה, כי בדצמבר 85' נענה הרופא לבקשתו של בלש מוסווה ממשטרת ראשל"צ, שהגיע לקליניקה הפרטית שלו בעקבות מידע מוקדם, וסיפק לו פטור משירות מילואים תמורת תשלום של מאה דולר.

ד"ר מנשה מוטווסל התמחה ברפואת ילדים ואף עבד בשירות משטרת ראשל"צ כרופא התחנה. מעצרו ליום אחד היכה בתדהמה את תושבי ראשל"צ, שהכירוהו כרופא מכובד שהתפרסם אף בכך שהציל מתאכלת בחוף הים שהוכרזה כבר כמתה מבחינה קלינית.

סניגורו של הרופא, עו"ד יורם סלמון, מתכוון לפנות למסקר המחוז בבקשה להמיר את עונש המאסר בפועל בעבודות חוץ.

נאשמות בנסיון לשדוד את שכנן הקשיש

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מאסרן של שתי נשים, תושבות קרית־ים, המואשמות בנסיון לשדוד את שכנן הקשיש, בבית־המשפט מחוזי בחיפה.

בכתב־האישום טוענת עו"ד רונית ויגריב, כי שתי הנשים, תמילה שאול בת 25 וליפה פסחוב בת 22, תיכננו את השוד לפרטיו ותיכננו להצטייד באקדח צעצוע. משלא השיגו אקדח צעצוע החליטו לקחת עימן סכין מטבח.

לטענת התביעה, לבשו הנאשמות בליל השוד בגדים שחורים, ואיפרו את פניהן בצורה שתקשה על זיהוין ובעת ביצוע השוד גרבו גרבי ניילון על הפנים.

התביעה טוענת, כי הנאשמות חדרו לביתו של ניסים עוזיאל, בן 73 שם לפתה הנאשמת ליפה את האיש בחוזקה מעוד חברתה, תמילה הניפה מולו סכין מטבח ושתיהן דרשו ממנו את כספו. האיש לא אבד את עשתונותיו, פתח בצעקות ולאחר שנאבק עם הנאשמת ליפה וקרע מעל פניה את גרב הניילון, נמלטו השתיים מדירתו מבלי שביצעו את זממן.

השופט אליעזר רוד בר ציווה להאריך את מעצרה של הנאשמת ליפה פסחוב עד לתום המשפטיים ואילו מעצרה של הנאשמת, תמילה שאול הוארך בשבוע ימים, כדי לאפשר לסניגור שבית־המשפט מינה לה להתייחס לבקשת התביעה הכללית להאריך מעצר עד תום ההליכים.

קנסות כבדים על בניית בתים ללא מקלטים

קנסות כבדים הוטלו על 11 תושבי אזור, שהורשעו בבניית בתים ללא מקלטים. כן נצטוו תושבים אלה על־ידי בית־משפט השלום בתל־אביב, שהרשיע אותם בעבירות על חוק התיכנון והבנייה, לבנות מקלטים תוך 6 חודשים ולהרוס מיבנים בלתי־חוקיים שניבנו על השטח המיועד למקלט.

במשפט הורשעו גם המהנדסים שהיו אחראים להקמת הבתים. החוק התיכנון והבנייה מחייב להתקין בכל בית, מקלט המיועד לדיירים ולמבקרים. הגוף המקצועי העליון בנושא המקלטים הוא הג"א, ואילו הטיפול השוטף בתחום זה נמצא בידי כל רשות מקומית, גם לאכיפת החוק לבניית מיקלטים.

הרשעתם של 11 תושבי אזור באה בעקבות תלונה שהוגשה נגדם ע"י יוסף פרוכטמן, בא־כוחה של הוועדה המחוזית לתיכנון ובניית במחוז תל־אביב ובעל מינוי מיוחד מטעם היועץ המשפטי לממשלה. (עתי"ם)

3 שנות מאסר על שוד בעל בית־קפה

מאסר 6 שנים, מהן 3 בפועל, הטיל אתמול השופט המחוזי אריה אבנ־ארי בתל־אביב על צעיר כבן 20 מהכפר טייבה שהורשע בביצוע שוד מזויין.

התובע עו"ד אברהם מכטר האשים את יונס נססרה, כי באפריל אשתקד ישב בבית־קפה בכפר־קאסם יחד עם שניים אחרים, הנאשם, הכחין בבעל בית־הקפה כשהוא שולף מכיסו צרור גדול של דולרים ונותן עודף לאחד הלקוחות.

הנאשם יחד עם השניים האחרים, טען התובע, המתין לבעל בית־הקפה בסבלנות עד שסיים את יום עמלו ולאחר שיצא מבית־הקפה התנפלו עליו השלושה, איימו עליו בסכין ואקדח והוציאו ממנו את כל כספו בסך 1700 דולר, לאחר מכן נמלטו מהמקום.

התובע סיפר בבית־המשפט, כי הנאשם נעצר שלושה חודשים לאחר המקרה על־פי המידע שמסרו בני שבטו והבדואים למשטרה. באיזור כפר־קאסם מתגוררים בדואים ואלה, כשנודע להם על השוד, לא הסכימו שבן שבטם יהיה מעורב בפשע כזה, הסביר.

הסניגור עו"ד אברהם אורן טען להקלה. הנאשם, כי יש להתחשב בכך שהנאשם מנודה היום על־ידי בני שבטו וגם בני משפחתו, עקב העבירה שביצע.

הנאשם ריצה ביניתיים שנת מאסר בפועל, שכן כאשר שוחרר בערבות, לא היו בידיו 17 אלף דולר שנדרשו כדי לשלם את דמי הערבות. (שפ"ם)

ח"כ גרוסמן: הממשלה הגיבה באיחור על המנזר באושוויץ

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

„העם בישראל, כמוהו כעם היהודי כולו, מתקומם בכל מאודו נגד הצבתו של מנזר קתולי אושוויץ, מקום שהפך להיות סמל לשואת העם היהודי". דברים אלה אמר אתמול סגן שר־החוץ רוני מילוא, בהשיבו להצעות לסדר היום של חייקה גרוסמן (מפ"ם) ורב שילנסקי (ליכוד־חרות). השנים הלינו על הקמת מנזר כרמליטי באושוויץ.

גרוסמן הדגישה, כי המנזר הוקם ברשות ממשלת פולין. בזה הופקע האתר ההיסטורי מסמליותו הכלל־אנושית נגד הנאצים. בעיקר נפגעו רגשות העם היהודי. שאושוויץ יכולה להיחשב כבית־העלמין הלאומי שלו. כאן נטבחו שלושה מיליון יהודים. כן נטבחו באושוויץ מיליון וחצי לא יהודים.

גרוסמן הדגישה, כי לשום דת אין זכות לספח לעצמה אתר זה. אסור לישראל לוותר על מעמדה היהודי כעם היהודי במאבק נגד הפגיעה בסמליותו האוניברסלית של אתר הזכרון באושוויץ. למנזר שקם, ללא ידיעתנו, יש משמעות מרחיקת לכת. הוא מנסה לקעקע כמימד הנורא, המיוחד, של היהודית על כל גווניה. „אינני מאשימה רק את הממשלה אבל בראש ובראשונה הייתי מצפה, כפי שציפיתי בפרשת ולדהיים, שממשלת ישראל תהיה ראשונה ולא אחרונה בתור המגיבים".

שילנסקי העיר כי „מדינת ישראל צצה וקמה מתוך אפר השואה, ואין אנו יכולים לעבור בשתיקה על חילול הקודש הזה".

לובי של ניצולי שואה

רוני מילוא הביע צער על שבכנסת נוצר לובי של ניצולי שואה למניעת שכחת השואה. הוא היה מעדיף שנושאים הקשר הקשורים באסון הנורא יעלו לסדר היום בכנסת לא רק ע"י יצחק ארצי, שבח וייס, דב שילנסקי וחייקה גרוסמן.

למשרד החוץ נודע על הקמת המנזר בדצמבר אשתקד. „אין לי עדיין אפשרות לפרט את כל הפעולות שנעשו, חלקן ביוזמתנו, חלקן בתיאום עימנו, וחלקן ביוזמתם של גופים ואישים יהודים ושאינם יהודים". אמר.

מש' הבריאות: העכברים עזבו את ביה"ח בעזה לפני שנתיים

מכחיש טענות בנבנישתי על מצב הרפואה והתברואה ברצועה

מאת רפאל גאון, כתבנו ברדום

אנשי משרד־הבריאות ברצועה ומנהל בית־החולים „שפא" בעזה הכחיש את הטענות על מצב הרפואה והתברואה ברצועת עזה הכלולות בדו"ח בנבנישתי.

במסיבת עתונאים שקיימו שלשום הודו הרופאים, כי קיימת צפיפות בבית־החולים, הנובעת מצפיפות האוכלוסין ברצועת עזה ומכך שזהו בית־החולים הממשלתי היחיד באיזור זה. אך לדבריהם מנסים להתמודד עם הבעייה על־ידי תוספת מחלקות ובניית אגפים חדשים בהשקעה של מיליוני דולרים.

על הטענה כי המקום שורץ עכברים הגיב מנכ"ל משרד־הבריאות, מנשה נבעה, באומרו, כי לפני שנתיים היתה מכת עכברים בעזה ומשרד־הבריאות והעיריה התגברו כמאמצים משותפים על מכה זו ומאז אין עכברים. גם פרשת מחסור בסדינים המצוטטת בדו"ח היא „היסטוריה", לדבריהם.

בבית־החולים 345 מיטות והתפוסה הממוצעת בו היא 75 אחוז. המצב במחלקת היולדות קשה יותר. „מצב התרופות שלנו טוב מזה שבבית־החולים „ברזילי" באשקלון ולא אחת ביקשו במקרי חירום להעביר להם תרופות — ועשינו זאת. כאן לא קרה מעולם שהמשפחה נאלצה להביא מהבית אוכל לחולים", אמר נבעה.

מנהל שירותי הבריאות ברצועה, ד"ר חירי אלירמאן, אמר, כי ברצועה יש מיטה אחת לכל 580 איש, בעוד שבישראל יש מיטה אחת לכל 330. אולם הוא הוסיף, כי בשנים האחרונות עלתה רמת הרפואה ברצועת עזה.

צלמית מברכת רם — מימצא יחיד במינו בעולם

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

צלמית בגובה של 3 ס"מ, שנמצאה בחפירות באתר [illegible] בברכת רם לפני כמה שנים, הוא ממצא יחיד במינו בעולם, אמר דובר [illegible]

[illegible]

משפחת תלמיד שמת בטיול תובעת פיצוים

הוריו של ילד שמת כתוצאה ממכת אגרוף שהונחתה במפתח ליבו על־ידי ילד אחר במהלך טיול, הגישו תביעת נזיקין לבית המשפט המחוזי בירושלים, נגד הילד המכה, נגד בית־הספר ונגד משרד־החינוך. טרם הוגש כתב־הגנה על תביעה זו.

אריה ואורה ארגמן טוענים בכתב התביעה, כי בנם אייל ז"ל, תלמיד חטיבת הביניים בבית־ספר דנמרק בבירה, יצא במסגרת בית־הספר לטיול בצפון הארץ לפני כשנתיים. בשלב כלשהו, בשעת מנוחת הלילה, [illegible] אחד התלמידים את חולצתו של המנוח במשחק שיניים. הילד גילה זאת והתפתחה מריבה בינו לבין הילד השני. במהלך התיגרה, הנחית הילד מכה במפתח הלב ואייל ארגמן [illegible].

ההורים טוענים בכתב התביעה, כי אחת התלמידות שהיתה בקירבת מקום, הזעיקה את אחות בית הספר שלוותה לטיול. האחות לא הנשימה את הילד, אלא הזליפה עליו מים וסטרה לו קלות. (עתי"ם)

תיקון טעות

במדור „צלצול מהיר", שבו רואיין אתמול יעקב ארז מ„מעריב" חל שיבוש.

בתשובה לשאלה „האם נכון שנפגשתם בעניין זה עם ראש־הממשלה, השיב ארז עורך „מעריב" עידו דיסנצ'יק נפגש עם ראש־הממשלה. עידו ואני נפגשנו עם היועץ המשפטי וכן היו לנו פגישות נוספות.

בניגוד למה שנכתב אתמול, לא נפגשו השניים עם מ"מ ראש־הממשלה ועם שר־הבטחון בעניין זה.

טלקס

● **הפסל יורק האש יגיע במוביל טנקים**

מוביל טנקים שנשכר ע"י קרן ת"א לפיתוח יעביר ביום א' הבא את פסלו של האמן יעקב אגם ממפעל אורמת ביבנה לכיכר דיזנגוף בת"א.

הפסל, אשר משקלו 6 טונות ורוחבו 6 מטרים, יועבר בחצות הלילה בליווי משטרתי. קטעים במסלול העובר דרך רחובות המסגר, דרך פ"ת, ארלוזורוב ודיזנגוף בת"א ייסגרו לפרקי זמן קצרים כדי לאפשר את מעבר השיירה.

הפסל, חיורק אש ומשמיע מוסיקה מתוכנתת, ייחנך רשמית במחצית יולי. (שע"ה)

● **קול חתן וקול חולדה**

חוקרי הטבע בגולן, שגילו כי לחולדות ישנו קול מיוחד לצורך חיזור, פיתחו קול מלאכותי של חולד המחזר אחר בנות זוגו, לצורך פיקוח על ההפריה של החולדות.

הקול המלאכותי ירחיק את הנקבות מהזכרים ויסייע ללכידתן. ובכך לצמצם את הנזק שהן גורמות לשדות וליבולים.

יהודה צור

מפלגת הפועלים המאוחדת

המרכז

לוח פעילות שבועית מה־29.5.86 עד ה־4.6.86

מחלקת ההסברה

29.5 גבעת חביבה – 8.30 – ח"כ אלעזר גרנות – סמינר חוזרי צבא
בי"ס עמל א' רמלה – 12.15 – ח"כ אמירה סרטני
חיפה – מלון ציון – 17.00 – ח"כ אמירה סרטני. ח"כ רפאל איתן. חנן ארז – פרלמנט תנועות הנוער
רעננה – 20.30 – נחום שור – חוג בית
קיבוץ שער העלץ – 20.30 – עו"ד מנחם שיזף – מחנה עבודה
30.5 כפר גלים – 10.00 – ח"כ חייקה גרוסמן
סניף עכו – 17.00 – אידריס מואסי – לדור הצעיר

כנס פועלי חיפה

כנס עיון של פועלי חיפה, יתקיים ב„אוהלו", 30.5.86–31.5.86

בתוכנית:

יום ו' – 30.5.86
16.00–17.00 – הרשמה + קפה
17.00 – פתיחה
17.00–18.30 – מאבקים חברתיים – אפרים קורן
18.30–19.30 – ארוחת ערב + קבלת שבת
19.30–20.30 – חוגים – מי אנחנו – מתי רונן, נרדה שחר
20.30–22.00 – איזה מפלגה אנחנו רוצים – חנן ארז
22.00 – ערב חברתי + ריקודים

שבת – 31.5.86
08.30–10.00 – אקטואליה – ח"כ חייקה גרוסמן
10.00–10.30 – קפה
10.30–12.00 – סדנה – מה אנחנו רוצים – מתי רונן, נרדה שחר
12.00–13.00 – ארוחת צהריים + מנוחה
15.00–16.30 – מדיניות כלכלית והשלכותיה – ח"כ יאיר צבן
16.30–17.00 – קפה
17.00–18.30 – מפגש מסכם להמשך הפעולה המשותפת בהשתתפות: מזכירות הסניף, נציגות העובדים

31.5 קיבוץ ברקאי – 10.00 – יום עיון – לצעירי מפ"ם פ"ת
קיבוץ נחשונים – 9.00 – אברהם כהן – רוסית – מסניף אזור
קיבוץ המעפיל – 13.00 – יום עיון לפועלי ייצור – סניף רמת־גן
סניף בת־ים – 19.00 – דוד שטוקפיש – אידיש
קיבוץ עין־דור – 20.00 – מזכירות איזור העמק (כפרים ערביים)
1.6 נהריה – 9.00 – ח"כ חייקה גרוסמן – יום בישוב
בית כאן – 17.00 – ח"כ אמירה סרטני, מנחם רז – פגישת מורים
קיבוץ שער־הגולן – 20.00 – רן תכים – מחנה עבודה
2.6 קיבוץ רמות־מנשה – 18.00 – אידריס מואסי – מחנה עבודה
סניף כרמיאל – 18.30 – אברהם וואקיאר – מזכירות אזורית מורחבת
סניף רמלה – 19.00 – נחום שור – אסיפת חברים
סניף כרמור – 19.30 – ולדי מורג – מזכירות סניף
קיבוץ שער־הגולן – 20.30 – אילן רגב – מחנה עבודה
3.6 סניף חיפה – 17.30 – דב פלג – לוותיקים
סניף כפר־סבא – 18.00 – רבקה כהן – לוותיקים

ב־3.6 בשעה 18.00
עצרת מרכזית בנושא: חברה וכלכלה
ב„בית נטע" בפתח־תקווה
בהשתתפות:
חנן ארז – מזכיר מרכז מפ"ם
אפרים ז'ילוני – חבר הוועדה המרכזת
רעיה רטיג – חברת הוועדה המרכזת

חברית העולמית של מפ"ם

חוג לבעיות העם היהודי יתקיים ב־3.6.86 בשעה 9.30 בבית מרכז מפ"ם בקומה ג'
הרצאתו של ד"ר יהושע רש – על יהדות צרפת

4.6 מועדון לחבר סניף ר"ג – 10.00 – תמי מברמן – לוותיקים
בית המרכז – 13.00 – ישיבת רכזי אזורים

בית המרכז – 17.00 – חנן ארז – פורום מזכירי ערים גדולות

אוניברסיטת באר־שבע – 19.00 – אידריס מואסי – פגישה עם סטודנטים
סניף ראש העין – 20.00 – ולדי מורג, יוסי מרציאנו – פגישת פעילים

המחלקה לאיגוד מקצועי

1.6 תל־אביב – סניף מפ"ם ב־17.00 – עובדות חשכירה – יוריה לבן ורבקה יעקובוביץ
בית המרכז – 18.00 – מטה בחירות ארגון עובדי צה"ל – עם דב אלקנתי, נתן מן ושמואל קלנר
3.6 ועת"ם – 08.30 – ריכוז מקצועי בחדרו של זילוני – עם כל מזכירי האיגודים המקצועיים
4.6 בית המרכז – ב־12.30 – כנס אזורי ת"א נגוש דן – עם חנן ארז, דב אלקנתי, פיני בכיש, בהשתתפות: נציגינו במועצות הפועלים, מזכירי סניפים, חברינו בתאים המקצועיים

השגריר הבריטי לאחר ביקור תאצ'ר: נסגר מעגל האיבה

פופולריותה בקרב הבוחרים היהודים תעלה ● שביעות־רצון מאמצעי הביטחון ● אריה, צבי וגדי — מתנת רמת־גן — יוטסו בקרוב ללונדון

מאת אריה מייזלס, כתב עתי"ם

שגריר בריטניה בישראל, ויליאם סקווייר, אמר אתמול בראיון עם כתב סוכנות עתי"ם בתל אביב, אריה מייזלס, כי ביקורה בישראל של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, זכה להצלחה כבירה.

השגריר ציין, כי ראש הממשלה והוא עצמו הופתעו מאוד מקבלת־הפנים הנלהבת, ביחוד מצד אזרחים מן השורה בעת הביקורים באשקלון וברמת־גן. הוא הוסיף, כי אומנם ציפה לקבלת־פנים ידידותית, אך לא להתלהבות כזו.

סקווייר אמר, כי יחסי הידידות שבלטו בין תאצ'ר לבין ראש הממשלה, שמעון פרס, ויתר המנהיגים הישראלים, הוכיחו שהיחסים בין שתי המדינות מצוינים ואכן „נסגר המעגל" של האיבה מימי המנדט הבריטי.

השגריר מסר לכתב עתי"ם, כי כלי־התקשורת בבריטניה סיקרו בצורה חיובית ונרחבת ביותר את הביקור. לדעת משקיפים, בוודאי עלתה פופולריותה של ראש־הממשלה בקרב ציבור הבוחרים היהודים בארצה.

לא יוזמה נפרדת

עוד אמר, כי לאחר השיחות שניהלה ראש־הממשלה בישראל עם מנהיגים ישראלים ועם נכבדים ערבים מהגדה המערבית, תפעל בריטניה לקידום השלום, אך כנראה לא תנקוט יוזמה נפרדת חדשה, מחוץ למסגרת של הקהיליה האירופית.

השגריר בן ה־57 הרגיש, כי אמצעי הביטחון שננקטו בישראל היו יעילים ביותר, ולא הייתה אף תקרית בטחונית אחת במהלך הביקור. תאצ'ר אומנם הביאה עמה שלושה אנשי ביטחון משלה, אך האחריות להצלחה הייתה מוטלת, כמובן, על המדינה המארחת.

תאצ'ר, כת ה־60, שנולדה לבעל חנות מכולת, הופתעה מאוד מהמתנה של העיר רמת־גן — אריה, צבי וגדי — אשר ניתנו למעשה לאיזור הבחירות של ראש־הממשלה בארנט־פינצ'לי בלונדון, מכיוון שחיות אלה מופיעות על הסמל של רובע זה.

הזואולוגית של ה„ספרי" ברמת־גן מסרה לכתב עתי"ם, כי החיות יוטסו ללונדון בכלובים וללא ליווי, לאחר התייעצות עם לישכת תאצ'ר ובמועד שייקבע.

דניס היה בבורסה

בעת הביקור עסק בעלה של ראש־הממשלה, דניס תאצ'ר בן ה־71, ששירת במלחמת העולם השנייה כרב־סרן בחיל התותחנים, בעיקר בתחום התעניינותו. תאצ'ר הוא רואה חשבון ברימוס והתעניין ביחסי המסחר בין שתי המדינות. כן היתר ביקר במפעלי „אסס" ובבורסת היהלומים ברמת־גן, ונפגש עם חברי לישכת הסחר ישראל־בריטניה.

לרגל הביקור באו מבריטניה כתריסר עיתונאים וכן צוות טלוויזיה של הבי.בי.סי. מקפריסין. במסיבת העיתונאים המסכמת של תאצ'ר השתתפו יותר מ־100 עיתונאים ואנשי טלוויזיה.

● פרס שזר לחינוך יהודי בגולה יוענק על־ידי נשיא המדינה בטקס שייערך ביום ירושלים חול בשבוע הבא.

● 600 נשים, העוסקות במקצועות בלתי שיגרתיים לנשים ברחבי המדינה זכו השנה במילגות של תנועת נעמ"ת בסך כולל של [illegible] אלף ש"ח.

140 משפחות בקיבוצים אימצו ילדים מברזיל

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

כ־140 משפחות בתנועה הקיבוצית אימצו ילדים מברזיל במהלך ארבע השנים האחרונות. שני־שליש מילדי ברזיל הקיבוצניקים הן בנות.

בראיון ל„יחד", בטאון התק"ם, מסרה רותי ברוך, רכזת מדור האמוץ בתנועה הקיבוצית, כי ב־90% מן הקיבוצים יש כיום ילדים מאומצים ובחלק מהקיבוצים יש אפילו 5־7 כאלה. בסך הכל חיים בתנועה הקיבוצית 800 ילדים מאומצים ועוד כ־70 משפחות ממתינות כעת בתור לאימוץ.

„הפתרון שהתפתח לאחרונה הוא אימוץ ילדים מברזיל. מאות ואולי אלפי משפחות ישראליות זורמות לברזיל. זה שטפון ששיחרר את הלחץ שהיו נתונים בו קודם מוסדות האימוץ בישראל. התינוקות מגיעים מברזיל במצב טוב מאוד. הם עוברים את כל הבדיקות והטיפולים הרפואיים. יש לנו היום כבר ילדים בני 4 שנולדו בברזיל ואין איתם כל בעיות" — אומרת רותי ברוך.

בנושא הקושי הכרוך בהוצאות האימוץ של תינוק מברזיל אומרת רכזת המדור: „למרות ההוצאה הכספית הכבדה, כמעט תמיד מאשרים אותה. אמר לי מזכיר אחד הקיבוצים: בשדה, זה יהיה לפני הטרקטור...".

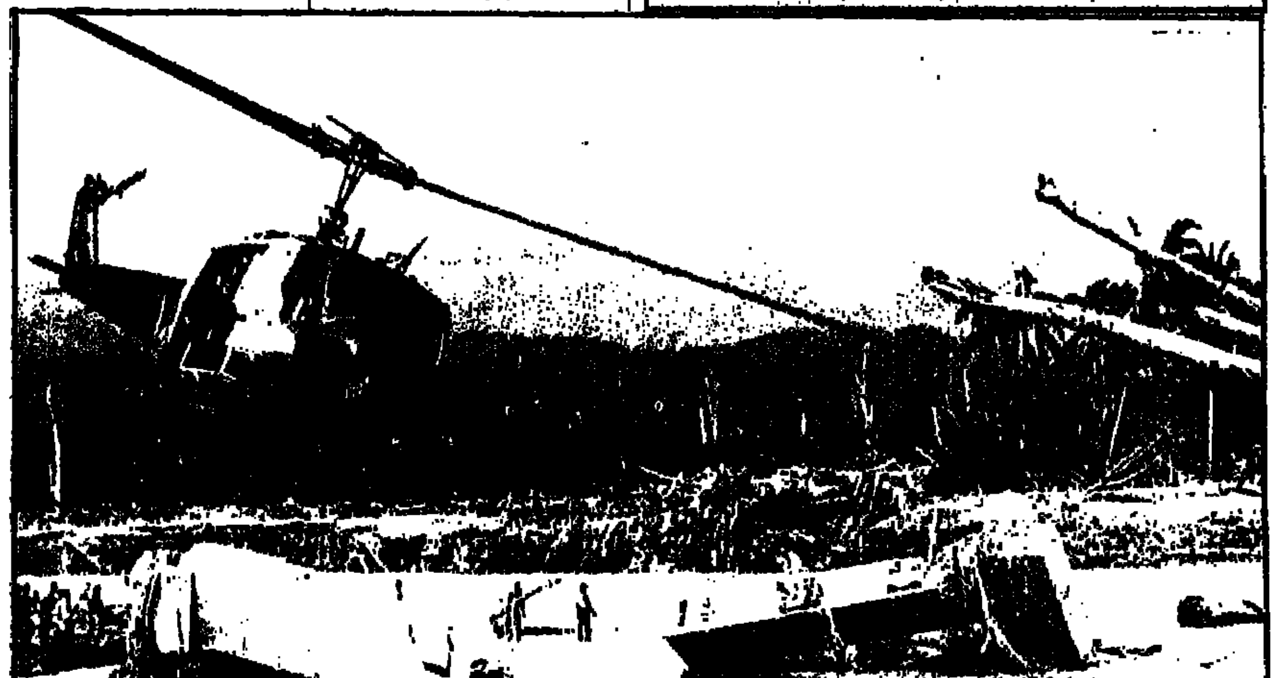

מסוק של חיל־האוויר האוסטרלי חג מעל הריסות גשר בנהר נגלימבו, באיי סולומון. הגשר נהרס לאחר שבאיזור אירעה סופת ציקלון. (צילום: איי.פי.)

המבקר העיר ובקריית ארבע לא תיקנו

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

עד היום לא תיקנה המועצה המקומית קריית־ארבע ליקויים בדרך תיפקודה, אותם חשף מבקר המדינה — סיפר אתמול לכנסת שר־הפנים, יצחק פרץ, בהשיבו להצעות לסדר־היום של מוחמד ותד (מפ"ם) ואליעזר ולדמן (התחיה).

השר הבהיר, כי משרדו עוקב מקרוב ובביקורת אחרי המועצה המקומית קריית־ארבע. במקרה הצורך, לא יירתע משרד־הפנים מנקיטת צעדים קשים. הניסיון של משרד־הפנים מורה, שפיזור מועצה מקומית אינו כהכרח התרופה היעילה ביותר לניהול ענייני הרשות. רק כשכלו כל הקיצים, נוקט המשרד בצעד דרסטי כזה.

ותד: לפזר המועצה

מוחמד ותד דרש משר הביטחון לפזר את המועצה המקומית כשל מעשים גזעניים וחשד לאי־סדרים. לדעתו, הופך היישוב לגולם הקם על יוצרו — על הליכוד, על המפלגות הדתיות, ואפילו על התחיה.

„היישוב הופך לבסיס ארגוני וכלכלי ולפעולות שאין להם מקום בחיינו הציבוריים", אמר. לדעתו, יו"ר המועצה, שלום דוואק, „מצפצף" על דו"ח מבקר המדינה שממנו עולה חשד לאי־סדרים כספיים. ותד תמה, עד מתי יחשה משרד הביטחון, האחראי על הנעשה בשטחים, לנוכח המעשים הגזעניים של המועצה המקומית קריית־ארבע.

ולדמן מאושר

אליעזר ולדמן, תושב קריית־ארבע, אמר, כי הוא מאושר מאוד שהקים את היישוב הזה". לדעתו, לא רוצה ותד בקיומם של יישובים יהודיים בכל שטחי יהודה ושומרון.

ברוב קולות החליטה הכנסת שלא לדון בנושא.

● עקב תרגיל צה"ל ייסגרו היום הכבישים הבאים: קטע הכביש בין צומת ציזור עד מעלה אפור – בין השעות 07.00–12.00, וכביש באר־שבע–נבטים בין השעות 09.30–11.00.

● מחשב חדש „אמיגה" של „קומודור" הוצג אתמול במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

● תקליט הבכורה של תזמורת הנוער העירונית בבאר־שבע יצא בימים אלה לאור.

● היום בשעה 4.30 אחה"צ יתקיים בבית סוקולוב בתל־אביב מפגש לציון 50 שנה למותו של נחום סוקולוב.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרדי חברה בקומה א' שבנכסת ברחוב כר' רוטשילד מס' 66 גוש 6939 חלקה 55/0.

תיק בנין 2/0008/066

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
ש.ל. אינטרנשיונל ליבוד בע"מ הרצליה
3000 שקלים

☆ התרומה המרגשת
לכבוד יום הולדתו ה־75 של אליהו נתן תורמים נכדיו ליאת, שרון וגיל נתן באיחולי בריאות ואריכות ימים עד 120
120 שקלים

☆ התרומה הצעירה
תלמידי כתה ה' 2 בבי"ס אלון שבגבעת שמואל 5
40 שקלים

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 28.5.86

	יחידות	מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.51	1.4708	1.4892	1.4810
לירה שטרלינג	1	2.17	2.27	2.2092	2.2367	2.2250
מרק גרמני	1	0.64	0.67	0.6475	0.6556	0.6512
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2034	0.2059	0.2045
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5757	0.5829	0.5789
פרנק שוויצרי	1	0.77	0.81	0.7836	0.7934	0.7876
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2033	0.2058	0.2044
כתר נורבגי	1	0.19	0.20	0.1915	0.1938	0.1928
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1749	0.1771	0.1761
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2809	0.2844	0.28
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0734	1.0868	0.1073
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0620	1.0753	1.0698
ראנד דר' אפריקני	1	0.38	0.64	0.6295	0.6374	0.6361
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3166	0.3205	0.3188
שילינג אוסטרי	10	0.90	0.95	0.9201	0.9316	0.9264
לירה איטלקית	1,000	0.92	0.98	0.9422	0.9540	0.9500
ין יפני	100	0.86	0.90	0.8712	0.8820	0.8771

סוף שבוע עם הארץ

עיתון לאנשים חושבים

פרשת ראש השב"כ
מי נתן את ההוראה?
מי ביצע? מי חיפה?
מאמרים, פרשנויות וכתבות מהארץ ומחו"ל

מכסיקו 86'
הגביע העולמי חוזר לסלון
יוסי שריד ויחיאל אריי

מוות בישיבה
ביקור ב"תפארת משה" לאחר מות התלמיד/אוד גונדר

ירידות דמים בצל הצלב
טבח בחצר הארמנית/נדב שרגאי

אנשים ברמת הגולן תחקיר/רן כסלו

מגזין/דן מרגלית ● מקורות מדיניים/עקיבא אלדר
● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ●
הטור השלישי/לילי גלילי